

Leelais Katkiffis

tahs Pareisitizzigas Beedreemas
Austruma Draudses.

tas pahrluhkohts un par labbu atrasts no Swehtas
Balvidamas Sinodes un drikkēhts preekšč behrnu mah-
zifšanas eefšč ffohlahm un preekšč bruhlesšanas
wiffeem Pareisitizzigeem křiftigeem laudim.

Dehž wiffuangstakas
Sawas Keiserifkas Gohdibas
pawehlesšanas.

Rihgā, 1865.

Drikkēhts pee bilschu- un grahmatu-drikketaja Ernst Plates.

Reclama

apa parcellitizigra & recortema

Insturina & transpica

Позволено цензурою. Рига, 28-го Апрѣля 1865.

Paturri to preekschshmeschanu to wesselligu wahrdu, to tu effi
bejis no mannim, eeksch tizzibas un mihlestibas, kas irr eeksch Kr
2 Tim. 1, 13.

Preeksch-wahrdi

ta pareisitizziga Kattiffa.

Papreeksch wehrā leefomas isflaidroschanas.

Jautaschana. Kas tas irr Pareisitizzigs Kattiffis?

Atbildeschana. Pareisitizzigs Kattiffis irr pamahzischana par pareisu kristigu tizzibu, kas tohp dohta ifkatram kristigam zilwekam, ka tas Deewam pa prahtam dshiwotu un dwehseli pestitu.

Jaut. Ko nosihme tas wahrds Kattiffis?

Atb. Tas wahrds Kattiffis, no Greekeru wallodas tulsohts, nosihme mahzibu, jeb pamahzischanu ar wahrdeem; bet pehz bruhkeschanas no Apustuku laikeem, ar scho wahrdu tohp faukta pirma mahziba par pareisu kristigu tizzibu, kas ihweenam kristigam zilwekam irr wajadsiga. **Skatt.** Luht. 1, 1. Apust. Darb. 18, 25.

Jaut. Kas irr wajadsigs, ka warretu Deewam patift un dwehseli pestiht?

Atb. Pirmā kahrtā ihstenu Deewu atfihht un pareisi eeksch Binnu tizzeht; ohtrā kahrtā pehz tizzibas dshiwohht un labbus darbus darriht.

Jaut. Kadeht tizziba irr wifs pirmat wajadsiga?

Atb. Kadeht ka, pehz Deewa wahrdu leezibas, bes tizzibas newarr Deewam patift. **Ebr.** 11, 6.

Jaut. Kadeht ar tizzibu irr faweenojama dshiwoschana pehz tizzibas un labbi darbi?

Atb. Kadeht, ka, pehz Deewa wahrdeem, ta tizziba bes darbeem irr nomirrufti. **Jehf.** 2, 20.

Jaut. Kas tas irr tizziba?

Atb. Pehz Swehta Bahwila isflaidroschanas, tizziba irr stipra pataufschana us tahm leetahm, kas tohp erretas, un ihstena parahdichana to leetu, kas ne tohp redsetas. **Ebr.** 11, 1. Prohti, tizziba irr stipra pa-

sihst, ka ween tas Tehws, nei arri tas labban pa
sihst to Tehwu, ka ween tas Dehls un kam tas Dehl
to gribb sinnamu darriht. Matt. 11, 27.

Saut. Voi tad zilweks ne warr Deewu atsiht bes sawa
das deewischfigas parahdischanas?

Atb. Zilweks warr Deewu atsiht, kad winsch apstatta tah
leetas, to Deews raddijs: bet tahda atsihshana naw pilniga un
winnas ne peeteef; winna warr zilweku til fataisihst us to tizzibu
jeb tam faut jif palihdeht Deewu atsiht no Winna parahdischanas.

So Winna neredsama buhschana no pasauls rad
dischanas tohp nomannita un eeraudsitä pee teen
darbeem, arri Winna muhschigs spehks un Dee
wiba. Reem. 1, 20.

Winsch no weena affins wissu zilweku tautu ir
darrijs, ka tee dsihwotu wiffas semmes wirsü, un
irr shahdijis tohs papreetsch-noliktus laikus un tah
eschas, kur teem ja dsihwo; ka tee to Kungu me
kletu, arrig tee Winnu warretu just un saprast
jehschu tahku ne irr no ikweena no mums. So
eetsch Winna mehds dsihwojam, un kustamees un
effam. Ap. darb. 17, 26-28.

Kad mehds dohmajam par tizzibu eetsch Deewu
tad wissfirmat nahf prahtä tahs dohmas, ka Deewu
irr: pee schahm dohmahm mehds nahkam zaur raddi
tahm leetahm. Tikkuschis ismetledami pasauls rad
dischanu, mehds atsihstam, ka Deews irr wiss-gudrs
wiss-spehzigis, labhs; mehds tapatt atsihstam arr
wiffus Winna neredsamus ihpaschumus. Us tahdu
wihsi mehds Winnu turram, ka Augstu Walbitaju
Kad nu Deews irr wiffas pasauls Radditajs
bet mehds effam weena dafka no tahs pasauls: tad
Deews irr arri muhsu Radditajs. Pehz schahs at
sihshanas nahf tizziba, bet pehz tizzibas=peeluhg
schana. Wassl. ta Leel. gramh. 232.

No swehtas muttes mahzibas un Swehteem Rastteem.

Saut. Kä deewischfiga parahdischana ispauschahs stary zil
wekem, un tohp pasargata ihstena Kristus Draudse?

Atb. Diwejadi: zaur swehtu muttes mahzibu un zaur
Swehteem Rastteem.

Saut. Kas tas irr swehta muttes mahziba?

Atb. Swehta muttes mahziba irr tas, kad ihsten tizzigi un

Deewu gohdadami zilweki ar wahrdeem un preetsch-sihmi weens
stram, un wezz-tehwi teem pehznahfameem eedohd, to tizzibas
mahzibu, Deewa haustlibu, nosleppumus un swehtas bruktes.

Saut. Voi irr tahda ustizzama weeta, kur ta swehta-muttes-
mahziba tohp paglabbata?

Atb. Wiffi ihsten' tizzigi zilweki sawa stary saweenoti zaur
to swehtu tizzibas mahzibu, un zits pehz zitta pasauls dsihwo-
dami, wiffi tohpä, pehz Deewa noliktshanas, istaifa no ferwis
to Draudsi, kas irr arridsan ta ustizzama weeta, kur ta swehta
muttes-mahziba tohp glabbata, jeb pehz Swehta Bahwila wahr-
deem, ta dsihwa Deewa Draudse, (irr) Pihlaris un
pamats tahs pateefibas. 1 Tim. 3, 15.

Swehts Irinejus rastta: pee zitteem ne buhs mef-
leht to pateefibu, kuru lehti warr atrast Kristus
Draudse. So winna, itt ka weena baggata mantas
tambari tee swehti Apustuki irr eeliktuschis wissnotaf
wiffu to, kas pateefibai peeder, ta ka ikweens, kas
ween gribb, warr no winnas dabbuht dschreenu tahs
dsihwibas. Winna irr tahs dsihwibas wahrte. Gr.
prett Wilt. mahz. 3, nod. 4.

Saut. Kas tohp faulfts par Swehteem Rastteem?

Atb. Tahs grammatas, kas no Deewa garra irr usrastiz-
tas, zaur teem no Deewa eeswehtiteem laudin, turus fauz par
Praveescheem un Apustukeem. Tahs grammatas mehds par
Bihbeli faulft.

Saut. Ko nosihme tas wahrds: Bihbele?

Atb. Bihbele irr Greekeru wahrds. Tas nosihme: gra h m a-
tas. Zaur tahdu nosautschanu tohp nosihmehts tas, ka Swehtu
Rasttu grammatas jo wairaf pahf wiffahm zittahm grammatahm
wehra leetamas.

Saut. Kas irr wezzaks: woi swehta muttes-mahziba, woi
Swehti Rastti?

Atb. No wezzu-wezzeem laiteem deewischfiga parahdischana
wissfirmat tappe ispausta, zaur swehtu muttes-mahzibu.
No Ahdama lihds Mohjus laiteem swehtas grammatas ne bija.
Pats muhsu Kungs Jesus Kristus sawu deewischfigu mah-
zibu un eestahdischanas dewe saweem mahzetteem zaur
wahrdeem un preetschsihmi, bet ne zaur grammatu. Arri-
dsan Apustuki no eesahuma tapatt pasluddinaja tizzibu un stiy-
rinaja to Kristus Draudsi. Kä swehta muttes-mahziba irr
waijadfiga, tas irr redsams arridsan no ta, ka no gram-
matahm warr mahzitees til masaka kauschu dafka, bet no sweht-
tas muttes mahzibas wiffi.

Faut. Preefch ta tad irr dohti Swehti Raksti?

Atb. Preefch ta, ta ta deewifchiga parahdifchana warretta pateizibas bikkera? So mehs ne isteefam ar pafargata tapt, jo flaidra un nepahrgrofta. Swehtos Raateem wahrdeem ween, to Apustuls woi Ewangeliums stös mehs lassam Braweefchu un Apustutu wahrdu ta pat peeminn, bet til labb preefch ta arri pehz teem ittun ta mehs tohpä ar winneem buhtum dshwojuschi un wamehs faktam arribfan zittus-wahrdu, itt ta tahdu, nus dsirdejuschi, lai gan tahs Swehtas grahmatas irr faraksturreem irr leels spehts preefch noslehpuma, peetas daudj fimt' un tubktohsch gaddus preefch muhsu laika. mehmuhschitohs wahrdu no nerakstitas mahzibas.

Faut. Woi buhs swehtu muttes-mahzibu turreht arri ta?

Atb. Buhs gan turreht to swehtu muttes-mahzibu, ta tas kristits tohp? Woi ne pehz tahs muttes mahzifaderr ar deewifchigu parahdifchanu un ar Swehteem Raksteem bas par to ne tapperakstihts un tas irr paflehyta kas ta to mahza pafchi Swehti Raksti. Apustuls Bahwils rakstamehl? No tahdeem raksteem mehs effam mahziju? Tad nu brahki pastahweet un turreht tahs mahzifchees, ta buhs ar elji swaidiht? No turrenes arbas to effat mahzijufchees, til labb zaur muhschridsan irr, ta zilweku buhs trihs reis uhdeni eewahrdu, ta zaur muhsu grahmatu. 2 Tess. 2, 15.

Faut. Preefch ta arri taggad irr waijadfiga swehta muttes-mahziba?

Atb. Preefch ta, lai mehs no winnas mahzamees Swehtus Rakstus pareisi fapraft, noslehpumus pareisi darriht wisteikta un kurru muhsu Tehwi irr paglabba juschi swehtas bruhkes turreht tilpat flaidras, kahdas bij eefahum eestahditas.

Swehts Waffilijs tas Leelais par to fakta ta: no tahnguntiga leeziba, ta to noslehpumu swehtumu buhs tizzibas gruntes-mahzibahm un fluddinafchanahm glabbabt eefch kluffuzeechanas? So ta gan peeklahkas irr paglabbatas tai Draudse, zittas mums irtohs zaur raksteem sinnamas darriht tahdas leetas, no rakstitas pamahzifchanas, un zittas mehs effam kurrah teem nekristiteem ir usfkattitees nau dabbujuschi no Apustutu muttes-mahzibas, kas nabrihw? Mahz. preefch raksts 97, no Sw. Garra, 27 nod. weena us ohtru pahrgahjus fleppeniba. Til labb tahm pirmahm, ta arri tahm pehdigahm irr ween un tas pats spehts preefch tahs deewabihjafchanas un par scho leetu mums pretti nerunnahs ne weens tas tahs Draudses eestahdifchanas jel zil sinnanas, So ja mehs eedrohshinafimees atmetst bruhkes, ta fahmas mas wehrtes: tad mehs nemannoht, fahdefin Ewangeliumam tanis wifs-augstakäs leetas jelfinschanas rakstitas, tohp fauktas par Wezzas Derribas wehl wairak, no Apustutu fluddinafchanas til atgrahmatahm; bet tahs, tas pehz Kristus Peedfinschanas rakstifstahsim tuffchu wahrdu. Ta: peeminnesim wifstas, tohp fauktas par Jaunas Derribas grahmatahm. pirmal par tahm pirmajahm un wisseem peederri gahm leetahm. Kas ar raksteem mahzijis, ta teem tas us to wahrdu muhsu tunga Jesus Kristus zerrunnafchana Deewa ar zilwekeem, bet Jauna Derriba irr buhs ar krusta sihmi ap sihmetees? Kahdi raksti muhsjauna norunna Deewa ar zilwekeem.

Faut. Gelfch ta pastahweja Wezza Derriba?

Atb. Gelfch ta, ta Deews apohlija zilwekeem Deewifchigu Pestitaju un tohs pee wiina usnemschanas fataifja.

wahrdu pee pahwehrfchanas tahs Deewa maies un pateizibas bikkera? So mehs ne isteefam ar Apustuls woi Ewangeliums woi peeminn, bet til labb preefch ta arri pehz teem ittun ta tahdu, nus dsirdejuschi, lai gan tahs Swehtas grahmatas irr faraksturreem irr leels spehts preefch noslehpuma, peetas daudj fimt' un tubktohsch gaddus preefch muhsu laika. mehmuhschitohs wahrdu no nerakstitas mahzibas.

Faut. Woi buhs swehtu muttes-mahzibu turreht arri ta?

Atb. Buhs gan turreht to swehtu muttes-mahzibu, ta tas kristits tohp? Woi ne pehz tahs muttes mahzifaderr ar deewifchigu parahdifchanu un ar Swehteem Raksteem bas par to ne tapperakstihts un tas irr paflehyta kas ta to mahza pafchi Swehti Raksti. Apustuls Bahwils rakstamehl? No tahdeem raksteem mehs effam mahziju? Tad nu brahki pastahweet un turreht tahs mahzifchees, ta buhs ar elji swaidiht? No turrenes arbas to effat mahzijufchees, til labb zaur muhschridsan irr, ta zilweku buhs trihs reis uhdeni eewahrdu, ta zaur muhsu grahmatu. 2 Tess. 2, 15.

Faut. Preefch ta arri taggad irr waijadfiga swehta muttes-mahziba?

Atb. Preefch ta, lai mehs no winnas mahzamees Swehtus Rakstus pareisi fapraft, noslehpumus pareisi darriht wisteikta un kurru muhsu Tehwi irr paglabba juschi swehtas bruhkes turreht tilpat flaidras, kahdas bij eefahum eestahditas.

Swehts Waffilijs tas Leelais par to fakta ta: no tahnguntiga leeziba, ta to noslehpumu swehtumu buhs tizzibas gruntes-mahzibahm un fluddinafchanahm glabbabt eefch kluffuzeechanas? So ta gan peeklahkas irr paglabbatas tai Draudse, zittas mums irtohs zaur raksteem sinnamas darriht tahdas leetas, no rakstitas pamahzifchanas, un zittas mehs effam kurrah teem nekristiteem ir usfkattitees nau dabbujuschi no Apustutu muttes-mahzibas, kas nabrihw? Mahz. preefch raksts 97, no Sw. Garra, 27 nod.

No Swehteem Raksteem fewifchfi.

Faut. Kad irr farakstitas tahs swehtas grahmatas?

Atb. Daschadd's lairds: zittas preefch Kristus peedfinschanas, bet zittas pehz.

Faut. Woi schahm diwahm swehtu grahmatu daffahm nau fahmas mas wehrtes?

Atb. Irr gan. Tahs grahmatas, tas preefch Kristus Peedfinschanas rakstitas, tohp fauktas par Wezzas Derribas wehl wairak, no Apustutu fluddinafchanas til atgrahmatahm; bet tahs, tas pehz Kristus Peedfinschanas rakstifstahsim tuffchu wahrdu. Ta: peeminnesim wifstas, tohp fauktas par Jaunas Derribas grahmatahm.

Faut. Kas tas irr Wezza un Jauna Derriba?

Atb. Bittahdi falktoht: Wezza Derriba irr wezza no Deewa ar zilwekeem, bet Jauna Derriba irr jauna norunna Deewa ar zilwekeem.

Faut. Gelfch ta pastahweja Wezza Derriba?

Atb. Gelfch ta, ta Deews apohlija zilwekeem Deewifchigu Pestitaju un tohs pee wiina usnemschanas fataifja.

Faut. Rà Deews zilwekus us Pestitaja usnemschanu fataisija?
 Atb. Zaur paradhischanahm, kas bij' jo wehlatas jo flaid-
 rakas, zaur praweefchu fluddinaschanahm un preefsch-sihmehm.

Faut. Gefsch ta pastahw Jauna Derriba?

Atb. Gefsch ta ta Deews itt teefcham irr dahwinajis zil-
 wekeme to Deewischfigu Pestitaju, Sawu weenpeedsimmuschu
 Dehlu' Jesu Kristu.

Faut. Zit irr to Wezzas Derribas swebtu grahmata?

Atb. Swehts Zirillus no Jerusalemes, Swehts Atanasius
 tus tas Leelais un Swehts Jahnis no Damastus flaita tahs
 diwidemit un diwas, pehz tahdas preefsch-sihmes, ta Ebreer-
 winnas flaita sawa walloda, turrà tahs farafstias. Statt. Atnas.
 fuhtam gr. 39; no sweht. Jahn. Dam. no Deewa mahz. gr. 4, 17 nod.

Faut. Kadeht Ebreeru flaitischanana irr wehrà leekama?

Atb. Tadeht kà, pehz Apustuta Bahwila wahrdeem, te
 Deewa wahrdi teem irr uestizjeti un Jaunas Derribas
 Kristiga Draudse irr peenehmuff Wezzas Derribas swebtas grah-
 matas no wezzas Derribas Ebreeru Draudses. Neem. 3, 2

Faut. Rà tad flaita tahs wezzas Derribas grahmatas
 swehts Zirillus un swehts Atanasius?

Atb. Ja:

1. Pirmu Moxsus grahmata.
2. Ohtra Moxsus grahmata.
3. Trefcha Moxsus grahmata.
4. Zettorta Moxsus grahmata.
5. Peekta Moxsus grahmata.
6. Josuüs Nunna dehla grahmata.
7. Sohgu grahmata un lihds ar to, itt kà tahs peeliffums,
 Ruttas grahmata.
8. Pirmu un ohtra Samuefa grahmatas itt kà diwas wee-
 nas grahmatas dallas.
9. Pirmu un ohtra Kehniku grahmatas.
10. Pirmu un ohtra laiku grahmatas.
11. Pirmu Gfra grahmata, un ohtra winna pascha, jeb,
 pehz Greekeru wirs-raksta, Neemijas grahmata.
12. Esteres grahmata.
13. Haba grahmata.
14. Dahwida dseefmu grahmata.
15. Salamana fakkami wahrdi.
16. Salamans Mahzitajs.
17. Salamana augsta dseefma.
18. Ja Praweefcha Esaijasa grahmata.
12. To Praweefcha Jeremijasa grahmata.
20. Ja Praweefcha Gzetiela.

21. Ja Praweefcha Daniela.

22. Diwpazmit praweefchu grahmatas.

Faut. Kapehz kà, nni wezzas Derribas grahmatu flaiti-
 schana ne tohp peeminnehts par Sibrata gudribas grahmatu,
 un par daschahm zittahm?

Atb. Tadeht ta to nau Ebreeru walloda.

Faut. Ko buhs dohmaht par schahm pehdigahm grahmatahm?

Atb. Atanasius tas Leelais fakkà, ta tee Lehwì tahs irr no-
 ffuschì preefsch lassifchanas teem, kas Swehtà Draudse ee-
 eet.

Faut. Rà warr flaidrak isteikt, kas tannis wezzas Derribas
 grahmatas atrohnams?

Atb. Tahs warr isdallihst us tshetrahm schkerahm, prohti:

1. Bauflibas grahmatas, kas ihpafchi irr tahs wezzas
 Derribas pamats.

2. Stahstu grahmatas, fur itt ihpafchi deewa=bihja-
 schanas stahsti atrohnami.

3. Mahzibas grahmatas, fur mahziba no deewabihja-
 schanas atrohnama.

4. Praweefchu grahmatas, fur atrohnamas papreefsch-
 fluddinaschanas jeb papreefsch-fazzifchanas no nahlamahm lee-
 tahm un wifswairak no Jesus Kristus.

Faut. Kahdas irr bauflibas grahmatas?

Atb. Peezas grahmatas, to Moxsus farafstijis: pirmu,
 ohtra, trefcha, zettorta, peekta.

Pats Jesus Kristus wiffas schahs grahmatas tohpà nofauz
 par Moxsus bauflidu. Statt. Lufh. 24, 44.

Faut. Kas atrohnams pirmu Moxsus grahmata fewifschti?

Atb. Stahsti no pasaules un zilweta raddischanas, un
 pehz tam Deewabihjaschanas stahsti un eestahdischanas tannis
 pirmajids zilweku zilts laikds.

Faut. Kas atrohnams zittas tshetràs Moxsus grahmatas?

Atb. Stahsti tahs Deewabihjaschanas Praweefcha Moxsus
 laikà, un baufliba, to zaur winnu Deews dewis.

Faut. Kahdas irr wezzas Derribas stahstu-grahmatas?

Atb. Josuüs Nunna dehla grahmata, Sohgu, Ruttas,
 Kehniku, Laitu, Gfra, Neemijas un Esteres grahmatas.

Faut. Kahdas mahzibas grahmatas?

Atb. Haba grahmata, Dahwida dseefmu-grahmata un
 Salamana grahmatas.

Faut. Kas irr wehrà leekams ihpafchi par Dahwida dseefmahm?

Atb. Lihds ar deewabihjaschanas mahzibu, tannis irr at-
 rohnamas arridsan sihmes no stahsteem tahs deewabihjaschanas,
 un dauds preefschfluddinaschanas no Kristus Pestitaja. Winnas
 irr tas wifslabbakais preefschraksts preefsch luhgschanas un

Deewa flawefchanas, un tadeht tahs weenumehr tohp bruchtas basnijä pee Deewakalposchanas.

Saut. Rahdas irr praweefchu grahamatas?

Atb. Grahamatas to praweefchu: Esaijasa, Jeremijasa, Ezechiela, Daniela un zittu diwopazmitu.

Saut. Zit irr Jaunas Derribas grahamatu?

Atb. Diwidesmit septinas.

Saut. Woi starp tahm irr arridsan bauflibas grahamatas, prohti, tahdas, kas irr itt ihpafchi Jaunai Derribas par pamattu?

Atb. Ar scho wahrdu pehz taisnibas warr nosautt Ewangeliu mu, kas irr tahs tschetras grahamatas to Ewangelisti Matteus, Markus, Luktasa un Jahna.

Saut. Ko nosihme tas wahrds: Ewangeliu ms?

Atb. Tas irr Greekeru wahrds, un muhsu wolkodä toltulkohts preezas mahziba, prohti, labba wehsts jeb preegawehsts.

Saut. Par kahdam leetahm pasluddina tahs grahamatas kas nosauzamas par Ewangeliu mu?

Atb. Par muhsu Kunga Jesus Kristus Deewibu, par Winna atnahfchanu pasaulē, par Winna dshwoschanu wirks semmes, par Winna brihnschfigem darbeem un pestidamu mahzibu, beidsot par Winna frusta nahwi, flawejamu augfchanzelschanu un uslahpochanu debbesis.

Saut. Kapehz tahs grahamatas tohp nosauttas par Ewangeliu mu?

Atb. Tapehz, ka zilwefam newar buht labbatas un prezigatas wehsts ka sluddinaschana par Deewischfigu Pestitaju, un par muhschigu pestischanu. Tadeht arri basnijä preefsch un pe Ewangeliu ma lassfchanas tohp preezigi dfeedahs: flawa Lewim Kungs, flawa Lewim!

Saut. Woi irr starp Jaunas Derribas grahamatahm stastu grahamatas?

Atb. Irr gan. Prohti, swehtu I ustuku darbu grahamatahm.

Saut. Par kahdam leetahm schi grahamata stahsta?

Atb. Par ta, ka Sw. Gars us Apustukeem nolaidees ta zaur teem isplattijahs ta kristiga Draudse.

Saut. Kas tas irr Apustuls?

Atb. Tas wahrds nosihme: fuhthts. Ar to wahrdu tohp faukti muhsu Kunga Jesus Kristus isredseti mahzetti, turus Winsch fuhthja Ewangeliu mu sluddinaht.

Saut. Rahdas Jaunas Derribas mahzibas grahamatas?

Atb. Septinas wisseem rassitas grahamatas: weena Apustuka Jehkaba, diwas Pehtera, trihs Jahna, un weena Judasa grahamata un tschetrapazmit Apustuka Bahwila grahamata

weena Keemereem, diwas Korinterem, weena Galatereem un Ewesereem, Bilipereem, Koloffereem, diwas Tessalonikereem, diwas Timoteum, weena Titam, Wislemonam un Ebreereem.

Saut. Woi irr starp Jaunas Derribas grahamatahm arri praweefchu grahamatas?

Atb. Tahda grahamata irr Apokalipfis (ta Sw. Jahna parahdischanas grahamata).

Saut. Ko nosihme tas wahrds Apokalipfis?

Atb. No Greekeru wolkodas tas no sihme: „parahdischana.“

Saut. Kas atronahs schinni grahamata?

Atb. Paslehpta nogihmeschana ta nahfama Kristus Draudse un wiffas pasauls listena.

Saut. Ko buhs wehrä list, kad mehs Sw. Kristus lassam?

Atb. Birmä kahrtä, tohs buhs lassih ar deewabihjaschanu, ka Deewa wahrds, un ar luhgschanu, lai mehs tohs warretum fapraht.

Dhträ kahrtä, tohs buhs lassih ar tihru frds apnemfchanu, preefsch muhsu pamahzifchanas par tizzibu un paslubbinafchanas us labbeem darbeem.

Treschä kahrtä, tohs buhs fapraht teefscham ta, ka tohs preeftizigiga Kristus Draudse un Swehti Jehwi isflaidro.

Saut. Kad ta Sw. Draudse leef preefschä tahs deewischfigas parahdischanas un Sw. Kristus mahzibu teem laudim, kas to nesim: kahdas tad winna teem sihmes parahda, ka ta mahziba irr pateefigi Deewa wahrdi?

Atb. Tahs sihmes irr schahdas:

1. Tahs mahzibas augstums, kas leezibu dohd, ka to ne warreja isdohmahyt zilweta prahts.

2. Tahs mahzibas schtistiba, kas parahda, ka ta irr nahfufi no ta wiffschthsta Deewa prahta.

3. Praweefchu preefschsluddinaschanas.

4. Brihnuma darbi.

5. Tahs mahzibas warrena strahdaschana eefsch zilwetu frdim, kas Deewa spehtam ween peederr.

Saut. Ka tahs praweefchu preefschsluddinaschanas warr buht weena sihme tahs ihstenas Deewischfigas parahdischanas?

Atb. To warr isflaidroht ar weenu preefschihmi. Kad praweets Esaijas bij preefschsluddinajis Kristus Pestitaja peedfimschanu no Sumprawas, par to zilweta dabbigs prahts ne warreja irr dohmaht, un tad, pehz kahdeem gaddu fimteem pehz schihsch = sluddinaschana, muhsu Kungs Jesus Kristus peedimme no tahs Wissfwehtas Sumprawas Marias: tad arri negribboht, ja atfihst, ka schi preefschsluddinaschana irr bijufi ta wiffusinnataja Deewa wahrds, un ka schahs preefschsluddina-

ſchanas peepildifchana irr ta wiſſu ſpehzigä Deewa darbs. I pehž arri ſwehts Ewangelists Matteiis, par Kriſtus peedſimſchan ſtahtidams, ſtahta par Gaijafa preetſchſluddinaſchanu, ſaž dams: bet tas wiſſ-notaſt irr notizzis, ka taptu pe pilbihts, tas irr runnahts no ta Kunga zaur praweetu, tas fakka; Raugiweena jumprawa bul gruhta, un dſemdehts dehtu, un tee winna wahr fauſ Emmanuels, tas irr tulkohſts: Deews ar mum (Matt. 1; 22, 23.)

Faut. Kas tas irr brihnuma darbi?

Atb. Tahdi darbi, ko ne warr padarriht nei zaur zilwe ſpehtu, nedſ zaur ſfunſti, bet tiſ zaur wiſſwarrenu Deen ſpehtu, ta ka mirroni uſmoſdinaht.

Faut. Us tahdu wiſſi tee brihnuma darbi irr weena ſih to iſtenu Deewa wahrdu?

Atb. Kas pateefigus brihnuma darbus darra, tas ſtraht zaur Deewa ſpehtu: tadeht, tas irr Deewam patihtams, un tam irr dalliba pee Deewa garra. Bet tahds zilweſ teefcha runna ſtaidru pateefibu ween un tapehž, kad tahds rum Deewa wahrda, tad zaur winnu runna pateefi tas Deewa wahrda.

Tadeht pats Ieſus Kriſtus muhſu Kungs brihnuma dabus turr par angſtu leezibu, ka winſch irr no Deewa fuhts: tee darbi, ko tas Tehws mannim dewis pe darriht, tee paſchi darbi, ko es darru leezibu dot no mannim, ka tas Tehws manni irr fuhtiji (Zahn. 5, 36.)

Faut. No ka wiſſ-wairak warr redſeht Kriſtigas mahziba leelu ſpehtu?

Atb. No ta, ka diw pazmit Apuſtuti, kas bija isredſeti nabbageem, nemahziteem un ſemmas kahrtas kaudid, zaur ſe mahzibu uſwarreja un pee Kriſtus kahjahm paſemmoja to warrenus, gudrus, baggatus, Rehninus un walſtibas.

Katkiſſa ſalifſchana.

Faut. Kahdas Deewabihjaſchanas mahzibas un pehž ka das kahrtas jaſanemm katkiſſi?

Atb. Preeſch tam, pehž preeſchſihmes tahs Pareiſtizzige Apleezinaſchanas grahmataſ, kas no Pareiſtizzigeem Auſtrum Patriarkeem irr par labbu atraſta, warr nemt par pamat Apuſtuta Bahwila wahrduſ, kas parahda, ka wiſſa kriſtiga zilweſ darboſchana ſchinni dihwofchana ſtahw eefſch trim leetahm, prohti: tizzibas, zerribas un mihleſtibas.

Bet nu paleet ta tizziba, zerriba, mihleſtibas ſchee trihs. 1 Kor. 13, 13.

Tad nu kriſtigam zilweſtam irr waijadſiga: pirmä kahrtä, mahziba no tizzibas eefſch Deewu, un eefſch teem noſlehpumeem, ko winſch mums darra ſinnamus; ohträ kahrtä mahziba no zerribas us Deewu un zaur ko eefſch tahs warr ſiiprinatees;

treſchä kahrtä, mahziba no mihleſtibas us Deewu, un us wiſſu to, ko winſch mihleht pawehl.

Faut. Zaur ko ta kriſtiga Draudſe muhs wadda eefſch mahzibas no tahs tizzibas?

Atb. Zaur Tizzibas Simbuli.

Faut. Ko warr nemt par preeſch-raſtu preeſch tahs mahzibas no zerribas.

Atb. Ta Kunga mahzibu no teem ſwehtigeem, un ta Kunga luhgſchanu.

Faut. Kur warr atraſt pirmſahſtamu mahzibu no mihleſtibas?

Atb. Deſmit hauſſas tahs Deewa hauſlibas.

Kriſtiga Katkiſſa.

Birma dalla.

No tizzibas.

No wiſſa tizzibas Simbula tohpä un no winna farakſtiſchanas.

Faut. Kas tas irr Tizzibas Simbulſ?

Atb. Tizzibas Simbulſ irr ar iſheem bet ſtaidreem wahrdeem iſteikta mahziba, eefſch ko kriſtigeem kaudid buhs tizzeht.

Faut. Ar kahdeem wahrdeem irr iſteikta ſchi mahziba?

Atb. Ar ſcheem.

1. Es tizzu eefſch weenigu Deewu to Tehwu, wiſſ-ſu wal ditaju, Kad ditaju debbes un ſemmes, wiſſu redſamu un ne redſamu leetu.

2. Un eefſch weenigu Kungu Ieſu Kriſtu, Deewa Dehtu, weenpeedſimmuſchu, kas irr no Tehwa dſemdinahſt preeſch wiſſa muhſcha, Gaiſma no Gaiſmas, iſtens Deews no iſtenu Deewa, dſemdinahſt, neraddihts, ar Tehwu weenadas buhſchanas un zaur ko irr wiſſas leetas darritas.

3. Kas mums zilweſteem par labbu un muhſu peſtiſchanas labbad noſahpis no debbes, un

in eenemts meesâ no Swehta Garra un Maria Gumprowas un tappis zilweks.

4. Krustâ fests muhsu labbad appafsch Ponzius Pilatus, un zeetis un aprakts.

5. Un augfchamzehlees treschâ deenâ pehz teeraksteem.

6. Un uskaphis debbefis un fehch pee Tehwa labbas rohtas.

7. Un attal nahks gohdibâ teesacht tohs dsihwus un mirruschus, un Winna walstibai gals ne buhs.

8. Un eefsch Swehtu Garra to Rungu, kas dsihwu darra, un no Tehwa iseet, un lihds ar Tehwa un Dehtu irr peeluhdsams un augstiflawejams kas runnais zaur teem praweescheem.

9. Gelfch to weenigu Swehtu beedreemu un Apustku Draudsi.

10. Es apleezinaju weenu weenigu kristibu pagrehku peedohfchanu.

11. Es zerreju mirronu usmohdinafchanu.

12. Un nahlama muhscha dsihwofchanu Amen.

Faut. Kas irr tâ farakstijis to tizzibas mahzibu?

Atb. Pirmas un ohtras wiffas pafaules Sinodu tehwi.

Faut. Kas tas irr wiffas pafaules Sinode?

Atb. Kristigas beedreemas Draudses gannu un mahzitajafapulzefchana, zit eespehjams, no wiffahm pafaules mallahmpreekfch apstiprinafchanas pateefas mahzibas un labbas fahrtasfary kristigeem faudim.

Faut. Zit bija wiffas pafaules Sinodu?

Atb. Septinas.

1. Nizejas.

2. Konstantinopoles.

3. Ewesus.

4. Kalzedones.

5. Konstantinopoles ohtra.

6. Konstantinopoles trescha.

7. Nizejas ohtra.

Faut. No kurrenes irr nemts listums fapulzinacht tah Sinodes?

Atb. No preekfshimes to Sw. Apustuku, kas Sinodi turreja Jerusalemê. Skatt. Ap. darb. 15, 6. Sinodehm par pagmattu irr arrihsan Pascha Jesus Kristus wahrdi, kas Draudfpreedumeem tabdu spehtu dohd, ta tam, kas tohs pahrfahpi, itt kâ paganam suhd Deewa shehlastiba. Bet wiffas pafaules Draudfawus spreedumus isteiz, zaur wiffas pafaules tehwi Sinodehm

Satti tai draudsei, bet ja winsch to draudfibu ne laufa, tad turri to par paganu un muitineeku. (Matt. 18, 17.)

Faut. Kadehl ihpafchi tiffe fapulzinatas pirma un ohtra wiffas pafaules Sinodes, kurrens tizzibas Simbuls irr fagahalts?

Atb. Pirma deht apstiprinofchanas tahs mahzibas par Deewa Dehlu, prett to wiltigu mahzibu Arijasa, kas besdeewigi dohmaja par Deewa Dehlu.

Ohtra deht apstiprinafchanas tahs mahzibas par Swehtu Garra prett Mazedoni, kas besdeewigi dohmaja par Swehtu Garra.

Faut. Woi fenn schahs Sinodes bijufchas?

Atb. Pirma 325 gaddâ pehz Kristus peedfimschanas, un ohtra 381 gaddâ.

No tizzibas Simbula lohzeekteem.

Faut. No buhs darriht, ta labbati faprastu wiffas pafaules Tizzibas Simbuli?

Atb. Buhs wehrâ nemt winna eedallifchanu diwopazmit lohzeekfâs jeb gabbalos un iffatru lohzeelli buhs isfkaidroht wifakti.

Faut. No ta tohp runnahts iffatrâ Tizzibas Simboka lohzeelli sewifakti?

Atb. Pirmâ lohzeelli tohp runnahts wifs pirmat no Deewa, ihpafchi, no pirmas Swehtas Trijadibas ihpafchinas, no Deewa ta Tehwa, un no Deewa, ta no pafaules additaja.

Ohtrâ lohzeelli, — no ohtras Swehtas Trijadibas hpauschibis, no Jesus Kristus, Deewa Dehla.

Treschâ lohzeelli, — ta Deewa Dehls zilweks tappis.

Settorâ lohzeelli, — no Jesus Kristus zefschanahm un adwes.

Peektâ lohzeelli, — no Jesus Kristus augfchamzefchanas.

Seftâ lohzeelli, — no Jesus Kristus uskaphfchanas debefis.

Septitâ lohzeelli, — no ohtras Kristus atnahfchanas pafaule.

Astotâ lohzeelli, — no treschas Swehtas Trijadibas hpauschibas, no Swehta Garra.

Demitâ lohzeelli, — no Draudses.

Defmitâ lohzeelli, — no Kristibas, kur arri zitti noslehmi faprostami.

Weenpazmitâ lohzefti, — no nahtofſchas mirronu us mo
dinaſchanaſ.

Dimpazmitâ lohzefti, — no muhſchigas dſihwoſchana

No pirna lohzefta.

Saut. Kas tas irr tizzeht eefſch Deewu?

Atb. Tizzeht eefſch Deewu irr tit dauds, ka turreht dſih
tizzibu eefſch Deewa buhſchenu, ihpaſchumeem un darbe
un no wiſſas firds peenemt tohs wahrduſ, to Wiſſch den
par zilweſu zilts peſtiſchenu.

Saut. Woi warr no Sw. Raſteem parahdiht, ka eef
tam buhs paſtahweht tai tizzibai eefſch Deewu?

Atb. Apuſtuls Pahwils raſta: bes tizzibas ne wa
Deewam patitt: jo kas pee Deewa naht, tam bu
tizzeht, ka wiſſch irr, un atmaſatais buhs tee
kaſ wiſſu meſle. (Ebr. 11, 6.)

Tizzibas ſpehtu eefſch kriſtigeem zilweſeem Apuſtuls para
ſchinni luhgſchana par teem us Deewu: ka tas jumſ gri
betu doht pehz tahſ baggatibas ſawas gohdiba
ar ſpehtu apſtipriſinateem tapt zaur wiſſa Gar
pee ta eefſchiga zilweſa: ka Kriſtus zaur to tizzi
mahjo jubſu firds. (Eweſ. 3, 16. 17.)

Saut. Geſch ka wiſſpirmat un itt teeſcham buhs par
ditees tai ſerſnigai tizzibai eefſch Deewu?

Atb. Geſch ſchahs paſchas tizzibas apleezinaſchanaſ.

Saut. Kas tas irr tizzibu apleezinaht?

Atb. Tas irr tit dauds, ka wiſſeem redſoht, parahdiht,
mehs turrām pateefu tizzibu, un turklaht ar tahdu weentee
un ſtiprumu, ka nedſ peewiſchanaſ, nedſ draudeſchanaſ,
mohſas, nedſ arri patte nahwe neſpehtu muhs peefpeet
tees no tizzibas eefſch iſtenu Deewu un muhſu Kungu
Kriſtu.

Saut. Preeſch kam irr tizzibas apleezinaſchana waijadſi.

Atb. Apuſtuls Pahwils leezina, ka ta irr waijad
preeſch peſtiſchanaſ: jo ar firdi tohp tizzehts us
fnibu un ar mutti tohp apleezinahts us muhſch
dſihwoſchenu. (Reem. 10, 10.)

Saut. Kaphez preeſch peſtiſchanaſ waijag neween tiz
bet arriſan to Pareiſu tizzibu apleezinaht?

Atb. Tapehz ka, ja kaſ laizigu dſihwibu ſargada
woi laizigu Iabumu pehz, buhtu leedſees to Pareiſu tiz
apleezinaht, tad kaſ zaur to buhtu parahdiht, ka wiſſam
iſtenuſ tizzibas eefſch Deewu to Peſtitaju, un eefſch nahtof
ſwehtigu dſihwoſchenu.

Saut. Kaphez tizzibas Simbuli ne ſtahw: es tizzu eefſch
Deewu, bet irr peelitts: eefſch weenigu Deewu.

Atb. Tapehz, ka zaur to atmeſtu wiltigu mahzibu to pa
ganu, kaſ, turredami radditas leetas par Deewu, dohmaja,
dauds deewuſ effam.

Saut. Ka mahza Sw. Raſti par to, ka Deewuſ irr weens?

Atb. Paſchi wahrdi par ſcho leetu irr tizzibas Simbuli ee
nemti no ſcheem Apuſtula Pahwila wahrdeem: ne weens zits
Deewuſ newaid, ka ween kaſ weenigs. Un jebſchu
irr, kaſ deewi tohp ſaukti, ta eefſch debbes, ka wirſ
ſemmes; ta ta irr dauds deewi un dauds Kungu.
Tomehr mums irr weens Deewuſ kaſ Dehwſ, no ka
wiſſas leetas irr, un mehſ eefſch wiſſa: un weens
Kunguſ Jeſuſ Kriſtuſ, zaur to wiſſas leetas irr,
un mehſ zaur Wiſſu. (1 Kor. 8, 4. 5. 6.)

Saut. Woi warr ſinnaht paſchu Deewa dabbu?

Atb. Ne warr. Ta irr augſtata pahſ wiſſu ſinnaſchenu
— ne ween zilweſu, bet arri Engeku.

Saut. Ka par to runna Sw. Raſti?

Atb. Apuſtuls Pahwils fakta, ka Deewuſ ne pee-ee-
tamâ gaiſchibâ dſihwo, to neweenſ zilweſu irr
redſejis, nedſ warr redſeht. (1 Tim. 6, 16.)

Saut. Kaſdu ſinnaſchenu par Deewa dabbu un par wiſſa
dabbas ihpaſchumeem mehſ warram paſmelt no Deewa wahr-
deem?

Atb. Deewuſ irr Garſ, muhſchigs, wiſſſchehligs; wiſſu-ſin-
nadams, wiſſ-taiſnſ, wiſſ-warrenſ, wiſſur-buhdams, ne pah-
wehſchams, wiſſ-pilnigs, wiſſ-swehtigs.

Saut. Parahdeet wiſſu to no Swehteem Raſteem?

Atb. Paſ Jeſuſ Kriſtuſ fakzija, ka Deewuſ irr Garſ.
(Zahn. 4, 24.)

No Deewa muhſchibas Dahwidſ fakta: pirms tee kalni
tappuſchi, un tu to ſemmi un to paſauli biji ſa-
taiſijis, effi Tu muhſchigi muhſcham ſtipraiſ Deewuſ.
(Dahw. 90, 2.)

Zahna Parahdiſchanaſ grahmata Deewuſ tohp ſlawehts ar
ſcheem wahrdeem: Swehts, Swehts, Swehts irr kaſ
Kunguſ Deewuſ kaſ wiſſu-warrenais, kaſ bija, un
kaſ irr un kaſ naht. (Zahn. parahd. 4, 8.)

Apuſtuls Pahwils fakta, ka Ewangeliuſ irr fluddinahts
pehz ta muhſchiga Deewa pawehleſchanaſ. (Reem.
16, 26.)

No Deewa ſchehlaſtibas paſ Jeſuſ Kriſtuſ fakzija: Ne

Atb. Mehs ne warram isdibbinacht scho noslehpmu, kas irr eeksch pascha Deewa, bet tam tizzam, pehz wiss-pateefas Deewa wahrdu leezibas: Ne weens nesinna, kas irr eeksch Deewa, ka ween tas Deewa Gars. (1 Kor. 2, 11.)

Faut. Rahda fawadiba irr stary Swehtas Trijadibas ihpaschibahm?

Atb. Deews Tehws ne peedsemn, un ne iseet no zittas Ihpaschibas, Deewa Dehls preeksch wisseem muhscheem peedsemn no Tehwa; Sw. Gars preeksch wisseem muhscheem iseet no Tehwa.

Faut. Woi schahm wiss-swehtas Trijadibas Ihpaschibahm irr weenada gohdiba?

Atb. Pawissam weenada Deewischtiga gohdiba. Ka tas Tehws irr ihstems Deews, tapatt arri tas Dehls irr ihstems Deews, un Sw. Gars irr ihstems Deews, un turklast, ta, ka eeksch trim Ihpaschibahm irr tillai weens Trihs-ihpaschigs Deews.

Faut. Kapehz Deews tohp faukts par wissu = waldis-taju?

Atb. Tapehz, ka wissu, kas ween irr, Winsch usturr ar Samu spehtu un pehz Sawa prahta.

Faut. Ko nosihme schee tizzibas Simbuka wahrdu: Rad-ditaju debbes un semmes, wissu redsamu un nered-samu leetu?

Atb. To, ka Deews wissu irr raddijis un ne kas ne warr buht bes Deewa.

Faut. Woi schee wahrdu nau isnemti no Sweht. Raffstem?

Atb. Irr gan. Pirma Mofsus grahmata sachtahs ar scheem wahrdeem: Gefahumâ raddija Deews to debbes un to semmi.

Apustuls Pawills no Deewa Dehla, Jesus Kristus runna: Geksch ta irr wissas leetas radditas, kas debbes un semmes wirsu, tahs redsamus un neredsamus, jeb trohni, jeb fundibas, jeb wirsneeziabas, jeb waldischanas: wissas leetas irr radditas zau wirnu un us wirnu. (Kol. 1, 16.)

Faut. Ko nosihme tee tizzibas Simbuka wahrdu: nered-samu leetu?

Atb. Neredsamu jeb garrigu pasauli, pee ka peederr tee Engeli.

Faut. Kas irr tee Engeli?

Atb. Tee irr besmeefigi garru, apdahwinati ar prahtu, mabbadibu un spehtu.

Faut. Ko nosihme tas wahrds Engelis?

Atb. Tas irr til patt, ka wehstneffis.

Faut. Kapehz tee Engeli tohp ta faukti?

Atb. Tapehz, ka Deews tohs suhta Samu prahtu paslud-dinacht. Ta, Gabriels tilte subhtis pasluddinacht tai wiss-swehtai Jumprawai Mariat Pestitaja eenemschanu meefa.

Faut. Kas papreeksch irr raddihts: woi redsamus woi neredsamus leetas?

Atb. Neredsamus leetas irr pirma radditas, ne ka tahs redsamus, un Engeli pirma ne ka zilweft. Pareisittiz. Aplesz. g. 1 dal. 18 jaut.

Faut. Woi war leezibu par to atrast Swehts Raffts?

Atb. Jiaba grahmata Pats Deews runna no semmes rad-dischanas ta: kas irr wirnuas stuhru-atmini lizis? Kad tahs rihta-swaigsnes tohpâ preezigi dseedaja, un wissu Deewa behrni gwileja. (Jiab. 38, 6. 7.)

Faut. No furrenes irr nemta nosaukschana Engeli to fargu?

Atb. No scheem Sw. Rafftu wahrdeem: Winsch pas-wehlehs saweem Engeteem par tewi, ka tee tewi pasfarga us wisseem taweem zekkeem. (Dahw. 91, 11.)

Faut. Woi preeksch iffatra no mums irr Engeli tee fargi?

Atb. Teescham irr. To warr apstiprinaht ar scheem Jesus Kristus wahrdeem: Peeluhkojeet, ka juhs ne weenu no scheem masajeem ne nizzinajat: jo es jums saksu, ka wirnu Engeli debbes reds weenumehr to waigu manna Tehwa, kas debbes irr. (Matt. 18, 10.)

Faut. Woi wissu Engeli irr labbi un labdarrigi?

Atb. Nau wis. Irr kauni engeli, kurrus zittadi sauz par welleem.

Faut. Kapehz tee irr kauni?

Atb. Tee bija radditi par labbeem; bet pahrschape pilnigas Deewam passaukschanas haufli, un us tahdu wissu attritte no Deewa, un eekritte patmihlestiba, lepniba un kaunuma.

Behz Apustula Juhdasa wahrdeem, tee irr tahdi engeli, kas sawu wirsibu ne irr fargajusch, bet sawu dsih-wotli irr atstahjusch. (Juhd. 6, 6.)

Faut. Kas tas irr wels?

Atb. Tas wahrds wels, Greekeru walloda — diabolos — apihme weenu aprunnataju jeb wiltneeku.

Faut. Kapehz kauni engeli tohp faukti par aprunnataju jeb wiltneekem?

Atb. Tapeh, ta tee melle zilwekem kaunu darriht, u tohs kahrbinadami, teem eemuffinaht wiltigas dohmas un fanas eefahroschanas.

Jesus Kristus us teem netizzigeem Subdeem ta fakka: Jui effat no ta tehwa, ta wella, un jubfu tehwa prah jubhs gribbat darriht. Tas pats no eefahuma i bijis fleptawa un eefsch tahs pateefibas nau p stahwejis; jo eefsch ta ne irr pateefiba. Kad win melus runna, tad winsch no fawa ihpafsch uma runno jo winsch irr mellulis un to melu tehws. (Jahn. 8, 44)

Saut. Ko tee Sw. Rastti stahsta mums no tahs pafales raddischanas?

Atb. Gefahumâ Deews raddijis no neneeka debbest semmi. Semme hijust neistaisita un tulscha. Behz tam Deem pa dakkahm raddijis:

Pir mâ pafales deenâ gaismu.

Dhtrâ debbest isplattijumu jeb redsamu debbest.

Trefschâ uhdeu krahjumus wirs semmes, faufumu, faufumu un sabli.

Bettortâ fauli, mehnest un swaigsnes.

Beektâ siwis un putus.

Sestâ dshwus tschetrakajigus raddijumus, tas us faufum dshwo, un beidscht zilweku. Ar zilweku pafales raddischan tappe pabeigta, un septitâ deenâ Deews duffeja no wiffes Sameem darbeem. Tapeh septitu deenu Gbreeru wallodâ fap par sabbatu, tas irr tit patt, ta duffeschana (prohti, sweh deena). Stattees 1 Mohs. gr. 2, 2.

Saut. Woi tee redsami raddijumi tahdi paschi raddi tahdi tee taggad irr?

Atb. Naw wis. Kad pafale bija raddita, tad wiffas le tas bija lohti labbas, tas irr, schishtas, jaukas un nestal digas.

Saut. Woi naw tas sawads finnam no zilweka raddischanas?

Atb. Deews Swehtâ Trijadibâ fazzija: darrihim zilweku pehz muhsu gihmi un pehz muhsu lihdsibas (1 Mohs. gr. 1, 26.) Un Deews raddija pirma zilweka Ahhdama meesu no semmes; eepuhte winna nahfs weenu dshw garru, eewedde Ahdamu paradishê, dewe winnam preefsch baribas, lihds ar zitteem paradishes augteem, tohs augtus preefschinnaschanas un pehz Sawas besgalligas schelastibas, ta kofla tahs dshwibas; beidscht, winsch isnehme Ahdamarridsan preefsch ta zilweka, tas no swehtibas jekka atraujabs, kamehr tas meegâ gulleja, sahn-kaulu, un no ta raddija pirma preefsch' nodohmaja jaunu jekku us labklahschanu zaur Sawu feewu. (Statt. 1 Mohs. gr. 2, 22.)

Saut. Gelfsch ta pastahw Deewa gihmis?

Atb. Deewa gihmis pehz Apustuka Bahwila isfkaidroschanas, pastahw eefsch ihstenas taisnibas un swehtibas. (Ewes. 4, 24.)

Saut. Kas tas irr dshws gars?

Atb. Tas irr ta dwehsele, weena garriga un nemirstama buhschana.

Saut. Kas tas irr paradishê?

Atb. Tas wahrds paradishê irr tit dauft, ta dahrs. Ta irr nosaufts tas jauks un swehtigs pirma zilweka dshwollis, tas pirma Mohsus gramata irr aprasthts, itt ta dahrs.

Saut. Woi ta paradishê, fur dshwoja pirmi zilwek bija itt ta muhsu dahrsi, woi garriga?

Atb. Preefsch meesas ta bija weens redsams swehtigs dshwollis, het preefsch dwehseles ta bija garriga, itt ta tahla buhschana, kurra zilweks fabraudsejahs ar Deewu pehz Winna schelastibas un garrâ redseja radditas leetas. (Statt. Orig. Deewa w. Mahz. pam. 38, 42. Jahnâ Dam. Deewa w. mahz. 2 gr. 12 nod. 3 p.)

Saut. Kas irr tas kofts tahs dshwibas?

Atb. Tahds kofts, no kurra augteem baudobt, zilweks arti pehz meesas buhtu bes flimmibas un nemirstams.

Saut. Kadeht Gewa tikke raddita no Ahdama fahn-kaula?

Atb. Tadeht, ta wiffa zilweku jilts, pehz sawas dabbas, buhtu weena meesa, un ta tadeht zilwek pehz dabbas gattawi buhtu jits zittu mihleht un fargabt.

Saut. Ka labbad Deews zilweku raddija?

Atb. Ka tas Winnu atsihtu, Winnu mihletu un gohdatu, un zaur to muhschigâ labklahschanâ dshwotu.

Saut. Woi tas Deewa prahts, pehz ta Winsch nospreede zilweku us muhschigu labklahschanu, ne tohp sawadi faulstis zibibas mahzibâ?

Atb. Tas tohp faulstis par Deewa preefsch nodohmaschanu.

Saut. Woi Deewa preefsch nodohmaschana par zilweka labklahschanu pastahw nepahrweherschama, tad mehst taggad redsam, ta zilweks ne bauda labklahschanu?

Atb. Pastahw gan nepahrweherschama. Jo Deews pehz preefschinnaschanas un pehz Sawas besgalligas schelastibas, ta kofla tahs dshwibas; beidscht, winsch isnehme Ahdamarridsan preefsch ta zilweka, tas no swehtibas jekka atraujabs, kamehr tas meegâ gulleja, sahn-kaulu, un no ta raddija pirma preefsch' nodohmaja jaunu jekku us labklahschanu zaur Sawu feewu. (Statt. 1 Mohs. gr. 2, 22.)

Winfch muhs eeffch Ta irr isredsejis preeffch
pafauls dibbinafchanas, ta fatta Apustuls Pahwils
(Sw. 1, 4.)

Faut. Rà buhs fapraft Deewa preeffchnodohmafchanu a
wiffeem zilwekem tohpà un par iffatru fewifchti?

Atb. Deews papreefch' nodohmaja wiffeem zilwekem dah
winacht un itt teefcham dahwinaja pafubbinadamu fehlaftibu
un peettizzigus padohmus preeffch panahfchanas tabs muhschiga
fwehtibas; bet tohs, — tas to fehlaftibu, to winfch dohd, pee
nem ar labbu prahtu, bruchte tohs peftidamus padohmus, to
winfch dohd, par labbu, un eet pa to fwehtibas zeffu, to
winfch parahdijis, — tohs winfch itt ihpafchi irr papreefch' no
dohmajis us muhschigu fwehtibu.

Faut. Rà par to runna Deewa wahrdi?

Atb. Kurzus winfch papreefch' paredsejis, toh
winfch arridfan papreefch' irr nodohmajis. Reem 8, 29

Faut. Ra to iffaidro Pareiftizigga Draudse?

Atb. Tai grabmatà no tizibas, to Austruma semmes Pa
triarki fataiffjufchi, stahw rakstibts: Kad nu winfch papreefch'
paredseja, ta zitti walkahs fawu fwabbadu prahtu
few par labbu, bet zitti par flittu: tad tapeh; winfch
zittus papreefch' nodohmaja us muhschigu fweht
tibu bet zittus pasuddinaja. 3 loh;

Faut. Rà fazama ta Deewa darrifchana, tas peh; pa
faules un zilweta raddifchanas noteel wiffai pafauler un ih
pafchi zilwekam par labbu?

Atb. Deewa apgahdafchana.

Faut. Kas tas irr Deewa apgahdafchana?

Atb. Deewa apgahdafchana irr nemittedama Deewa wiffa
fpeh; zibas, gudribas un fehlaftibas ftrahdafchana, zaur to
Deews ufturr radditas leetas un winnu fpehtus, greefch toh
us labbu, palihdi wiffadam labbumam un to faunumu, ta
zefahs zaur atahpafchanu no labba, aifturr, jeb pahrlabbu
un greefch us labbu.

Faut. Rà runna no Deewa apgahdafchanas Sw. Raffi

Atb. Pats Jesus Kristus runna fazzibams: Skattaitee
us putneem gaisà, tee nefehj, tee neptauj, tee n
fakrahj fchfund, un juhfu debbesu Tehws toh
barro. Ne effat tad juhs dauds labbati ne t
winni. Matt. 6, 26. No fcheem wahrdeem irr redsam
til lab Deewa apgahdafchana par wiffeem raddijumeem tohp
ta arridfan fewifchti par zilweku.

Wiffa 91 Dahwida dseefma rahda to, ta Deews wiff-wa
raf un daudfahertigi gahda par zilweku.

No ohtra lohjekta.

Faut. Rà buhs fapraft fchohs wahrds: Jesus Kristus
Deewa Dehls?

Atb. Par Deewa dehlu tohp faukta ohtra Sw. Trijadibas
fopafchiba, peh; Sawas Deewibas. Tas pats Deewa Dehls
pe arri nofaukts Jesus kad tas peedfimme wirs semmes,
zilwets. Par Kristu winnu nofauze praweeschi, kad wehl
bija Winnu pafauler.

Faut. No nofihme tas wahrds Jesus?

Atb. Pestitajs.

Faut. Kas Winnu nofauze par Jesu?

Atb. Engelis Gabriels.

Faut. Kapeh; tas wahrds dohts Deewa Dehlam pee win
peedfimschanas wirs semmes?

Atb. Tapeh; ta winfch peedfimme zilwets pestiht.

Faut. No nofihme tas wahrds Kristus?

Atb. Swaidits.

Faut. No ta zehlahs tas wahrds Swaidits?

Atb. No ta eeradduma fwaidiht ar fwehtahm fwaida
ahm fahlehm, zaur to tohp Sw. Garra dahwanas dohtas.

Faut. Woi meens ween Jesus tas Deewa Dehls tohp
wiffai par Swaiditu?

Atb. Ne Par fwaiditeem wezds laifds fauze Keh ninus,
agstpreesterus un Praweeschus.

Faut. Kapeh; tad Jesus Deewa Dehls tohp faukts par
Swaiditu?

Atb. Tapeh; ta Winna zilwezibai wiffas Sw. Garra dah
wanas bes mehra peefchirtas, un us tahdu wiffi Winnam
wiffpilmigata mehra peeder Praweescha finnafchana,
agstpreestera fwehtiba un Kehnina fpeh; ziba.

Faut. Rà tas irr faprohtams, ta Jesus Kristus par Kun
tohp faukts?

Atb. Tas ta irr faprohtams, ta Winfch irr ihfiens
Deews. So tas wahrds Kungs irr weens no teem wahrdeem,
kurreem Deews tohp nofaukts.

Faut. Rà Sw. Raffi runna par Deewa Dehla Jesus
Kristus Deewibu?

Atb. Tä: Gefahkumà bija tas wahrds un tas
wahrds bija pee Deewa un Deews bija tas wahrds
ohn 1; 1.

Faut. Kapeh; Jesus Kristus tohp faukts par Weenpeed
immufchu Deewa Dehlu?

Atb. Zaur to teel nofihmehts ta Winfch irr weens weenigs
Deewa Dehls, tas irr djemdinachts no Deewa Tehwa kuh-

ſchanas, un tadeht Wincſch irr weenadas buhſchanas ar Deewa to Tehwu, un tapeh; Wincſch irr bez galla augſtats pahr ſeem ſwehteem Engeeteem un ſwehteem zilweeteem, kas ſaukti par Deewa behrneem, peh; ſchehlaſtibas. (Sohn 1, 12.)

Faut. Woi Sw. Raſti fauz Jeſu Kriſtu par Weenu dſimmuſchu?

Atb. Sauz gan. Prohti, ſchinnis wahrdds ta preezas mahzitaja Jahna: Un tas wahrds tappe meefa un dſihne ja muhſu ſtarpâ, pilns ſchehlaſtibas un pateefib un mehſ Winna gohdibu redſejam tahdu gohdi ta ta weeniga peedſimmuſcha Dehla no Tehwu Sohn. 1, 14. Ne weens Deewu jekfad irr redſejam tas weenpeedſimmis Dehls, Tehwa klehpi brudams, Tas mums to irr ſtahtſijis. 18.

Faut. Kapeh; tizzibas Simbuli par Deewa Dehlu m irr fazzihſ, ta wincſch no Tehwa dſemdinahſ?

Atb. Zaur to tohp parahdita ta ihpaſchibas ſawadi zaur ko Wincſch irr ſchirrams no zittahm Sw. Trijadi ihpaſchibahm.

Faut. Kapeh; irr fazzihſ, ta Wincſch irr dſemdinah preekſch wiſſa muhſcha?

Atb. Lai jits nedohma, ka bija tahds laits, kad Wincſch bija. Zittadi faktoht zaur to tohp parahdihts tas, ta Jeſu Kriſtus irr tapatt muhſchigs Deewa Dehls, ta irr muhſch Deews tas Tehws.

Faut. Ko noſihme tizzibas Simbuli tee wahrdi: Ga ma no Gaifmas?

Atb. Schee wahrdi zaur lihdſibu no redſamas gaifm magfeniht iſſkaidro neizmannamu Deewa Dehla peedſimſe nu no Tehwa. Stattidamees us fauli, mehſ redſam g ſchumu, no ſcha gaifchuma rohnahſ ta gaifma kuru reb wiſſa paſaulê: bet ka ſchi gaifma, tapatt arri tas gaifchu irr weena un ta patte gaifma, ne dallama, no weenas dabbe Tam lihdſigi Deews Tehws irr muhſchiga Gaifma; (Sohn 1 Sohn. 1, 5.) no Winna peedſemm Deewa Dehls, kas patt irr muhſchiga Gaifma: bet Deews Tehws un Deewa Dehls irr weena weeniga muhſchiga Gaifma, nedallama, weenas Deewiſchigas dabbas.

Faut. Rahds ſpehts irr eekſch ſcheem tizzibas Simbuli wahrdeem: ihſtens Deews no ihſtena Deewa?

Atb. Tas, ta Deewa Dehls tohp ſaukts par Deewu teefſcham tapatt ka Deews tas Tehws.

Faut. Woi tee wahrdi naw nemti no Sw. Raſteem?

Atb. Irr gan. Tee irr nemti no ſcheem preezas mahzitaja Jahna wahrdeem: mehſ ſinnam, ta Deewa Dehls irr nahzis, un mums tahdu prahtu irr dewis, ta mehſ Bateefigu paſihſtam un effam eekſch ta pateefiga, eekſch winna Dehla Jeſus Kriſtus: Schis irr tas pateefigs Deews, un ta Muhſchiga Dſihwiba. (Sohn. 5, 20.)

Faut. Kadeht tizzibas Simbuli par Deewa Dehlu wehl peeliktſ, ta Wincſch irr dſemdinahſ, neraddihts?

Atb. Tas irr peeliktſ par pahrleezinaſchenu Arijam, kas dſeewigi mahzija, ta Deewa Dehls irr raddihts.

Faut. Ko noſihme tee wahrdi: ar Tehwu weenadas buhſchanas?

Atb. Tas irr tif patt, ta Deewa Dehls irr weenas un dſchdas paſchas deewiſchigas buhſchanas ar Deewu to Tehwu.

Faut. Ka no ta fakta Swehti Raſti?

Atb. Pats Jeſus Kriſtus no Sew Paſcha un no Deewa ta Tehwa fakta ta: Es un tas Tehws mehſ effam weens. (Sohn. 10, 30.)

Faut. Ko parahda ſchee tizzibas Simbuli wahrdi: un ur ko wiſſas leetas darritas?

Atb. To, ta Deews Tehws wiſſas leetas raddija zaur aru dehlu, itt ka zaur Sawu muhſchigu gudribu un Sawu muhſchigu wahrdu.

Wiſſas leetas irr darritas zaur to paſchu: un es ta paſcha nekas ne irr darrihſ, tas irr darrihſ. (Sohn. 1, 3.)

No trescha lohjekta.

Faut. No ta irr tizzibas Simbuli fazzihſ, ta tas irr notahpis no debbefſ?

Atb. No Deewa Dehla.

Faut. Ka Wincſch irr notahpis no debbefſim, kad Wincſch ta Deews irr wiſſur?

Atb. Tas gan teefa, ta Wincſch irr wiſſur un tadeht Wincſch zenumehr irr debbefſ, un weenumehr ſemmes wirſu: bet ſemmes wirſu Wincſch papreekſch bija neredſams, bet peh; parahdihſ meefa: tapeh; tad irr fazzihſ, ta Wincſch irr notahpis no debbefſ.

Faut. Ka par to runna Sw. Raſti?

Atb. Redſ, paſcha Jeſus Kriſtus wahrdi: Ne weens brauz debbefſim, ta ween tas kas irr, nahzis no debbefſ, zilweka Dehls, kas irr debbefſis. (Sohn. 3, 13.)

Faut. Kadeht Deewa Dehls irr notahpis no debbefſim?

Atb. Mums zilwekem par labbu un muh pestifchanus labbad ta fatta tizzibas Simbuls.

Saut. Ar kahdu padohmu irr fazzihis, ta Deewa De irr notahpis no debbes mums zilwekem par labbu?

Atb. Tas irr fazzihis ar to padohmu, ta Winsch irr tahpis semmè ne preefch weenas kahdas tautas un ne preefch deem zilwekem ween, bet preefch wisseem zilwekem toh.

Saut. No ta tad zilwekus pestiht irr pasaulè nat Deewa Dehls?

Atb. No grehta, lahsteem un nahwes

Saut. Kas tas irr grehts?

Atb. Baufibas pahrtahpichana. Tas grehts irr netaisniba. (1 Jah. 3, 4.)

Saut. No furrenes grehts irr eefch zilwekem, tad ni irr radditi pehz Deewa gihmja, bet Deews grehtoht ne wa.

Atb. No wella.

Kas grehtu darra, tas irr no wella, jo tas w grehto no eefahkuma. (1 Jah. 3, 8.)

Saut. Rà grehts pahrgahje no wella pee zilwekem?

Atb. Tas wels peewible Gewu un Ahdamu, un peer naja winnus Deewa baufli pahrtahpt.

Saut. Kahdu baufli?

Atb. Deews pawehleja Ahdamam paradihse, ne ehst teem augteem ta tohta tahs atfihfchanas ta labba un fauna turklast fazzija winnam, ta ja winsch no teem ehdis, tad dams nomirs.

Saut. Kapehz ta baudifchana no ta tohta tahs atfihfchanas ta labba un fauna zilwelam bija nahwiga?

Atb. Tapehz ta ta bija saweenota ar ne pallausfich Deewa praham, un us tahdu wihfi zilweku noschihre no Deewa un Winna schehlastibas, un to atstahdinaja no Deewa dshiwibas.

Saut. Kapehz tas tohts tappe nosauts par tohtu ta atfihfchanas ta labba un fauna?

Atb. Tapehz, ta zilwels zaur to tohtu pats pee fe atfinne kahds labbums nahf no pallausfichanas Deewa praham un kahds faunums no nepallausfichanas.

Saut. Ta warreja Ahdams un Gewa Deewa praham pahpt un pallausficht wellam?

Atb. Deews, pehz Sawas schehlastibas, zilweku raddida dewe winnam wafku, kas no dabbas bija gattawa Deewu m leht, un turklast dewe swabhadu wafku, bet zilwels gre fcho wafku, few par faunu.

Saut. Rà wels peewible Ahdamu un Gewu?

Atb. Gewa eerandsija Edenes dahra fchuhstu, kas winnai teefcham fohlija, ta ja zilweki ehdis tohs augtus no ta tohta tahs atfihfchanas labba un fauna, tad tee sinnahs labbu un faunu un taps, ittin ta deewi. Gewa littahs ar fcho ap-

fohlfichanu un to augku ftaifumu peewiltees, un no teem bau-

hija. Ahdams baudija tohs, winnai paffat darridams.

Saut. Kas zehlahs no Ahdama grehta?

Atb. Lahsti un nahwe.

Saut. Kas irr tee lahsti?

Atb. Tee irr grehtu noteefafchana zaur taifnu Deewa foh-

du, un tas faunums, kas wirs semmes zehlahs no grehta, zil-

wekem par strahpi.

Deews fazzija Ahdamam: no lahmeta lai irr ta semme

ewis deht. (1 Mohf. 3, 17.)

Saut. Kahda nahwe zehlahs no Ahdama grehta?

Atb. Diwejada: me efiga, tad no meefas schirrahs dweh-

fele, kas to dshiwu usturreja, un garriga, tad dwehfelei

truhft Deewa schehlastiba, kas to usturreja dshiwu ar augstata

garrigu dshiwibu.

Saut. Woi arridsan dwehfele warr nomirt tapatt, ta meefa?

Atb. Warr gan nomirt, bet ne ta, ta meefa. Kad meefa

mirst, tai suhd juschana un ta fatruhd, bet kad dwehfele zaur

grehkeem mirst, tad ta pasaude garrigu gaischumu, preeku un

muhschigu fwehtibu, tomehr ta ne fatruhd un ne isnihft, bet

paleet tumfba, behdas un mohkas.

Saut. Kapehz ne tee pirmi zilweki ween irr nomirruschi, bet arridsan wiffi mirst?

Atb. Tapehz ta wiffi irr peedfimmuschi no Ahdama, kas

no grehta tappe famaitahs, un arridsan paschi grehto. Itt ta

no famaitata awota pehz dabbas teft famaitahs uhdens, ta-

pat arri no zilts-fahzeja, kas no grehta famaitahs, un tadeht

mirstams, pehz dabbas zehlahs dsimmums, kas no grehta fa-

maitahs, un tadeht mirstams.

Saut. Ra par to runna Sw. Rafiti?

Atb. Zaur weenu zilweku tas grehts irr eegahjis

pasaulè un zaur to grehtu ta nahwe, un ta ta nah-

we pee wisseem zilwekem irr zaur-speedufees, ta-

pehz, ta wiffi irr grehtojusch. (Reem. 5, 12.)

Saut. Woi tee augli no ta tohta tahs dshiwibas bija zil-

welam derrigi pehz winna apgrehtofchanas?

Atb. Pehz apgrehtofchanas winsch newarreja no teem ehst;

jo tappe isdshits no Paradihses.

Saut. Woi paliffe tad preefch zilwekem kaut kahda zer-

riba us pestifchanu?

Atb. Kad pirmee zilweft isfuhdseja Deewa preefchâ fam grehtu, tad Deews pehz Sawas frds-schehlstibas, dewe winneem zerribu us pestifchann.

Saut. Gelfch ta pastabweja ta zerriba?

Atb. Deews fohlija, ta feewas fehlla famih's t'fchuhftai to galwu. (1 Mohf. 3, 15.)

Saut. Ko tas nosihme?

Atb. Lo, ta Jesus Kristus uswarrehs wellu, tas zilweftu peewihle, un winsch tohs isglahhs no grehta, lahsteem un nahwes.

Saut. Rapehz Jesus Kristus tohp nosautts par feewas fehllu?

Atb. Tapehz, ta Winsch peedfimme wirs semmes bes wihra no Wissfwehtas Jumprawas Marias.

Saut. Rahds labhums bija no tahs apfohlifchanas?

Atb. Tas, ta zilweft no ta laika tahs apfohlifchanas, warreja pestiti kcht, tizzedami eelfch nahfoschu Pestitaju, ittin ta mehs tizzam eelfch to atnabtufchu.

Saut. Woi teescham tizzeja eelfch to nahfoschu Pestitaj wezzu laiku faudis.

Atb. Tizzeja, bet ne daudsi; leelata fufschu datta aismirf Deewa apfohlifchannu par Pestitaju.

Saut. Woi Deews kahdureif' no jauna ne fluddinaja fch apfohlifchannu?

Atb. Daudsreis. Prohti, Abbraamam Winsch dewe apfohlifchannu no Pestitaja schinnis wahrdds: eelfch tawas fehllas wiffas semmes tautas fwehtifees. (1 Mohf. 22, 18.)

Lo paschu apfohlifchannu Winsch pehz laika dewe atfal Dahwidam schinnis wahrdds: Uszelschu es tawu dsimmumun pehz tewis un es apstiprinafchu winna walstiba fchrehllu muhschigi. (2 Sam. 7, 12. 13.)

Saut. Ra irr faprotami tee wahrdi: eenemts meefâ?

Atb. Ta, ta Deewa Dehls peenehmis zilwefta dabbu, be ween grehta, un tappis zilwefts, ne mittedamees buht Deews.

Saut. No kurrenes irr isnemti tee wahrdi: eenemts meefâ?

Atb. No ta preezas-mahzitaja Jahna wahrdeem: Ta wahrds tappe meefa. (Jahn. 1, 14.)

Saut. Rapehz tizzibas Simbuli, pehz tam, kad no Deewa Dehla irr fazzih's, ta Winsch irr eenemts meefâ, wehl in peelitts, ta Winsch tappis zilwefts?

Atb. Tadeht, ta zits nedohmatu, ittin ta Deewa Dehla

buhu peenehmis tittai meefu ween, bet ta atfichtu Winnu par winnu zilweftu, kam irr meefa un dwehsele.

Saut. Woi par to leezina Sweht Rastti?

Atb. Apustuls Pahwis rastta: weens widutais stary Deewa un zilweftem, tas zilwefts Kristus Jesus. (1 Tim. 2, 5.)

Saut. Tad nu woi eelfch Jesus Kristus irr tittai weena dabba?

Atb. Ne. Gelfch winna irr nedallamâ un nesajantâ wihsc faweenotas diwas dabbas, Deewifchliga un zilweziga, un, pehz fihim dabbam, irr diwejada gribbeschanas wafa.

Saut. Woi tapehz naw arri diwas ihpafchibas?

Atb. Nau wis. Weena tittai ihpafchiba, Deews un zilwefts tohpâ, ar weenu wahrdu fattoh: Deews-zilwefts.

Saut. Ra runna Swehti Rastti par Deewa Dehla eenemchannu meefâ no Swehta Garra un Jumprawas Marijas?

Atb. Tas Preezas-mahzitajs Kuhlas stahsta, ta tad Jumprawa Marija wajaja to Engeli, tas Winnai Jesus eenemchannu papreefchfluddinaja, fazzidama: Ra tam buhs no

stitt? So es no wihra nesinnohs, tad Engelis Winnai abilbeja: Tas Swehtais Gars pahr tewim nahls,

un tas speh'ts ta Wiffu-augstaka tewi apehnohs.

Tapehz arri tas Swehtais, tas no tewim dsims, taps nosautts Deewa Dehls. (Kuhf. 1, 34. 35.)

Saut. Ras bija ta Jumprawa Marija?

Atb. Weena Swehta Jumprawa no Aharâama un Dahwida zilts, no kurren zilts, pehz Deewa apfohlifchanas, wajjadseja zeltees Pestitajam, winna tappe faderrreta Fahsepam no

tahs paschas zilts, ta tas buhtu winnai par fargataju, io winna Deewam eefwehtita ar apfohlifchannu weenumehr palitt par Jumprawu.

Saut. Woi teescham ta Wiff-swehta Marija weenumehr palitta jumprawa?

Atb. Palitta gan un paleel jumprawa titlabh preefch Pehaja dsemdechanas, ta dsemdechanas laika un pehz dsemdechanas, un tadeht winna tohp faulta Muhscham-jumprawa.

Saut. Ar lahdu wehl Augstu nosauttschana gobda to Wiff-swehtu Jumprawu Mariju ta Pareifitizjiga Draudse?

Atb. Ar Deewadsemdeajas wahrdu.

Saut. Woi warr peerahdiht, ta fchi nosauttschana irr no Sw. Rastteem?

Atb. Schi nosauttschana irr nemta no scheem Praweescha Gajajasa wahrdeem: Nedsti, weena jumprawa irr gruh'ta, un dsemdehs weenu Dehlu un nosautts winna wahr-

du Immanuel, tas irr tulkohts, Deews ar mume
(Ef. 7, 14.)

Tapatt arridsan ta taifna Elisabete fauz to wiff-swehtu Jumprawu par ta Kunga mahti. Bet tas irr titpatt, itt winna buhtu nosaufuf to par Deewadsem detaju.

Rà tas man nahfahs, fa ta mahte manna Kung pee mannim nahf? (Luhf. 1, 43.)

Faut. Ràpehz tab ta Wiff-swehta Jumprawa irr nosaufu par Deewadsem detaju?

Atb. Kaut gan Jesus Kristus peedsimme no winnas pehz Sawas Deewa dabbas, kas irr muhschiga, bet pehz jiwefa dabbas: to mehr winna irr peederrigi nosaufu par Deewadsem detaju, jo tas, kad no winnas peedsimmis, winna meefà eenemmoht un dsemdejoht, bija, tà allaschin irr, weepateefigs Deews.

Faut. Rà buhs dohmaht par tahs wiff-swehtas Jumprawas Marijas augstu gohdu?

Atb. Rà ta Kunga Mahte, winna irr daudf augstata pa wisseem raddijumeem pehz schelastibas pilnibas un tuwum pee Deewa, un tadeht arri pehz gohda, un tadeht ta Pareitizigga Draudse winnu gohda augstati paher wisseem Serubimeem un Serawimeem.

Faut. Kas wehl ja-nemm wehrà par Jesus Kristus peedsimfchanu no tahs wiff-swehtas Deewadsem detajas?

Atb. Tas, fa schi dsemdešana bija bes fahpehm, tapeta ta bija wiff-swehta un bes grehta, jo Deews stary zittah fohdibahm par grehtu, nospreede Gewai ar fahpehm behanus dsemdeht. (Skatt. Sahn. Dam. D. w. mahz. gr. 14 nov. 6 p.)

Faut. Rahdas preefsch-sihmes Deewa apgahdaschana bija parahdijuf, pehz kurrahm zilweti warretu atsiht to peedsimf schu Pestitaju.

Atb. Daudf flaidras papreefsch-fluddinaschanas par dschadahm leetahm, kas notittufschas pee Winna dsimfchanas un Winna dsihwofschanas laika wirs semmes.

Prohti: Praweets Esaijas bija papreefsch-fazzijis, fa Pestitaju peedsimis no Jumprawas. (Ef. 7, 14.)

Praweets Mikkus bija papreefsch-fazzijis, fa Pestitajis peedsim Betlemè, un to papreefsch fazzifchanu Suhdi fapratte wehl or raki, ne fa dabbuja sunaht par winnas peepildifchanu. (Mat. 2, 4. 5. 6.)

Praweets Malakijus, pehz ohtra Jerusalemes Deewa namnustaisifschanas, bija papreefsch-fazzijis, fa Pestitaja atnahf schanaturu klahht nahf, tà winfch atnahf schinun Deewa namnà,

Winna preefschà taps fustihfts Preefschtezjetajis, Praweefscham Esaijam lihdsigs, zaur to itt flaidri tohp usrahdihts Sahnis tas kristitajis. (Mat. 3, 1. 4. 5.)

Praweets Zafarijas bija papreefsch-fazzijis Pestitaja gohdibas pilnu ee-eeschanu Jerusalemè. (Zaf. 9, 9.)

Praweets Esaijas bija brihnum flaidri Pestitaja zeefschanas papreefsch-fazzijis. (53.)

Dahwidis 22 dseefmà bija tit flaidri aprastijis Pestitaja krusia mohkas, itt tà winfch buhtu pee pascha krusia rakstijis.

Praweets Daniels preefsch 490 gaddeem bija fluddinajis Pestitaja atnahf schanu, Winna krusia nahwi, un pehz tahs nahkdamu Deewa namna un Jerusalemes isphofschinu, un wezzas derbas uppuru beigfchanu. (Dan. 9.)

Faut. Woi Jesus Kristus teefscham tappe atsihts itt tà Pestitajis, tai laika, kad winfch peedsimme un dsihwoja wirs semmes?

Atb. Winfch tappe atsihts no daudseem daschadi. Austrunafschas semmes gudri atfina winnu zaur swaifasni, kas preefsch Winna peedsimfchanas austruna semmè parahdijahs. Betlesemes ganni dabbuja sunaht par Winnu no Engeteem, kas teem it teefscham fazzija, fa Pestitajis peedsimmis Dahwidia pilfsehtà. Sihmeans un Anna, pehz sawahdas parahdischanas no Swehta Garra, winnu atfina, kad Winfch, pehz tam, kad 40 deenas pehz Winna peedsimfchanas bija pagahjuschas, tappe atnests Deewa namnà. Sahnis tas kristitajis, kad Winfch us Gardana uppi nahje lihds ar jitteem kristitees, atfina winnu, pehz parahdischanas no Deewa, pehz Sw. Garra nolaischanas us Winnu basfcha gihmi, un pehz ta Deewa Tehwa balfs, kas no debbestim tappe dsirdeta: Schis irr mans mihfais Dehls, pee fa man labis prahts irr, to jums buhs klaufiht. (Mark. 7.) Des tam, kochti daudf Winnu atfina, no Winna brihfschfigi augstas mahzibas, un itt ihpafchi no teem brihnumeem, tà Winfch darrija.

Faut. Rahdus brihnumus darrija Jesus Kristus?

Atb. Tohs zilwetus, kurrus neidsfeedinajamas sehrgas mohfija un kas no wella apfehsti bija, winfch darrija wesselus weenà azzu-mirkli, zaur weenu wahrdu, woi zaur aiskahrifchanu or rohtu, un arri zaur Winna drehbes aiskahrifchanu no parahdeem newesseleem. Winfch weenreis ar peezahm, un ohtru reisi ar septinahm maischam pee-ehdinaja daudf tuhlfstofschus zilwetus tulfchà weeta. Winfch staigaja pa uhdens wirfu, un zaur wahrdu ween leelas wehtras apluffinaja. Winfch mirrotus usmohdinaja, itt ihpafchi: Winfch usmohdinaja Raines at-

raitnes dehlu, Jairus meitu, un Lahzaru, kas tſchetras deena jau gulleja kappā.

Jaut. Kad nu Deewa Dehls peedſimme meefā muhſu pe fiſchanas Iabbad; kā tad wiſch iſdarrija muhſu peſtiſchanu.

Atb. Zaur Sawu mahzibu, Sawu dſihwoſchanu, Sawu nahwi un augſhamzefſchanu.

Jaut. Kahda bija Kristus mahziba?

Atb. Preezas-mahziba taſs Deewa walſtibas, jeb zittat faktoht, mahziba no peſtiſchanas un muhſchigas ſwehtibas, ta patte mahziba, kas taggad tohp fluddinata Pareſitizzigā Draudis (ſtatt. Mark. 1, 14. 15.)

Jaut. Kad Kristus mahziba irr mums par peſtiſchanu?

Atb. Kad mehs to peenemmam ar wiſſu ferdi, un darram pehz taſs. Jo itt kā wiltigi wella wahrdi, kurrus peenehm pirmee zilweſt, tappe eefſch winneem par grehlu un nahwe fehllu; tāpatt arri turprettim pateefgi Kristus wahrdi, kad tohp Kristigi zilweſt no wiſſas ferds peenemm, tohp eefſch winneem par fehllu taſs ſwehtas un nemirſtamās dſihwoſchanas.

Schee kaudis, pehz Apuſtuka Beſtera wahrdeem, atdſim muſcht ne no iſnihzigas fehllas, bet no ne-iſnihzigas, zaur to dſihwu un muhſchigi paleetamu Deewa wahrdu. (1 Peht. 1, 23.)

Jaut. Kad Jesus Kristus dſihwoſchana tohp mums par peſtiſchanu?

Atb. Kad mehs tai pakkaſ darram. Jo Peſtitajs pat fakta: kas mannim grihb kalpoht taſ lai man ſtaig pakkaſ, un tur Es buhſchu, tur arriſan mans kalp buhs. (ſahn. 12, 26.)

No zettorta lohjekla.

Jaut. Kā taſ notiffe, ka Jesus Kristus kruſtā fiſts, ka Winna mahzibai un darbeem bij ſtubbinahſt wiſſus Winna augſti gohbdinahſt?

Atb. Juhdu wezzajee un rakſtu-mahzitaji eenihbeja Winna par to, ka Winſch winnu wiltigu mahzibu un negantu dſihwoſchanu norahje; un tee Winnam ſtaude, tapehz ka kaudis, deſ Winna mahzibas un brihnuma-darbeem, Winnu wairak zeenij ne ka tohs; un tadeht tee Winnu apmelloja un Winnam nahw noſpreeda.

Jaut. Kadeht irr fazzihſ, ka Jesus Kristus kruſtā fiſt appakſch Ponzius Pilatus?

Atb. Ka apſihmetu to laiku kad Winſch bija Kruſtā fiſts.

Jaut. Kas bija Ponzius Pilatus?

Atb. Reemeru walbineeks pahr Juhdu ſemmi, kaſ bija no Reemereem uſwahreta.

Jaut. Kapehz ſchis notiftums wehrā leekams?

Atb. Tapehz, ka eefſch ta irr redſama Jehtaba papreeſch-fluddinafchanas peepildifchana: Taſ ſzepteris ne ſuddihſ to Juhda, nedj taſ hauſlibas Deweis no winna ahjahm, teekams taſ Siblo nahſ, un pee ta tee kaudis ſapulzeſees. (1 Mohl. 40, 10.)

Jaut. Kapehz tizzibas Simbuli ne ween irr fazzihſ, ka Jesus Kristus Kruſtā fiſts, bet wehl irr peelitts, ka wiſch eetiſ?

Atb. Zaur to tohp parahdihts, ka Winna kruſtā-fiſchana ne iſrabdijahs ween par mohſahm un nahwi, ka runnaja dachi wiltigi mahzitaji, bet ka ta bija pateefgas mohſas un nahwe.

Jaut. Kapehz arri taſ peeminnehts, ka wiſch aprakts?

Atb. Taſ arriſan irr weena leeziba no ta, ka Winſch pateef nomirre un augſhamzehlahs; jo Winna eenaidneekt bija kara-wihru watti likuſchi pee Winna kappu, un to aiſſehge-ejuſchi.

Jaut. Kā Jesus Kristus warreja zeest un mirt, Deewa ſuhdamſ?

Atb. Winſch zeete un nomirre ne pehz Deewa, bet pehz ſilweſa dabbas, un ne tapehz, ka Winſch ne buhtu ſpehtis no eefſchanahm iſglahbtees, bet tapehz, ka Winſch taſs gribbeja zeest.

Winſch Pats fazzija: Es ſawu dſihwibu dohmū, kā Es to attal nemmu. Ne weens to no mannim nemm, bet Es to dohmū no Sewis. Man irr warra to doht, un man irr warra to attal nemt. (ſahn. 10, 17, 18.)

Jaut. Kapehz irr fazzihſ, ka Jesus Kristus kruſtā fiſts muhſu Iabbad?

Atb. Tapehz, ka Winſch zaur Sawu kruſta nahwi muhs no grehta, lahſteem un nahwes irr atpeſtijis.

Jaut. Kā par to atpeſtiſchanu runna Swehti Rakſti?

Atb. Par atpeſtiſchanu no grehkeem runna ta: Geſch kurra mums irr ta atpeſtiſchana zaur winna affini, no pahrkaphſchanu peedohſchana, pehz taſs bagga-ſibas winna ſchelaſtibas. (Eweſ. 1, 7.)

Par atpeſtiſchanu no lahſteem ta: Kristus muhs irr atpeſtizis no teem lahſteem taſs hauſlibas, par mums weens lahſts tappis. (Gal. 3, 13.)

Par atpeſtiſchanu no nahwes ta: Kad tee behrni meefu un affini dabbujuſchi, tad arriſan wiſch to pakku itt lihdsigi irr dabbujis, ka wiſch zaur to nah-

wi isnihzinatu to, kam tahs nahwes warra bija tas irr to wellu, un atfwabbinatu tohs wiffus tas ar nahwes bihjaschanu pahr wiffu sawu muhschun tai kalposchanai bija padohiti. (Ebr. 2, 14. 15.)

Saut. Us tahdu wihsf Jesus Kristus krusa nahwe muhschun atpesti no grehta lahsteem un nahwes?

Atb. Ka mehs lehata warretum schim noslehypumam tizzeht Deewa wahrdi to mums isflaidro, zit mehs warram fapraft, zaur to, ta wiina libdsina Jesu Kristu ar Ahdamu. Ahdams peh dabbas irr wiffas zilweku zilts galwa, jo wiffa zilweku zilts irr no wiina zehlfuees, un tadeht irr ar wiina weenas dab bas. Jesus Kristus, eefsch ta Deewa dabba irr ar zilweku dabba saweenota, pehz schelastibas irr tappis par jaunu, wiff spehzigu galwu preefch zilwekem, turrus Wiasch saweenota ar Sewi, zaur tizzibu. Tadeht itt ta eefsch Ahdama mehs effam padohiti grehtam, lahsteem un nahwei: ta eefsch Jesus Kristus mehs tohpam atpestiti no grehta, lahsteem un nahwes. Wiina labprahstiga zeeschana un krusa nahwe muhschun deht irr bes gallo dahrga un wehrtiga, itt ta ta besgrehzigu, un Deewa zilweku nahwe; wiina irr pilniga atlibdsinaschana Deewa taifniba tas muhschun grehtu deht pasuddinaja muhschun us nahwi; wiina irr aridsan bes mehra leels nopelns, tas Wiinaam dahwinaja waru, bes Deewa taifnibas aplaitinaschanas, pasneegt mums grehziineekem grehtu peedohschanu, un schelastibu preefch grehtu un nahwes uswarreschanas.

Swehteem Deems irr gribbejis finnu doht, tahdu irr ta baggatiba tahs gohdibas ta noslehypuma starteem paganeem, tas irr Kristus eefsch jums, ta zerriba tahs gohdibas. (Kol. 1, 26. 27.)

So ja zaur ta Weena apgrehtoschanu ta nahwe irr walddijusi zaur to Weenu, tad dauds wairak te tas to pilnibu tahs schelastibas un to dahwan tahs taifnibas dabba, waldis eefsch dsihwiba zaur to Weenu, Jesu Kristu. (Reem. 5, 17.)

Tad nu naw nekahda pasuddinashana teem, ta irr eefsch Kristus Jesus, tas nestaiiga pehz tahs meefas, bet pehz ta garra. So ta baufliba ta garra tah dsihwibas eefsch Kristus Jesus, man irr atfwabbinaju no tahs bauflibas ta grehta un tahs nahwes. So tad tas tai baufliba ne eefpehjam's bija, tapeh ta ta zaur to meefu wahja bija darrita, tad Deewa sawu paschu dehlu eefsch libdsibas tahs grehzigu meefas un ta grehta deht irr suhtijis un to grehtu pasuddinajis eefsch tahs meefas, ta tahs baufliba

taifniba eefsch mums taptu peepildita, tas mehs nestaiigajam pehz tahs meefas, bet pehz ta Garra. (Reem. 8, 1-4.)

Saut. Woi teefscham Jesus Kristus par mums wiffem irr teetis?

Atb. No Sawas pufes Wiasch Sewi irr uppurejis teefscham wiffem par labbu un preefch wiffem nopelnijis schelastibu un pestischanu; bet to few par labbu greesch tee no mums, tas no sawas pufes labprahst nemm dallibu pee Wiina zeeschanaam un Wiina nahwei tohp libdsigi. (Wihp. 3, 10.)

Saut. Ra mehs warram dallibu nemt pee Jesus Kristus zeeschanaam un nahwes?

Atb. Mehs dallibu nemmam pee Jesus Kristus zeeschanaam un nahwes zaur dsihwu frfnigu tizzibu, zaur noslehypumeem, turreds irr apflehpts un aischehgelehts Jesus Kristus pehidamu zeeschana un nahwes spehts, un beidscht krusa sfdami sawu meefu ar wiinas fahribahm un eefahroschanaam.

Es, fakta Apustuls, zaur to bauflibu tai baufliba esmu nomirris, ta es Deewam dsihwotu. Es ar Kristu esmu krusa sists, bet es dsihwoju, tomehr wairs ne es, bet eefsch mannim Kristus dsihwo un so es taggad meefu dsihwoju, to es dsihwoju eefsch tizzibas ta Deewa Dehla, tas man irr mihlejis un Sewi paschu par mannim nodewees. (Gal. 2. 19, 20.)

Zeb woi juhs nesinnat, ta zeel mehs effam kristiti eefsch Kristus Jesus, teel mehs eefsch wiina nahwes effam kristiti. (Reem 6, 3.)

So zeelahrt juhs no schahs maises ehdat un no schi bikkera dserrat, tad pasluddinajeet to nahwi a Kunga, teekams tas nahf. (1 Kor. 11, 26.)

Teel tas Kristum peederr, sawu meefu pee krusa irr fittuschu ar tahm fahribahm un eefahroschanaam. (Gal. 5, 24.)

Saut. Ra warr sawu meefu sist pee krusa ar wiinas fahribahm un eefahroschanaam?

Atb. Zaur fahribu un eefahroschanaam sawaldischana, un zaur darrischana tahdu darbu, tas tahm pretti. Prohti: tad dusmiba pasfubbina muhs enaidneeku aprunnah, un wiinaam jaunu darriht, bet mehs schai gribbeschana pretti turredamees un, peeminnedami, ta Jesus Kristus pee krusa stabba luhde par saweem enaidneekem, aridsan luhjam par muhschun enaidneeku ad schinni wihsf mehs fittam pee krusa to dusmibas fahribu.

No pœkta lohjekta.

Faut. Rahdu wiſtawaku leezibu Jēſus Kristus irr dewis par to, ka Winna mohſas un nahwe irr mums zilwekeem paſtiſchannu?

Atb. To, ka Winſch irr no mirroneem augſchamzehlees, un zaur to irr lizzis pamattu arri muhſu ſwehtigai augſchamzelschanai.

Bet nu Kristus irr uſmohdinahts no mirroneem Winſch taſ pirms tappis no teem, kaſ irr aiſmiga guſchi. (1 Kor. 15, 20.)

Faut. Ko warr dohmaht par to buhſchannu, kurrā Jēſus Kristus bija pēh; Sawas mirſchannas un preeſch augſchamzelschannas?

Atb. To parahda ſchi baſnizas dſeesma: At ne ſanemama i Kristus, taſ wiſſu peepildi, Tu kappā ar meefu eſſu dwehfeli ne pamettifi kappā, nedſ kauſi, ka Sawas bijis, bet ellē ar dwehfeli, ka Deews, un parahdiſchannas ar to ſannu darritaju un uſ gohda grehſtu ar Lehwu un Garru.

Faut. Kaſ taſ irr elle?

Atb. Kriſtigā mahzibā ar ſcho wahrdu tohp ſapraſt garrigā zeetums, taſ irr, dſihwollis to garru, taſ zaur grehkeem no ſtumi no Deewa waiga gaiſmas un muhſchigas lablāhſchannas.

(ſtatt. Juhd. 1, 6. oktoif. 5. bals, 2, 4 ſtik.)

Faut. Kadeht Jēſus Kristus bij ellē notahpis?

Atb. Tadeht, ka ir tur paſluddinatu uſwarreſchannu pahr nahwi, un iſglahtu taſ dwehfeles, kaſ ar tizzibu ilgojahs pēh; Winna atnahſchannas.

Faut. Woi Sw. Raſti par to runna?

Atb. Runna gan, prohti: arriſan Kristus weenreife par teem grehkeem irr zeetis, taſ taiſnais par teem netaiſneem, ka winſch muhſ Deewam peewestu, un winſch gan irr nonahwehts meefā, bet dſihws dārrihts Garrā, kurrā winſch arriſan irr nogahjis un teem garreem, kaſ zeetumā, ſluddlnajis. (1 Pēht 3: 18, 19.)

Faut. Kaſ wehrā janemm par ſcheem tizzibas Simbuli wahrdeem: augſchamzehlees treſchā deenā pēh; teem rakſteem?

Atb. Schee wahrdi irr eelitti Simbuli no ſchahs weetas taſ ſuhtamas grahmatas uſ Korintereem: jo es jums wiſſu pirmat mahzidams eſmu dewis, to es arri eſmu dabujis, ka Kristus par muhſu grehkeem irr no mirris pēh; teem rakſteem, un ka taſ irr aprakts, un ka taſ treſchā deenā irr uſmohdinahts, pēh; teem rakſteem. (1 Kor. 15: 3, 4.)

Faut. Ko noſhme tee wahrdi: pēh; teem rakſteem?

Atb. Tee noſhme to, ka Jēſus Kristus irr nomirris un augſchamzehlees teeſcham tā, ka par to irr rakſtihts no teem preeſcheem Wezſas Derribas grahmatās.

Faut. Kur irr par to rakſtihts?

Atb. Prohti ta Praweeſcha Eſajaja grahmatā 53ſchā noſkātā, ar dauds ſkaidreem wahrdeem irr aprakſtitas Jēſus Kristus ſchannas un nahwe itt ihpaſchi; Winſch irr muhſu pahr- ihpaſchannu deht eewainohts un muhſu apwainoſchannu deht ſagrauſts. Ta ſohdiba guk uſ winnu, zaur to mums meers nahk un zaur winna bruhzehm eſſam pēh; dſeedinati. (Eſ. 53, 5.)

Par Jēſus Kristus augſchamzelschanno Apuſtuls Pēhters parahda no 16 Dahwida dſeesmas ſchohs wahrduſ: Jo tu man- krahda no 16 Dahwida dſeesmas ſchohs wahrduſ: Jo tu man- dwehfeli ne pamettifi kappā, nedſ kauſi, ka Sawas dwehtais to ſatruhdeſchannu redſ, (Ap. darb. 2, 27.)

Faut. Woi irr Wezſas Derribas Raſtōs arriſan taſ, ka Jēſus Kristus bija augſchamzelschannas itt ihpaſchi treſchā deenā?

Atb. To mums rahda Praweeſcha Sonasa preeſch- ſihme. In Johnas bija taſs ſiws eekſchās trihs deenas ar trihs naktis. (Jon. 2, 1.)

Faut. Kā dabuja ſinnaht, ka Jēſus Kristus augſchamzehlees?

Atb. Tee tarra-wihri, kaſ Winna kappu wakteja, ar breef- nahm dabuja to ſinnaht zaur to, ka ta Kunga Engelis no- ble to atmini, ar to Winna kays bija aiſdarrihts, un ſchē laht notikke leela ſemmes trihzeſchana, Engeki arriſan pa- luddinaja Kristus augſchamzelschannu Mariai Maddalai un iri zitteem. Patſ Jēſus Kristus paſchā Sawas augſcham- zelschannas deenā parahdijahs daudſeem, prohti: tahm Mirre- ſſeſjahm ſeewahm, Pēhteram, diweem mahzetteem, kaſ gahe Emmaüs pilſſeſchtinu un beidoht wiſſeem Apuſtuteem wee- tā nammā, kurrā durwis bija aiſſlehtgās. Pēh; tam winſch dauds reiſ parahdijahs teem pahr ſchetredſmits deenahm, weenā deenā Winſch parahdijahs wairaf ne ka pēzſimts tizzigeem tohpā. (1 Kor 15, 6.)

Faut. Kadeht Jēſus Kristus pēh; Sawas augſchamzelschannas parahdijahs teem Apuſtuteem pahr ſchetredſmits deenahm?

Atb. Tannis 40 deenās Winſch joprohjam mahzija tohs Deewa walſtibas noſlehpumeem.

No feſta lohjekta.

Faut. Woi no Sw. Raſteem irr iſnemta ka mahziba w ta Kunga debbes brauſſchannas, kaſ ſanemta tai feſtā Sim- buli lohjekli?

Atb. La irr isnemta no scheem Sw. Rastu wahrdeem: Kas irr nokahpis, tas irr tas pats, kas arridsan un augfchu kaphis, tahku pah'r wiffahm debbesim, tas wiffas leetas peepilditu. (Ewes 4, 10.)

Mums irr tahds augsts Preesteris, kas fehshch labbu rohku ta gohda krehfla tahs augstibas debbsis. (Ebr. 8, 1.)

Gaut. Woi pehz Deewa jeb pehz zilweta dabbas Jesu Kristus uslahpe debbesis?

Atb. Pehz zilweta dabbas, bet pehz Deewa dabbas Winnumeener bija un irr debbesis.

Gaut. Ka Jesus Kristus fehshch pee Deewa Tehnu labbas kohkas, tad Deews irr wiffur?

Atb. Tas jafaproht irr garrigi. Prohti: Jesum Kristus irr weenads spehks un gohds ar Deewu to Tehwu.

No septita lohjekla.

Gaut. Ka Sw. Rastu runna no nahfoschas Kristus nahfshanas?

Atb. Schis Jesus, kas irr usnemts no jums us debbesi, ta nahfs, ta juhs winnu effat skattijuschene us debbesi kaphjam. Ap. darb. 1, 11. To fazzija Ap. stukeem Engeli tai pascha brihdi, tad tas Kungs us debbesi uslahpe.

Gaut. Ka tee runna no Winna nahfoschas sohda deenata?

Atb. Ta stunda nahf, kurrâ wiffi, kas irr karepenes, Deewa Dehla balsi dsirdehs. Un isees ahrtu tee kas labbu darrijusch, pee augfshamzelschana us dsihwibu, bet kas kaunu irr darrijusch, pee augfshamzelschanas ussohdibu. (Jahn. 5: 28, 29.) Schirr Pascha Jesus Kristus wahrdi.

Gaut. Ka tee runna par Winna muhschigu walstibu?

Atb. Tas buhs leels, untaps nosarkts ta wiffi augstaka Dehls un Deews tas Kungs tam to krehfla winna tehwa Dahwida dohs. Un winfch waldbit pah'r Sehlabana nammumuhschigi, un winna walstibene mittefees. (Luhf. 1: 32, 33.) Ta runnaja Engeli us Deewa mahsti.

Gaut. Woi ta nahfoscha Kristus atnahfshana buhs ta patte, ka ta pirma?

Atb. Pawiffam zittada, ne ka ta pirma. Zeest par muhschigam Kristus atnahze pasemmofshana; bet muhs teefah't Winnumeener nahfs sawâ gohdbiâ, un wiffi fwehti engeli ar (Matt. 25, 31.)

Gaut. Woi wiffus zilwetus Winfch sohdihs?

Atb. Itt teefsham wiffus.

Gaut. Ka Winfch sohdihs?

Atb. Katra zilweta sinnama frds taps parahdita preefshch ween zilweeem, un gaismâ nahfs ne ween wiffi darbi, kurrâ kas darrija wiffâ sawâ dsihwofshanas laika wirs semmes, ar arri wiffi isfazziti wahrdi, to meh's runnajam, paslehptas dsihwofshanas un dohmas. Tas Kungs nahfs, kas arri-deem neffih's gaismâ kas irr apflehts tumfiba un dsihwofshana firschu padohmus darrihs sinnamus un tad ikkatam no Deewa teifshana notiks. (1 Kor. 4, 5.)

Gaut. Woi tad nu Winfch muhs pasuddinahs arri par itteem wahrdeem jeb dohmahm?

Atb. Teefsham Winfch muhs pasuddinahs, ja meh's tohs ne isdelbesim zaur noscheloschenu, tizzibu un dsihwofshanas abboschenu. Det es jums faktu, ka par ikkatru melchschenu doht sohda deenâ. (Matt. 12, 36.)

Gaut. Woi drihs Jesus Kristus nahfs sohdiht?

Atb. Tas naw sinnam, un tadeht wahjaga dsihwoht ta, bet meh's weenumehr buhtum us to gattawi.

Tas Kungs ne sawe tahs apsohlfshanas, ka zitti apkeet, to effam ka wefshanu, bet Winfch irr lehnshchichtigs prett mums, negribbedams ka kahdam buhs karefust, bet ka wiffseem buhs greestees us atgreeschenu no grehteem. Det ta Kunga deena nahfs, saglis nakti. (2 Beht. 3, 9, 10.)

Tapehz effeet mohdrigi, jo juhs ne sinnat to deefschenebs to stundu, kurrâ ta zilweta Dehls nahf. (Matt. 25, 13.)

Gaut. Woi naw atflah'tas kaut kahdas shmes, kas rahdi-ka Kristus atnahfshana tuwu klah't irr?

Atb. Deewa wahrdds irr gan daschas shmes atflah'tas, dsihwofshana ihpafchi, ta tad tizziba un mihslestiba starp laudim ees masumâ, dsihwofshana un behdas wairofees, taps pasluddinah'ts Ewangeliums wiffahm tautahm un tad nahfs antikristus. (Matt. 24.)

Gaut. Kas tas irr antikristus?

Atb. Tas irr Kristus prettineeks, kas tihtohs kristigu tizzibu dsihwofshana, bet tai weeta winfch pats breefsmigâ wihfe ees dsihwofshana. Skatt. 2 Tess. 2, 8.

Gaut. Kas tas irr Kristus walstiba?

Atb. Kristus walstiba irr, pirmâ kahrtâ, wiffa pasaule, oh-

trä kahrtâ, wiffi tizzigi wirs semmes, treschâ kahrtâ, wiffi swi-
tigi debbesis.

Birmu walstibu fauz par dabbas walstibu, ohtru par sche-
la stibas walstibu un treschu par gohdibas walstibu.

Faut. Par kurren walstibu Simbuli fakka, ta Kristus
walstibai gals nebuhs?

Atb. Par gohdibas walstibu.

No astota lohzefta.

Faut. Râ buhs saprast to, ta Swehtis Gars tohp fauz
par Kungu?

Atb. Wensch tohp fautts par Kungu ta patt, ta arri Deew
Dehls, prohti: ta ihstems Deews.

Faut. Woi Sw. Rastu leezina par to?

Atb. Leezina gan. To warr redseht no teem wahrdeem
to Ap. Behters fazzija, Ananiu pahrleezinadams: kape-
tas sachtans tawu firdi irr peepildijis, tam Sw. Garam
melohit? un tablati: tu ne zilwekeem e
melojis, bet Deewam. (Ap. darb. 5, 3. 4.)

Faut. Râ ja-saproht tas, ta Swehtais Gars tohp fauz
par dschwudarritaju?

Atb. Tas ja-saproht ta, ta Wensch lihds ar Deewu Teh-
un Dehlu dohd dschwibu raddijumeem, un fewischli garr
dschwibu zilwekeem.

Ta kas nepeedseem zaur uhdni un Garru, ta
tas newarr ee-seet Deewa walstibâ. (Jahn. 3, 5.)

Faut. No kurrenes mehs sinnam, ta Sw. Gars iseet
Tehwa?

Atb. To mehs sinnam no scheem Pascha Jesus Kristus
wahrdeem: Bet tad tas Gepreezinatais naktis, to
jums fuhthichu no ta Tehwa, tas Gars tabs pat-
stibas, kas iseet no ta Tehwa, tas leezibu do
no mannim. (Jahn. 15, 26.)

Faut. Woi to mahzibu, ta Sw. Gars iseet no Teh-
warr pahrgrohsht jeb pee tabs to peelitt?

Atb. Newarr wis. Birmâ kahrtâ, tadeht, ta Bareistiz-
Draudse schinnî mahzibâ issakka tittai staidrus Pascha Je-
Kristus wahrdrus: bet Winaa wahrdi pateest un bes truhuma
pilnigi pateestbu isteiz. Ohtrâ kahrtâ, tadeht ta ohtra wiffas
faules tehwu sapulzeshana jeb Sinode, kurra fewischli preefch
bija sapulzeta, ta apstiprinatu to ihstenu mahzibu no ta Sw. Gar-
itt teescham, pilnigi isteize scho mahzibu tizzibas Simbuli, un
beedreema jeb katoliska Draudse peenehme scho mahzibu par

teeffigu, ta trescha wiffas pafaules tehwu Sinode sawâ sep-
â littuma punktê aisleedse jaunu tizzibas Simbuli taitst.

Tadeht Swehtais Jahnis no Damastus raksta: Mehs
stakam, ta Sw. Gars iseet no Tehwa, un Winaa
zauram par Tehwa Garru: bet ta Sw. Gars no
Dehla iseet, to mehs nemas nefakkam, bet tittai
stannu par Dehla Garru fauzam. (Teol. gr. 1, 11
v. 4 per.

Faut. No kurrenes warr redseht, ta Sw. Garru buhs
seluhgt un gohdahit ta patt, ta Tehwu un Dehlu?

Atb. To warr redseht no ta, ta Jesus Kristus pawehleja
istihit eefsch ta wahrda Deewa ta Tehwa un ta
Dehla, un ta Swehta Garra. (Matt. 28, 19.)

Faut. Kadeht tizzibas Simbuli irr fazzihits, ta Sw. Gars
runnajtis zaur teem praweefcheem?

Atb. Tas irr fazzihits, ta pahrleezinatu daschus wiltigus
schizitajus, kas runnaja, ta wezjas Derribas grahmatas ne
ohit no Sw. Garra rakstias.

Faut. Woi Sw. Rastu leezina par to, ta zaur prawee-
seem teescham irr runnajtis tas Sw. Gars?

Atb. Apustuls Behters raksta, fazzidams: jo ta prawee-
seu mahziba zittkahrt ne irr notiktusi zaur zilweka
schibeshanu, bet tee swehti Deewa zilweki irr run-
najtischli, dsichti no ta Sw. Garra. (2 Peh. 1, 21.)

Faut. Woi Sw. Gars naw runnajtis arribjan zaur Apu-
stuleem?

Atb. Teescham irr runnajtis.

Apustuls Behters runna, fazzidams: Teem praweefcheem
parahdihts, ta tee ne irr kalpojuschli few pa-
weem, bet mums, ar tahm leetahm, kas jums tag-
ad pasluddinatas zaur teem, kas jums to preeku-
ad pasluddinajuschli eefsch ta Sw. Garra, kas no
schbess irr fuhthits. (1 Peh. 1, 12.)

Faut. Kapeh; tad tizzibas Simbuli naw peeminnehts par
Apustuleem?

Atb. Kapeh; ta tanni laika, tad tizzibas Simbuli tappe-
stihits, ne weens neschaubijahs par to, itt ta Apustuli ne
schtu no Sw. Garra runnajtischli.

Faut. Woi Sw. Gars naw parahdijees zilwekeem us
du sawahdu wihsi?

Atb. Wensch nolaidahs us Apustuleem uggunigu mehlu
schse, peezdefmitâ deenâ peh; Kristus augfcham-zelshanas.

Faut. Woi Sw. Gars tohp dahwinahits zilwekeem arri
aggad?

Atb. Winqsch tohp dahwinachts wisseem ihstencem kristigeem zilwefeem.

Woi juhs nesinnat, ka juhs effat Deewa nams un tas Deewa Gars mahjo eefsch jums? (1 Kor. 3, 16)

Saut. Rà warr dallibu dabbuht pee Sw. Garra?

Atb. Zaur firfnigu Deewa luhgshanu un zaur Noflepumeem.

Ja tad juhs, kas juhs fauni effat, sinnat juhs behrneem labbas dahwanas doht, zit wairak juhs Debbefu Tehws to Swehtu Garru dohs teem, ta winnu peeluhds. (Ruhf. 11, 13.)

Bet kad Deewa muhsu Pestitaja laipniba un zigi weku-mihlestiba irr atspihdejusi, tad winqsch ne teem darbeem tahs taifnibas, to mehs buhtum darrijusch, bet pehz sawas apschelofchanas, muhs idarrijis swehtus, zaur to masgafchanu tahs atdsifchanas un atjaunofchanas ta Swehta Garra, winqsch irr islehjis pah mums baggatigi zaur Jesu Kristu muhsu Pestitaju. (Tit. 3, 4. 5. 6.)

Saut. Rahbas irr tahs augstakas Sw. Garra dahwanas?

Atb. Tahs wiff-augstakas Swehta Garra dahwanas, ta ras saturr eefsch sewis arri zittas sawadas dahwanas, pehz weescha Gaijasa isflaitifchanas, irr septinas, prohti: tas gartahs Deewa bihjaschanas, tas gars tahs atsihchanas, tas garta stipruma, tas gars ta padohma, tas gars tahs sapraschanas, tas gars tahs gudribas, tas gars ta Kunga, jeb ta dahwanas tahs wiff-augstakas deewabihjaschanas un arehnochanas. (Stat. Gf. 11, 1-3.)

No dewita lohjekta.

Saut. Kas irr ta kristiga Draudse?

Atb. Kristiga Draudse irr no Deewa ezejta beedriba zilweku, kas irr saweenoti sawa starpà zaur weenu Pareisu tizibu, zaur Deewa bauflibu, zaur eefwehtitu waldischanu (fakramenteam) Noflepumeem.

Saut. Kas tas irr tizzeht eefsch Draudsi?

Atb. Tas irr til dauds, ta ar augstu zeenifchanu gohdoht to ihstenu Kristus Draudsi, klauffht winnas mahzibu un bauflifchanu strahba, mahza un walda ta schelastiba, kas tohp leeta no weenas weentigas muhschigas winnas galwas, ta Kunga Jesus Kristus.

Saut. Rà warr buht par tizibas leetu, kristiga Draudse, kas irr redsama, kad ta tiziba, pehz Apustula wahrdeem, ta irr ihstena parahdischana to leetu, kas ne tohp redsatas?

Atb. Pirmà kahrtà, laigan ta kristiga Draudse irr redsama mehrr naw redsama ta Deewa schelastiba, kas irr peehkirta par sawitibu winnai un teem eefwehtiteem winnas lohpleem, un schi schelastibu irr ta ihpascha leeta tahs tizibas eefsch to Draudsi.

Dhtrà kahrtà, Kristiga Draudse irr gan redsama tapehz, ta irr wirs semmes un pee tahs peeder wiff pareistizigi Kristi gaudis, kas wirs semmes dsibwo; bet tanni paschà laità winna irr arribsan neredsama, tapehz, ta ta irr arribsan debteem, un pee Winnas peeder wiff tee, kas sawu laizigu muhsirju irr beiguschi eefsch ihstenas tizibas un swehtas dsihwofchanas.

Saut. Us to warr dibbinacht to mahzidu, ta Draudse irr semmes wirfù un tohpà debbekis?

Atb. Us scheem Apustula Pahwila wahrdeem: juhs effat ahkusch pee to Siana-kalnu, un pee ta dsihwa Deewa pilfatu, pee to debbekfigu Jerusalemi, un pee to draudsi dauds tuhstoschu engetu: un pee to apulzinafchanu un draudsi to pirmbsimmuschu, kas irr usrakstiti debbekis, un pee Deewu, to sohgi ar wisseem, un pee teem garreem to pilnigu tainu: un pee Jesu, tahs jaunas derribas Widdutaju. (Ebr. 12, 22. 23. 24.)

Saut. No ka mehs warram eeraudsiht, ta Deewa schelastiba miht tai ihstena kristiga Draudse?

Atb. Pirmà kahrtà no ta, ta winnas galwa irr Deews-uhwels Jesus Kristus, pilns schelastibas un pateefibas, kas arri Sawu meefu prohti, to Draudsi, peepilda ar schelastibu un pateefibu. (Stat. Jah. 1, 14. 17.)

Dhtrà kahrtà no ta, ta Winqsch apsohlija Saweem mahzeltiam Swehtu Garru, ta Tas paliktu ar winneem muhschigi; un ta pehz schihs apsohliifchanas, Sw. Gars ezejt Draudses annus. (Stat. Jah. 14, 16.)

Apustuls Pahwils no Jesus Kristus fakta, ta Deews Tehws winnu tai Draudsei irr dewis par wirfneeku pahrtatwiffahm leetahm, kurra irr Winna meesa. (Ew. 1, 23.)

Tas pats Apustuls runna us teem Draudses ganneem: Tahs fargajt few paschus un wiffu gannamu pulku, ar to tas Sw. Gars juhs irr ezejelis par bistat-

peem, to Deewa Draudsi ganniht, to wiensch za
sawu paschu affini atpirjis. (Ap. darb. 20, 28.)

Faut. No ka wehl mehs warram redseht, ka Deewa sch
lastiba miht Kristus Draudse libds schim, un pastahwehs li
pasaules gallam?

Atb. No scheem Pascha Jesus Kristus un Wina Apustu
wahreem:

Es gribbu Sawu Draudsi bu ustaisht, un tee
elles wahrteem to ne buhs uswarreht. (Matt. 16, 18)

Es esmu pee juns ikdeenas libds pasales ga
Iam. Amen. (Matt. 28, 20.)

Tam (Deewam Tehwam) lai irr gohds eefsch ta
draudses zaur Kristu Jesu wiffds laitds muhschi
muhscham. Amen. (Ewes. 3, 21.)

Faut. Kapehz Kristiga Draudse irr weeniga?

Atb. Tapehz, ka winna irr weena garriga meesa, tur
irr weena galwa, Kristus, un turra dabbu dshwibu no we
Deewa Garra.

Weena meesa, un weens Gars, ittka juhs ar
dsan effat aizinati us weenu zerribu juhsu aizin
schanas. Weens Kungs, weena tizziba, weena tr
stiba; weens Deews un Tehws wiffu. (Ewes.
4, 5, 6.)

Faut. No kurrenes mehs jo staidrati sinned, ka Jes
Kristus irr weena weeniga galwa weenas weenigas Kristig
Draudses?

Atb. Apustuls Pahwils raksta, ka preefsch kristigas Drau
ses, itt ka preefsch Deewa ehkas zittu grunti ne we
ne warr list, pah to, kas irr list, kas irr Jes
tas Kristus. (1 Kor. 3, 10, 11.) Tadeht kristigai Draud
ittka Kristus meesai ne warr buht zitta galwa, ka ween Jes
Kristus.

Lai kristigai Draudsei, turrai buhs pastahweht libds rad
raddeem muhschigi, irr waijadfiga arridsan tahda galwa, t
muhschigi paleef, het tahds irr weens weenigs Jesus Kristus.

Tapehz arri Apustuli tohp fautti ne wairat, ka par Dra
ses kalpeem. (Kol. 1, 24, 25.)

Faut. Kad nu ta Draudse irr weeniga, to tad mums p
nahstahs darriht?

Atb. Sargah to weenadibu ta Garra zaur
fatti ta meera. (Ewes. 4, 3.)

Faut. Ka tad Kristiga Draudse irr weeniga, kad irr da
fewischkas draudses, kas paschas semm fewis stahw, ittka: J
rusalemmes, Antiofijas, Aleksandrijas, Konstantinopoles

weu Draudses? — Atb. Tahs irr daffas tahs weenigas
ffas pasales Draudses. Ka tahs fewischkas draudses irr fa
ndas weena no ohtras, pehz ahrigas un redsamas buhschanas,
s nam tam pretti, ka winnas warretu buht garrigi par leelem
ghetteem weenas meesas, tahs wiffas pasales kristigas Drau
ses, peederreht weenai galwai, Kristum, un turreht weenu tiz
as un schelastibas garru. Ta weeniba redsamâ wihsê israh
hs zaur tô, ka winnas apleezina weenu tizzibu un farweeno
hs sawâ starpâ eefsch luhgschanam un noslehpumeem.

Faut. Woi irr weeniba arri stary to Draudsi, kas semmes
rsû irr, un to, kas debbestis?

Atb. Pateest irr, tit labb tapehz, ka tahm abbam irr weena
tte galwa, muhsu Kungs Jesus Kristus, ta arri tadeht, ka
hs abbas sawâ starpâ sabeedrojahs.

Faut. Zaur to sabeedrojahs ta Draudse, kas wirs semmes,
to, kas irr debbestis?

Atb. Zaur tizzibas un mihslestibas luhgschanu. Tee tizzigi,
s peederr pee tahs Draudses, kas zinijahs wirs semmes, pee
dami Deewam luhgschanu, tai paschâ brihdi peesauz par pa
eem tohs swehtus, kas peederr pee debbest Draudses; un
pee, turwâ stahwedami pee Deewa, zaur sawahm luhgscha
hm schkibsta, stiprina un ness Deewa preefschâ luhgschanas
tizzigu, kas dshwo wirs semmes un pehz Deewa prahita pa
eeds winneem Deewa schelastibu un labdarrischanu, woi zaur
redsamu spêhtu, woi zaur sawahm parahdichanahm un us
odu zittadu wihs.

Faut. Us ka gruntejahs tas listums tahs Draudses, kas
wirs semmes, ka luhgschanâs buhs peesaukt tohs
swehtus tahs debbest Draudses?

Atb. Us swehtas muttes-mahzibas, turras eesahums irr
sams arridsan Sw. Rakstôs. Prohti: kad prahweets Dah
ds luhgdams ussauz: at Kungs: tu Deews muhsu
ehwu Ahbraâma un Isaaka un Israela: tad wiensch
minn tohs swehtus par sawas luhgschanas apstiprinaschanu,
patt, ka ir taggad pareistizigga Draudse peesauz Kristu
uhfu ihstenu Deewu, Wina wiffschkibstas Mah
s un wiffu swehtu luhgschanu deht. (1 Laif. gr.
18.)

Zirillus no Jerusalemes, isstaidrodams Deewischfigu Litu
u, fakta: peeminam arri tohs senn aismiggu
us, wiffpirmat patriarius, praweeschus, Apu
stus, mohjektus, ka pehz winnu luhgschanahm un

ka ta buhtu fwehta un beswainiga. (Gwes. 5, 25. 26. 27.)

Luhgdams Deewu to Tehwu par tizzigeem, Jesus Kristus fazzija: Swehti tohs eefsch tawas pateefibas, Tawas wahrd's irr ta pateefiba. Un es Pats fwehtijoh's winnu deht, ka arri winni taptu fwehti eefsch pateefibas. (Sahn. 17, 17. 19.)

Saut. Ka gon ta Kristiga Draudse irr fwehta, tad eefsch tahs irr arridsan grehzineeki?

Atb. Tee, tas grehto, bet few paschus schtibsta zaur ihst grehtu noscheloschanu, ne reebi tai Draudsei buht fwehtai; bet tee neatgreefigi grehzineeki, jeb zaur redsamu Draudses waldischanas teesu, jeb zaur neredsamu Deewa sohdbu, itt ka no mirruschi lohjekli, tohp nozirsti no meefas tahs Draudses, un us tahdu wiht Wiina arridsan no schis pusses palee fwehta.

Suhs ismetteet to, tas irr fauns. (1 Kor. 5, 13.) Bet tas stipris Deewa dibbins pastahw, kam irr schis sehgelis: tas Kungs tohs sawejus pasihst; un lai atstahjabs no netaisnibas ikursch, tas to wahrdu Kristus peeminn. (2 Tim. 2, 19.)

Saut. Kapehz Kristiga Draudse tohp fautta beedreema jeb zittadi falkoht, Katoliska, jeb wiffas pasaules Draudse.

Atb. Dapehz, ka winnai nau norahdihts rohbesch ne tahdi weeta nedf laita, nedf tautä, bet winna fanemm eefsch few ihsten tizzigus no wiffahm weetahm, laiteem un tautahm.

Apustuls Bahwils fakka, ka preezas-mahziba irr eefsch wiffas pasaules un irr augliga. (Kol. 1, 5. 6.) Un ka eefsch Kristigas Draudses ne irr Greekeris, nedf Suhds, nei apgraisichana, nei preekschahd nei Barbaris (zilwets no fwechas tautas), nei Skiteris (zilwets no tahlas semmes), nei kalps, nei fwabbads, he Kristus irr wifs un eefsch wisseem. (Kol. 3, 11.)

Kas irr no tizzibas, tee ar to tizzigu Ahbraäm tohp fwehtiti. (Gal. 3, 9.)

Saut. Kahds augfts sawads ihpachums irr tai beedreema draudsei?

Atb. Winnai ihpachi peederr tahs augstas apsohlischanas ka teem elles wahrteem to nebuhs uswarreht, ka ta Kungs paliks ar winnu lihds pasaules gallam, eefsch winnas Deewa gohdiba paliks zaur Kristu Jesus wiffds laikds muhschigi; ka tadeht winna ne tad ne wannedf atkafptees no tizzibas, nedf apalotees eefsch tizzibas pateefibas, woi malditees mahziba.

Mehs nefchaubigi apleezinajam, ka ftipru pateefibu, ka ta Katoliska Draudse ne warr missfetees, jeb apalotees un runnah't melus pateefibas weeta; jeb Sw. Gars, tas zaur ustizzigi kalpodameem Draudses Tehweem un mahzitajeem weenumehr strahda, pasarga winnu no wiffadas apalofchanas. (Austr. Patr. fuht. gr. no Pareistiz. 12 loh3.)

Saut. Kad ta Katoliska Draudse eeflehd eefsch fewis wiffus ihsten tizzigus wiffa pasaul'e: woi tad ne buhs atsiht par itt wajadsigu leetu preeksch pestifchanas, ka tizzigs zilwets pee winnas peederretu?

Atb. Teescham ta. Ta ka Jesus Kristus, pehz Apustula Bahwila wahdeem, irr tahs Draudses Galwa un win'sch irr tahs meefas Pestitais; tad tam, tas grihb dallibu nemt pee Wiina pestifchanas, itt teescham buhs buht par lohjekli Wiina meefas, prohti: tahs Katoliskas Draudses. (Gwes. 5, 23.)

Apustuls Pehters raksta, ka Kristiba muhs pesti, itt ka Nous schkirsts. Wiffi, tas tappe isglahbti no wiffas pasaul'es uhdens pluhdeem, tappe isglahbti tikkai Nous schkirsta: tapatt wiffi, tas atrohn muhschigu pestifchanu, atrohn to tai weeniga Katoliska Draudse.

Saut. Kahdas dohmas un peeminnas ja-saweeno ar no fauffchanu tahs kristigas Draudses par Austruma Draudsi?

Atb. Sedenes dahrsa, tas austruma semme bija stahdihts, tappe eestahdita arri, ta pirma besgrehzigu wezztehnu Draudse; un turpatt arri pehz apgrehlofchanas, tappe litta jauna grunte preeksch tahs Draudses to zilwetu, tas tappe pestiti zaur tizzibu eefsch to apsohlitu Pestitaju. Austruma puffed, Suhdu semme, muhsu Kungs Jesus Kristus, pastrahdajis muhsu pestifchanas darbu, litte pamattu Sawai ihpachi Kristigai Draudsei. No turrenes winna isplattijabs ka wiffu pasauli un lihds schim Pareisa beedreema wiffas pasaul'es tizziba, apstiprinata no septinahm wiffas pasaul'es Sinodehm, tohp fargata sawa pirmu laiku schtibstiba, bes kahdas pahrgrosifchanas tanis wezzu laiku austruma Draudses un arridsan tannis, kas weenprah'tigas pastahw ar tahm austruma Draudsehm, tahda pehz Deewa schelastibas irr arri wiffas Kreemu semmes Draudse.

Saut. Kapehz kristiga Draudse tohp fautta par Apustuku Draudsi?

Atb. Dapehz, ka winna bes mitteschanas nn bes pahrgrohsifchanas pasarga no Apustuku laiteem tik lab to mahzibu, ka arri tahs Sw. Garra-dahwanas, tas eefsch Preefteru eefwehtifchanas zaur fwehtu roh'tas-uslitschanu no weena oh'tram tohp

eedohtas. Tadeht arri Kristiga Draudse tohp faulta Pareis-
stiziziga, jeb Pareisflawedama.

Juhs wairs ne effat sweschineeki un peedsihwotaji
(peemitteji) bet namneeki ar teem swebteem un Deewa
faimē; ustaifiti us to pamattu to Apustuku un Pra-
weefchu, turrā Pats Jesus Kristus irr tas stuhra-
akmins. (Ewes. 2, 19. 20.)

Jaut. Ko mahza mums tizibas Simbuls, tad to Kristigu
Draudsi fauz par Apustuku Draudsi?

Atb. Tas mahza muhs stipri turretees pee Apustuku mah-
zibas til lab rakstitas, tā arri zaur wahrdeem stabstitas, un
fargatees no tahdas mahzibas un no tahdeem mahzitajeem, kas
Apustuku mahzibas neturr.

Apustuls Pahwils runna, fazzidams: Tad nu brahti,
pastahweet, un turrat tahs mahzibas, to effat
mahzijufhees, til labbi zaur muhsu wahrdu, tā zaur
muhsu grahmatu. (2 Toff. 2, 15.)

No zilweta, kas wiltigai mahzibai peeterrahs,
atlahpjees, pehz weenas un ohtas pamahzifchanas.
(Tit. 3, 10.)

So dauds irr nebehdneeki, kas weltigas leetas
runna, un tas to prahtu peewikk, wiss-wairat tee
no tahs apgraisifchanas, kurreem mutti aishahst
waijaga, jo tee wissus nammus pahrgrohsa, un
mahza, kas ne peeklahjahs, negohdigu peknu dehst.
(Tit. 1, 10. 11.)

Bet ja winsch to draudsihu ne Klausu, tad to turri
par pagganu un muitineeku. (Matt. 18, 17.)

Jaut. Kahda irr eelsch kristigas Draudses eestahdischana,
turrā tas Apustuku ammatas tohp zittam nozitta eedohts?

Atb. Draudses Serarkija jeb swehtita wirsneeziba (wal-
dischana).

Jaut. No ta fahlahs ta Pareistizizigas Kristigas Drau-
ses Serarkija?

Atb. No pascha Jesus Kristus un no Sw. Garra nonahst-
fchanas us Apustukeem, un no teem laikeem lihds schim, zaur
rohlas-uslikchanu, eelsch Preesteribas Noslehpuna, ta nemitte-
damees pahre-et no weena us ohtu.

Un tas pats zittus irr dewis par Apustukeem, un
zittus par rakstu-istahsttajeem, un zittus par pree-
zas mahzitajeem, un zittus par ganneem un mah-
zitajeem, tā tee swehtu tohp fataifiti us to darbu
ta ammata, par ustaifichanu tahs meefas Kristus.
(Ewes. 4, 11. 12.)

Jaut. Kahdai swehtitai wirsneezibai (draudses waldischa-
ni) irr warra pahr wissu Katolisku Draudsi?

Atb. Wissas pasaules Sinodei.

Jaut. Appalsch kahdas swehtitas wirsneezibas stahw tahs
kelatas dalkas tahs wissas pasaules Draudses?

Atb. Appalsch Pareistizizigeem Patriarkeem, un Swehtas
Sinodes.

Jaut. Appalsch kahdas swehtitas wirsneezibas stahw ma-
hst pareistizizigt aprinki un pilsehtas?

Atb. Appalsch Mitropolitteem, Artibihstapeem un Bihstae-
peem.

Jaut. Kahda warra peederr Swehtai Sinodei?

Atb. Tahda patte, tā teem Swehtiteem Pareistizizigeem
Patriarkeem. Statt. gr. no Sw. Patr. par Sw. Sinod. eezel.

Jaut. Ka warretum peepildihst Kristigas Draudses pallau-
fchanas peenahktumu, no kurrenes mehš warram sinnahst, to
pinna no saweem behrneem prassa?

Atb. To warram sinnahst no Sw. Raksteem, no Swehtu
Apustuku listumeem, no swehtahm wissas pasaules un pa wee-
ahm turretahm Sinodehm un no Swehtu tehwu raksteem, un
Draudses listumeem.

No desmita lohjekta,

Jaut. Kapehz tizibas Simbult tohp peeminnetā Kristiba?

Atb. Tapehz, tā tiziba tohp aishsehgeleta zaur Kristibu un
zaur jitteem Noslehpumeem.

Jaut. Kas irr Noslehpums?

Atb. Noslehpums irr tahda swehta darrifchana, zaur to
noslehpitā wihsē pee zilweta strahda Deewa schehlasiiba, jeb,
ittadi fahfoht, pestidams Deewa spehst.

Jaut. Zit irr Noslehpumu?

Atb. Septint.

1) Kristiba.

2) Mirres-swaidifchana.

3) Deewa meelastis, jeb Sw. wakarinsch.

4) Grehtu-noscheloschana, jeb fuhdseschana.

5) Preesteriba, jeb preesteru eeswehtifchana.

6) Lauiba.

7) Eljes-swaidifchana.

Jaut. Kahds spehst irr iktratram no schееm noslehpumeem?

Atb. 1) Kristibā zilwets paslehpitā wihsē peedsemm us
garrigu dshwofchanu.

ſchanas gaisä, ta garra, kas taggad ſpehzigi darbo jahs eefſch teem behrneem tahs netizzibas. (Ewe 2, 2.)

Saut. Geſſch ta paſtahw tahs peefohdinafchanas ſpehls?

Atb. Geſſch Jeſus Kriſtus wahrda, kas tohp peefauts ar Deewa luhgſchamu un tizzibu.

Jeſus Kriſtus dewe teem tizzigeem ſcho apfohliſchann Mannä wahrda tee wellus isdſihs. (Mark. 16, 17.)

Saut. Kahds ſpehls irr tai kruſta=ſihmei, kas tohp bruhſeta pee kriſtiſchanas un zittahm darrifchanahm?

Atb. Kahds ſpehls irr tam kruſtä fiſta Jeſus Kriſtus wahrdam, kad mehſ to ar tizzibu peefaujam; tahds patſ ſpehls irr arriſan tai kruſta=ſihmei, kad mehſ ar tizzibu to mettam ſewim ar ſawu rohku, woi us kaut kahdu zittu wiſſi darram.

Birillus no Seruſalemes rakſta, ſazzidams: lai ne ſaunomees apleezinaht to kruſtä fiſtu, lai ar drohſch ſirdi mettam ar rohku to kruſta=ſihmi us peeri, us wiffahm leetahm: us maiſi, to baudam; us traun teem, no kurreem dferram. Lai to mettam us ſewim, kad ſur iſeijam, woi ee=ejam, kad ejam guſt leht un zeffamees augſchä, kad zekku ſtaigajam un atpufſchamees. Ea irr weena leela glahhſchane kas irr dohta nabbageem par dahwanu un wahjeebes maſſas. Do ta irr weena Deewa ſchehlaſtibi ſihme preeſch tizzigeem, un iſbailes preeſch teem ſaunneem garreem. (Ratſf. pam. 13, 36.)

Saut. No kurreem laiteem eefatahs tas eeraddums us wim kruſta=ſihmi meſt?

Atb. No paſcheem Apuſtulu laiteem. Statt Dionis. Areg no Draufſes Serar. 2 un 5 nod, Tertul no troha. 3 no no augſchamz. 8 nod.

Saut. No noſihme tahs haltas drehbes, kurras apgehpehz kriſtiſchanas?

Atb. Dwehfeles un kriſtigas dſihmoſchanas ſchriſtibu.

Saut. Preeſch tam tohp us kriſtitu kruſts litſt?

Atb. Ka tas redſamä wiſſe winnam preeſchä ſtahditu un weenumehr peminnetu ſcho Kriſtus bauſli: ja kas labba mannim grihb pakkaſ naht, tam buhs ſewi paſch aisleeht, ſawu truſtu us ſewim nemt, un man pakkaſ eet. (Matt. 16, 24.)

Saut. Kas tas irr, ka tas kriſtihts ſtaiga aplatet ſtibas bekeni ar eededſinatu ſwezzi?

Atb. Kas noſihme garrigu preeku, kas zekahs no garrigas aſimoſchanas.

Saut. Kä ja=ſaproht irr tas, ka tizzibas Simbuli tohp ehlehts apleezinaht weenu weenigu kriſtibu?

Atb. Do buhs ſapraſt tä, ka zilweks ne tohp ohtru=reiſ ſihts.

Saut. Kapehz zilweks ne tohp ohtreiſ kriſtihts?

Atb. Kriſtiba irr garriga peedſimſchana; bet zilweks peem weenreiſ, tapehz arri tohp kriſtihts weenreiſ.

Saut. No buhs dohmaht par teem, kas grehto pehz kriſtas?

Atb. Dee irr noſeedſigaki eefſch ſaweem grehteem, ne ka tee, naw wehl kriſtiti; jo winneem tappe dohts no Deewa ih=ſch ſpehls, un winni to irr atmettuſchi.

Saut. Tee, pehz to, kad tee zaur to aſiſchannu ta ſanga un Peſtitaja Jeſus Kriſtus tahm paſaules gahniſchanahm irr iſbehguſchi, eefſch tahm atkal ſinnuſchees, tohp us warreti, tad winnu pehdiga ſchana irr niſnaka, ne ta ta pirma. (2 Peht. 2, 20.)

Saut. Woi naw arri tahdas eetahdſchanas, kurrä tee, kas kriſtibas irr grehtojufchi, warretu peedoſchannu dabbut?

Atb. Irr gan. Grehtu noſchehloſchana, jeb grehtu ſuhſchana.

No mirres=ſwaidiſchanas.

Saut. Kas tas irr Mirres=ſwaidiſchana?

Atb. Mirres=ſwaidiſchana irr tahds noſlehpums, kurrä tam ſigam, kad winna meefas lohjektus ſwaida ar ſwehtahm ſwidamahm ſahlehm, eefſch ta wahrda ta Sw. Garra, tohp kriſtas Sw. Garra dahwanas, kas audſina un ſtiprina eefſch ritas dſihmoſchanas.

Saut, Woi Sw. Ratſtös tohp runnahts par ſcho noſlehpum?

Atb. Apuſtuls Jahnis par ſcho noſlehpuma eefſchigu ſpehtu runna, ſazzidams: Sums irr ta ſwaidiſchana no ta wehta, un ſinnat wiffas leetas. Un ta ſwaidiſchana, to juhs no winna eſſat dabbutuſchi, paleet ſch jums, un jums ne waijaga, ka tahds juhs mahza: bet tä ka ſchi patti ſwaidiſchana juhs mahza wiffahm leetahm, tä winna arriſan irr pateeſa, ne irr meli: un tä, ka winna juhs irr mahzi juſt, paleezeet eefſch winna. (1 Jahn. 2, 20. 27.)

Als tahdu wiſſi arri Apuſtuls Bahwils runna, ſazzidams:

Tas, tas muhs ar jums apstiprina eefsch Kristu un tas muhs irr swaidijis, irr Deems: tas arri san muhs irr apsehgelejis, un to fiblu ta gar muhsu firdis dewis. (2 Kor. 1, 21, 22.)

No schejeenes arri nemti irr tee wahrdi, to fakta pee mirre swaidifchanas: Swehta Garra dahwanas sehgele.

Saut. Woi Sw. Kalfids peeminnehts par ahrigu isdarschanu tahs mirre-swaidifchanas?

Atb. Warr dohmaht, ta tee Apustuka Jahna wahrdi fihme arri to redsamu swaidifchanu: bet wairak irr sinna ta Apustuki, preefsch peefschirfchanas teem kristigeem Swehta Garra dahwanu, bruheteja rohkas-usliffchanu. (St. Ap. darb. 8, 14, 16. Bet Apustuku weetneeki tai weeta fa bruheteht Mirre-swaidifchanu, turrar warreja buht par preefsch fihmi ta swaidifchana, tas wezzas Derribas laifds tappe bruheta. (Statt. 2 Mohf. 30, 3. 1 Keh. 1, 39. Dionij. Are. no Draudfes Verark. 4 nod.)

Saut. Kas irr wehra leekams no swehtahm swaidifchahm sahlehme?

Atb. Tas, ta tahs swehtiht irr atwehlehts teem augsteeem swehtiteem waldineekeem, itt ka weetneekeem to Apustuka tas paschi rohkas-usliffchanu padarrija preefsch peefschirfchanu zitteem Sw. Garra dahwanu.

Saut. Ko nosihme ihpafchi peeres swaidifchana?

Atb. Prahta jeb dohnu eefwehtifchanu.

Saut. Ko nosihme kruhschu swaidifchana?

Atb. Sirds jeb wehlefchanu eefwehtifchanu.

Saut. Ko nosihme azzu, auhu un muttes swaidifchana?

Atb. Zuschanu eefwehtifchanu.

Saut. Ko nosihme rohku un kahju swaidifchana?

Atb. Eefwehtifchanu kristiga zilweta darbu un wiffas widdifchwofchanas.

No Deewa-meelasta jeb swehta wakkara-ehdeena.

Saut. Kas tas irr Deewa-meelasts?

Atb. Deewa-meelasts irr tahds noslehpums, kurrar tizzig baididams redsamu maifi un wihnu, banda pascha Kristus meefu un affini preefsch muhschigas dshwofchanas.

Saut. Ka schis noslehpums irr eezelts?

Atb. Jesus Kristus preefsch paschahm Sawahm zeeftahm pirmo reifi padarrija scho noslehpumu, papreefsch staidri parahdidams eefsch winna Sawas pestidamas zeeftahm

un, isballijis Deewa-meelastu Apustukeem, tanni pascha ta dewe teem baufli, ta scho noslehpumu buhs weenumehr arriht.

Saut. Kas wehra leekams par Deewa-meelasta noslehpumu, kristigu Deewa kalposchanu runnajoht?

Atb. Tas, ta schis Noslehpums irr ta augstata kristigas Deewa kalposchanas daffa un grunte.

Saut. Ka tohp faukta ta Deewa kalposchana, kurrar tohp Deewa-meelasta Noslehpums padarrihts?

Atb. Liturgia.

Saut. Ko nosihme tas wahrds Liturgija?

Atb. Tas nosihme „beedreema kalposchana.“ Bet ihpafchi tas wahrds Liturgija peederr tai Deewa kalposchanai, kurrar tohp Deewa-meelasta Noslehpums padarrihts.

Saut. Kas ja-nemm wehra par to weetu, kur Liturgija p turreta?

Atb. Liturgija irr brihw turreht ne zittur, ta ween Deewa-nammä, kurrar galdam, jeb, nohtes deht galda weeta an-nensai, us to tas noslehpums tohp padarrihts, buhs no bishpaka eefwehtitam tapt.

Saut. Kapehz tas galds, us kurrar tohp Deewa-meelasta noslehpums padarrihts, tohp faukts par Deewa galdu jeb hda-trehflu?

Atb. Tapehz ta us winna Jesus Kristus, itt ka kehnijsch, sehptä wihse klast irr.

Saut. Pehz tahdas kahrtas Liturgija teef isdarrita?

Atb. Papreefschu tohp fataifitas tahs leetas, kas waijad-as preefsch noslehpuma, pehz tee tizzigi tohp fataifiti us to noslehpumu, beidsjoht, pats Noslehpums tohp padarrihts.

Saut. Ka fauz to Liturgijas daffu, kurrar tohp fataifitas tahs leetas, kas waijadfigas preefsch noslehpuma?

Atb. Proskomidiju.

Saut. Ko nosihme tas wahrds „Proskomidija“?

Atb. Peeneschanu.

Saut. Kapehz ta fauz pirmu Liturgijas daffu?

Atb. To fauz tapehz, ka kristigi kaudis wezzds laifds meh-Deewa-nammä maifi un wihnu nest preefsch Noslehpuma padarriifchanas. Tadeht arridjan scho maifi fauz profwora, irr tit dauds, ta peeneschana jeb peenesta maise.

Saut. Eefsch ta pastahw Proskomidija, itt ka Liturgijas kafa?

Atb. Peeminnoht tahs Praweeschu preefsch-sluddinafchanas preefsch-nosihmeschanas, pa dattahm arri paschus notiffus us no Jesus Kristus peedfimschanas un zeeftahm, no

profworas tohp isnemta weena dalka, kas irr wajjad
preeksch Noflehpuma padarrifchanas, un tapatt tohp fwe
bitteri eeleets zil wajjaga wihna, ar uhdeni fajaukta, ta
klast fwehtu darbu-padarritajs peeminn wiffu Draufsi,
gohbdina tohs fwehtus, kas irr pagohbdinati, luhds Deemu
fihweem un mirruscheem, ihpafchi par pasauligu waldischa
un par teem, kas, pehz sawas tizzibas un no firds, atnesse
fworas, jeb dawalnas.

Faut. Kahdai buhs maifei buht preeksch no flehpuma?
Atb. Tahdai, kahdu patz maises wahrds, ta noflehpuma
fwehtums, un Jesus Kristus un Apustutu preekschihme pra
prohti, tai maifei buhs buht raudsetai, tihrai un no tweef
milteem zeptai.

Faut. Ko nofihme tas, ta maife ihpafchi preeksch Deew
meelasta tohp brukteta weena patte?

Atb. Tas, pehz Apustuta isflaidroschanas, nofihme to,
weena maife, ta mehds dauds effam weena meefa;
mums wiffseem irr dakla pee weenas maises.
(Kor. 10, 17.)

Faut. Kapehz ta maife, kas teef fataifita preeksch Deew
meelasta, tohp faukta par Jehru?

Atb. Tapehz, ka ta maife nofihme eelsch fewis to zeesda
Jesu Kristu, itt ka wezza Derriba Winnu nofihmeja tas Le
deenas Jehrs.

Faut. Kas tas irr Leeldeenas Jehrs?

Atb. Tas Jehrs, to pehz Deewa pawehleschanas Israeli
nofahwe un ehde, par peeminneschanu tahs isglahbschanas
Egypes wehrgoschanas.

Faut. Kapehz tas wihns, kas teef nemts preeksch Deew
meelasta baudifchanas, tohp jaults ar uhdeni?

Atb. Tapehz, ka wiffa schi fwehta darrifchana irr eetai
pehz Kristus zeeschanu preekschihmes; bet Kristum zeeschoht,
Winnu usdurta fahna affins un uhdens isfrehje.

Faut. Ka sanz to Liturgijas dalku, kurrä tizzigi tohp
taifiti us noflehpumu?

Atb. Wezzu laitu krittigi to nosauze par Liturgiju
mahzamu lauschu. tapehz, ka lihds ar teem, kas irr kri
un pee Deewa galda warr eet, wakka irr to klawfht un
tahs klast buht arri teem mahzameem faudim, prohti, ta
kas ween taifajs us kristifchanu, tapatt arri teem, kas gress
noschelo, bet pee Deewa meelesta dallibu nebabbu.

Faut. Ar to eesahlahs schi Liturgijas dalka?

Atb. Ar flaweschenu jeb augstiteifschenu tahs wiffufweh
Trijadibas walstibas.

Faut. Eelsch ka pastahw schi Liturgijas dalka?
Atb. Eelsch luhgschanahm, fw. dseefmu dseedafchanahm, Apu
utu gramatu un Ewangeliuma lassfchanahm.

Faut. Ar to schi Liturgijas dalka beidsahs?

Atb. Ar pawehleschanahm, ka tee mahzami faudis isetu
pra no basnijas.

Faut. Ka sanz to Liturgijas dalku, kurrä tohp patz Deewa
eelschta Noflehpums padarrihts?

Atb. Par Liturgiju to tizzigu fauschu, tadeht ka
kai teem tizzigeem, kas irr, teem, kas kristibu peenehmufchi,
ihw irr pee schihs Deewatalposchanas klast buht.

Faut. Kahda irr augstaka darrifchana schinni Liturgijas
dalka?

Atb. Isteifschana to wahrdu, kurrus fazzija Jesus Kristus
no Noflehpuma eestahdischanas: nemmeet, ehdeet, kas irr
anna meefa: dserreet wiffi no ta, jo schi irr
ans Affins, kas affins tahs jaunas Derribas.
(Matt. 26, 26. 27. 28. un pehz tam, Swehta Garra peesaul
schana, un dahwanu, prohti, tahs atnestas maises un wihna
wehtifchana.)

Faut. Kapehz schi darrifchana tohp faukta par to augstatu?

Atb. Tapehz, ka pee schahs paschas darrifchanas maife un
wihns pahweherschahs jeb pehz dabbas paleet par pateesu Kri
stus meesu un par pateesu Kristus affini.

Faut. Ka saprohtami tee wahrbi: pehz dabbas paleet?

Atb. Tai gramata no tizzibas, to Austruma semmes Pa
marki fataifijufchi, fazzihst irr, ka ar teem wahrdeem „pehz
dabbas paleet“ ne tohp isflaidrohts, kahda wihse ta maife
un wihns pahweherschahs par ta Kunga meesu un affini, jo
neweens zits ne warr isprast, ka ween Deews: bet ar teem
wahrdeem tohp isteifts tiklai tas, ka ihsteni, pateest un pehz
dabbas maife paleet par paschu ihstenu Kunga meesu, un wihns
ar paschu Kunga affini.

Tam lihdsigi Fahnis no Damastus par to Swehtu un wiff
schistu Kunga meesu un affini ralkta, fazzidams: Ta meefa
ar pateesti ar Deewibu saweenota, ta patte, kas no
wehtas Jumprawas irr eenemta, ne tapehz, itt
ta meefa, kas uskaphufe debbesis, buhtu no deb
sesim nahlufe, bet tapehz, ka patte maife un wihns
pahweherschahs par Deewa meesu un affini. Kad
tu gribbi ismekleht, ka tas noteek, tad deefgan,
d tu dsirdi, ka tas zaur Sw. Garru noteek. Us
kahdu paschu wihsi tas Kungs irr Sew pascham un
eelsch Sew Pascha meesu fataifijis no Deewadsem-

detajas zaur Sw. Garru; ne to wairat es ne sinnu
 ta ween to, ta Deewa wahrds irr ihstems, pateefig
 un wissu warrens, bet ta no teef, tas irr neisdi
 binajams. (4 gram. 13 nod. 7 per.)

Jaut. Kas tohp praffhts fewischti no ittatra, kas gri
 pee Deewagalda eet?

Atb. Tam buhs sawu sinnamu = rdi Deewa preefchā is
 melleht, un to schihstihit zaur grehtu noscheloschanu un is
 subdjeschanu, pee ta gawenis un Deewa luhgschana palihds.

Laitas zilwels pats is mellejabs, un ta lai winf
 no schahs maifes ehd, un no schi bikkera dserr. I
 tas nezeenigi ehd un dserr, tas ehd un dserr fe
 pascham to sohdu, neisfchirdams ta Kunga meef
 (1 Kor. 11, 28. 29.)

Jaut. Rahdu labhumu dabbu tas, kas Kristus meesu
 affini hauda?

Atb. Tas itt zeefchi saweenojabs ar Paschu Jesu Kristu
 un eefsch Winna dallibu dabbu pee muhschigas dshwofchana

Kas mannu meesu ehd, un mannu affini dserr
 tas paleef eefsch mannim un Es eefsch ta. (Zahn. 6, 56)

Kas mannu meesu ehd, un mannu affini dserr
 tam irr muhschiga dshwiba. (Zahn. 54 p.)

Jaut. Woi beefchi ja-eet pee Swehta wattarina?

Atb. Wezds laitds pee Deewa galda kristigi laudis gab
 it swehdeenas: bet no muhsu laita kristigeem laudim mas, ta
 irr tahda schihista dshwofchana, ta tee weenumehr gattawi buh
 pee tahda augsta noslehpuma pee-eet. Sw. draudse ar maht
 balfi pawehl grehtus subdseht bitts-tehwa preefchā, un haudi
 Kristus meesu un Affini teem, kas dsennabs pehz Deewabi
 jigas dshwofchanas, ischerrreis par gaddu, woi arri ittatr
 mehneht, bet wisseem, bes tahdas aishildinashanas, weentreis pe
 gaddu. Skatt. Pareisfity. Apleez. gr. 1 dak. 90 jaut.

Jaut. Rahdu dallibu pee Deewischigas Liturgijas wa
 nemt tee, kas winnu tittai klausahs, bet pee Deewa galda ne-ee

Atb. Tee warr, un teem buhs dallibu nemt pee Liturgije
 zaur Deewa luhgschana, tizzibu, un wiss-wairat zaur nemit
 damu peeminneschana muhsu Kunga Jesus Kristus, kas ar
 dsan irr lizzis to darriht Winnam par peeminneschana
 Lukt. 22, 19.

Jaut. Rahda peeminneschana peekriht tam Liturgijas laita
 tad eet ar Ewangeliumu?

Atb. Tai laita peekriht peeminneht Jesu Kristu, ta
 pasaufei parahdijabs Sawu Preezas = mahzibu fluddinal
 Tadeht arri tai laita, tad Ewangeliums tohp lasshts, bu

areht tahdu samannigu prahdu un augstu zeenischanu, itt ta
 ehs paschu Jesu Kristu buhtum redsejufchi un Tam kalpojufchi.
 Jaut. Ko buhs peeminneht tai Liturgijas laita, tad teef
 eets altari ar fataishtahm dahwanahm?

Atb. Tad buhs peeminneht to laiku, tad Jesus Kristus
 byraht gabje us zeechanahm, itt ta uppura jehes us lau
 hanu, pa tahm starpahm, tad wairat ne ta diwopafmit le
 onu Engetu bija gattawi aishstahweht Winnu, ta sawu kehniu.
 Tas kehniufsch to kehniu, un tas Kungs to
 ungu nahf, ta Winfch nokauts taptu. (Liturg. ds.
 Sefdeenā.

Jaut. Ko buhs peeminneht paschā tai-brihdi, tad tohp no
 ehjums padarrihts, un tad tee altara kalpi hauda Deewa
 eelastu?

Atb. Tad buhs peeminneht to noslehpuma pilnu Wattarinu,
 irru turreja Pats Jesus Kristus ar Apustukeem, Winna zee
 chanas, mirschanu un apraschana.

Jaut. Ko nosihme tas, tad pehz ta to preefcharramu autu
 weht, kehnistas jeb altara durwis atdarra un swehtas dah
 anas parahda?

Atb. Tas nosihme pascha Jesus Kristus parahdichanohs
 hz augfchamzelschanas.

Jaut. Kas tohp nosihmehts zaur to, tad pehdigo reisi teef
 udim parahdidas Swehtas Dahwanas, pehz ta tahs tohp
 snehtas?

Atb. Jesus Kristus uslahpochanu debbesis.

Jaut. Woi weenumehr pastahwehs ihstena Kristiga draudse
 Deewa meelasta noslehpums?

Atb. Pateef pastahwehs weenumehr lihds paschai Kristus
 nahfchana, pehz Apustuka Bahwila wahrdeem, kas fakta ta:
 zeekfahrt juhs no schahs maifes ehdat, un no
 a bikkera dserratt, tad pasluddinajeet to nahwi
 Kunga, teekams tas nahf. (1 Kor. 11, 26.)

No grehtu-subdjeschanas.

Jaut. Kas tas irr grehtu-subdjeschana?

Atb. Grehtu-subdjeschana irr tahds noslehpums, fureā tas,
 sawus grehtus subdi, redsamā wihse no preestera peedoh
 anu dabbudams, neredsamā wihse tohp atraishts no grehtem
 pascha Jesus Kristus.

Jaut. No turreenes fahlahs schis noslehpums?

Atb. Tee, kas nahje pee Zahua ta Kristitaja, kas fluddi

naja to kristibu tahs atgreeschanas no grehkeem p
 peedohfchanu to grehtu, isfubseja sawus grehtu
 (Matt. 1, 4. 5.) Jesus Kristus Apustuteem apfoblija d
 warru grehtus peedoht, fazzidams: Ko juhs wirs semm
 feeseet, tam buhs arridsan debbefis feetam bu
 un to juhs wirs semmes atraisifeet, tam buhs ar
 dsan debbefis atraisitam buht. (Matt. 18, 18.)
 peh; Sawas augfchamzelschanas teem scho warru pateef
 dewis, fazzidams: nemmeet to Sw. Garru: tam ju
 tohs grehtus pamettifeet, teem tee pamesti, un to
 juhs tohs grehtus paturrefeet, teem tee paturre
 (Sahn. 20, 22. 23.)

Faut. Kas tohp praffihts no ta, kas grehtus fuhds?

Atb. Sagrausta firds par grehkeem, apnemfchanahs fa
 dsihwofchanu labboht, tizziba eefsch Jesu Kristu, un zerriba
 Winna firds-schehlafstibu.

No ta deewifchliga nofkumfchana padarra atgr
 fchanu no grehkeem us fwehtibu, kas ne weend
 naw schehl. (2 Kor. 6, 10.)

Un tad tas besdeewigais nogreeschahs no saw
 besdeewibas, un darra teefu un taifnibu, tad win
 zaur to dsihwohs. (Ezef. 33, 19.)

Schim, tas irr Jesum Kristum, wiffi praweef
 leezibu dohd, ta zaur winna wahrdu itweens, ta
 eefsch winnu tizz, grehtu=peedohfchanu dabbu. (A
 darb. 10, 43.)

Faut. Woi naw wehl tahdi padohmi, kas fataisa zilwe
 us atgreeschanu no grehkeem un winnam pee ta palihds?

Atb. Tahdi padohmi irr gawenis un Deewa luhgfhana

Faut. Woi newaid Kristigai Draudsei wehl sawads p
 dohms, schkihstiht ni apmeerinaht sinnamu firde ta grehziene
 kas no grehkeem irr atgreesfes?

Atb. Tahds padohms irr epitimija.

Faut. Kas tas irr epitimija.

Atb. Ta irr pahmahjifchana. Statt. 2 Kor. 2, 6.
 scho wahrdu tohp nofauktas tahdas sawadas deewabihjigas d
 boschanahs, un aisleegfchanas, kas pehz wajadflbas tohp
 spreeftas grehtu-fuhdjetajam, un derr preefsch netaisnibas
 grehta isdeldefchanas un preefsch grehzigu eerafchu uswahrefe
 nas: prohti, kad bes ta preefsch wiffieem nolikta gawena, to
 uswehlehts gawenis, un tahdu gruhtu grehtu deht tohp aislee
 us tahdu noliktu laitu pee fw. Deewa galda eet.

No Preefteribas.

Faut. Kas tas irr Preefteriba?

Atb. Preefteriba irr tahds noslehpums, kurrâ Sw. Gars to,
 pareift irr isrebehts, zaur bihstapa rohfas-uslitschanu, ee
 noslehpumus padarriht un Kristus gannamu pulku ganniht.
 Par tahdeem itweenam zikwekam buhs muhs tur
 ht, par Kristus kalpeem un usraugeem pahr teem
 eeewa noslehpumeem. (1 Kor. 4, 1.)

Tapehz fargajt few paschus un wiffu gannamu
 lku, pahr to tas Swehts Gars juhs irr eezehlis
 r bihstapeem, to Deewa draudsi ganniht, to winfch
 ur sawu paschu affini atpirzis. (Ap. darb. 20, 28.)

Faut. Kas tas irr Draudsi ganniht?

Atb. Tas irr pamahziht kaudis tizzibai, deewabihjafchanai
 labbeem darbeem.

Faut. Zit irr pawiffam waijadfigu Preefteribas fahrtu?

Atb. Trihs: Bihstaps, Preefteris un Diakons.

Faut. Zaur to winni weens no ohtra schtrahs?

Atb. Diakons talpo pee noslehpumeem: Preefteris padarra
 lehpus, to warru no Bihstapa dabbudams: Bihstaps
 ween padarra noslehpumus, bet winnam irr warra arridsan
 teem zaur rohu-uslitschanu schehlafstibas-dahwanu doht no
 hpumus padarriht.

No Bihstapa warras Apustuls Pahwils Titum raksta, fazzi
 nas: Tadeht es tewi efmu pamettis Kreetâ, ta te
 m bija fataisfih, kas wehl bija atlizzis, un pa pil
 teem Wezzajus (Preefterus) eezelt. Tit. 1, 5.
 Arri Timoteum winfch raksta: tahs rohfas ne usleez ne
 enam ahtri. (1 Tim. 5, 22.)

No laulibas.

Faut. Kas tas irr Lauliba?

Atb. Lauliba irr tahds noslehpums, kurrâ pehz tam, kad
 htgans un bruchte no labba prahta Preeftera uu Draudses
 fchâ apfoblijuschees ustizzigi buht weens ohtram, ta laulati
 ugi, tad winnu laulibas-faweenofchana tohp eefwehtita, lih
 ajama Kristus saweenofchanai ar Draudsi, un tohp teem
 ata no Deewa schkihstas weenprahtibas schehlafstiba, preefsch
 titas behrnu demdeschanas un kristigas audsfinaschanas.

Faut. No kurrenes irr rebfams, ta Lauliba irr noslehpums?

Atb. No scheem Apustuta Pahwila wahrdeem: zilweks
 tahs sawu tehwu un mahiti, un peeferfees pee fa-

was seewas, un tee diwi buhs weenâ meefâ. Sch
noslehpums irr leels: bet es runnaju no Kristus
no tahs Draudses. (Gwes. 5, 31. 32.)

Saut. Woi wisseem buhs laulibâ dohtees?

Atb. Ne. Sumprawiba irr labbata ne ta lauliba, ja t
ween to nenoseedfîgu warr fargabt.

No schis leetas Jesus Kristus fazzija: wiffi f
wahrdu nespehî usnemt, bet ween tee, tam to
irr dohts: tas to spehî usnemt, tas lai usnemt
(Matt. 19, 11. 12.)

Arriidsan Apustuls fatta: es faktu nelaulateem un o
raitnehm: labbi teem irr, ja tee paleet ittin kâ
Bet ja tee newarr nowalditees, tad lai tee eedohda
laulibâ. Tas nelaulahts ruhpejahs par ta Kung
leetahm, ta tas tam Kungam warr patift: bet t
laulats ruhpejahs par pafaules leetahm, ta tas t
seewai warr patift. Kas laulibâ isdoht fawu meit
tas labbi darra, un tas laulibâ neisdoht, labba
darra. 1 Kor. 7, 8. 9. 32, 33. 37.

No Eljes-fwaidifchanas.

Saut. Kas tas irr Eljes-fwaidifchana?

Atb. Eljes-fwaidifchana irr tahs noslehpums, turrâ me
ar elji fwaidoht, us flimneeku tohp no-ainzata Deewa sch
lastiba, tas dseebina dwehseles un arri meefas wahjibas.

Saut. No turrenes eefahstahs schis noslehpums?

Atb. No Apustukeem, tas, dabbujuschi warru no Je
Kristus, fwaidija dauds wahjus ar elji un darri
tohs wesselus. (Mark. 6, 13.)

Apustuli scho noslehpumu irr nowehlejuschi Draudses gannee
tas irr redsams no scheem Apustula Jehstaba wahrdeem:
tas jahsu starpâ neweffals, tas lai aizina tahs dra
dses wezzajus (Preesterus), lai tee pahr winnu luh
winnu fwaididami ar elji eefsch ta Kunga wahr
Un ta tizzibas luhgfschana isglahbs to neweffalu,
tas Kungs winnu pazels, un ja winsch tahdus gr
lus huhtu darrijs, tad tee winnam taps peedoht
(Jest. 5, 14. 15.)

No weenpadfmita lohzefta.

Saut. Kas tas irr mirronu usmohdinafchana,
mehs, pehz, tizzibas Simbuka, zerrejam, jeb gaidam?

Atb. Tas irr tahds Deewa wiff-spehizas darbs, pehz ta wiffas
nomirruschu zilweku meefas attal ar winnu dwehselehm fa
eenosees, taps dshwas, un buhs garrigas un nemirstamas.

Dabbiga meefa tohp sehta, un garriga meefa tohp
smohdinata. (1 Kor. 15, 44.)

Schim, tas irr fatruhdam, buhs apwilt to nesa
ruhdeschenu, un schim mirstamam buhs apwilt to
nemirstibu. (1 Kor. 15, 53.)

Saut. Kâ usjeltees augschâ ta meefa, tas eefsch semmes
ar fadruhdejuse un istaifjusees?

Atb. Kâ eefahstumâ Deews meefu bija raddijs no semmes;
patt Winsch arriidsan warr to par semmi paliftuschu meefu
jaunoht. Apustuls Pahwils to istaidro zaur libdsibu no ta
sehta grada, tas gan semme fatruhd, tomehr no winna us
g sâhle jed tohts. So tu sehji, tas netohp darrihts
shws, ja tas nemirst. (1 Kor. 15, 36.)

Saut. Woi teescham wiffi nomirruschi augfchamzelsees?

Atb. Teescham wiffi nomirruschi augfchamzelsees: bet teem,
s libds wiffu zilweku augfchamzelsechans laitam palits dshwi,
shs meefas, tas taggad irr rupjas, azzumirkli pahrwehrtees
ar garrigahm un nemirstamahn.

Mehs gan ne wiffi aismigfim, bet wiffi meh's tap
pahrwehrtriti: itt peepeschi, azzumirkli, pehdigâ
aureschana; jo ta basune fstannehs un tee mirroni
aps usmohdinati nesatruhdam, un meh's taffim
pahrwehrtriti. (1 Kor. 15, 52.)

Saut. Kad buhs mirronu usmohdinafchana?

Atb. Kad gals buhs schai redsamai pafaulei.

Saut. Woi tad arri pafaulei gals buhs?

Atb. Schi nihziga pafaule beigsees ar to, ta ta taps pahr
ehrwehrtrita par neisnihzigu.

So tee paschi raddijumi arriidsan taps atfwabbinati
to talposchanas to isnihlftamun leetu us to fwabba
bu tahs gohdibas to Deewa behrnu. (Reem. 8, 21.)

Mehs gaidam pehz winna apfchlischanas jaunas
bbefis un jaunu semmi, turrâ taifniba mahjo.
(Jest. 3, 13.)

Saut. Kâ ta pafaule taps pahrwehrtrita?

Atb. Zaur uguni.

Tahs debbefis, tas taggad irr, un ta semme zaur
paschu wahrdu (tas irr Deewa wahrdu) irr noliftas
ta manta, un tohp ugunim paturretas us to
enu tahs sohdbas un nomaitafchanas to besdee
gu zilweku. (2 Jest. 3, 7.)

Saut. Rabdā buhſchānā irr to nomirruſchu zilwetu dwehſchana par teem nomirruſcheem, eefahſoht no Liturgijes ta puſtula Jeſtaba, irr weenumehr ſaweenota ar Liturgiju, ta innas wiſnobotat waijadſiga dakka. Swehts Jirillus no Jeſalemes fakta: Itt leels labbums buhſ tabm dwehſelehm, par kurrahm tohp luhgſchana turreta tai iſā, kad us Deewa galda irr taſ ſwehts un breesſigs uppuris. (Spreb. par noſl. 5 nod. 9.)

Atb. Taiſnu zilwetu dwehſeles irr gaiſchumā un mee un jau muhſchigu lablſchānu ſahſt baudiht; bet grehſjines dwehſeles irr pawiffam zittadā buhſchānā.

Saut. Kapēz to taiſnu dwehſelehm ne tohp peeſchti pilniga ſwehtiba tuhdaſ pehſ mirſchānas?

Atb. Kapēz, ta pilna atmaſſchana par darbeem irr pilniga pilnigam zilwetam, pehſ meeſas uſmohdināſchānas pehſ pehſdiga Deewa ſohda.

Apuſtuls Pahwils runna, ſazjidams: jo prohjam mo irr nolitts taſs taiſnibas frohnis, to man ta Kungs, taſ taiſnis ſohgis, dohs winnā deenā, un ne ween mannin, bet arridſan wiſſeem, taſ winn atſpīhdeſchānu irr mihlejuſchi. (2 Tim. 4, 8.)

Mums wiſſeem buhſ ſlaidri parahditeem tap preeſch Kristus ſohda-trehſla, ta itweens dabb to wiſſch meeſā buhdams irr darrijs, woi labb woi ta unu. (2 Kor. 5, 10.)

Saut. No turrenes ſinnams, ta tee taiſni eefahſt ſwehtiba baudiht wehl preeſch paſtaraſ ſohda deenas?

Atb. No paſcha Jeſus Kristus leezibas, kad Winſch ſa libſidā, ta taiſnigs Lahzarus tuhdat pehſ mirſchānas tap neſts Abbraama ſleſpi. (Stat. Luht. 16, 22.)

Saut. Woi libſ ar to, kad tee taiſni eepreeſch ſahſt muhſchigu ſwehtibu baudiht, winni redſchs Paſcha Jeſus Kristus waigu?

Atb. Tā noteel ihpaſchi ar teem Swehteem zilweleem, to redſam pee Apuſtula Pahwila, taſ gribbeja atraifih tapt, un ar Kristu buht. (Wihlip. 1, 23.)

Saut. Kaſ wehrā ja-nemm no dwehſelehm to zilwetu, nomirruſchi ar tizzibu, bet naw paſpehjuſchi atneſt gohdiſg augtuſ taſ atgreſchānas no grehteem?

Atb. Taſ, ta winneem preeſch muhſchigas lablſchāneemantſchānas palihdeſht warr taſ luhgſchānas, taſ winneem Deewam tohp peeneſtas, un ihpaſchi taſ, taſ ſaweenotas ar peeneſchānu ta beſaſſinaina uppura taſ Krist meeſas un affins, un taſ labdarrifchānas, taſ winneem peeminānu ar tizzibu tohp darritas.

Saut. Uſ to gruntejāhs ſchi mahſiba?

Atb. Uſ to, ta ſchi mahſiba weenumehr paſtahm Sabē rotā Kristigā Draudſē, un taſ eefahſtums irr redſams w Bejzas Derribas Draudſē. Tuhdas Mattabeeris atneſſa upp par nomirruſcheem tarra-wihreem. (2 Mat. 12, 43.) De

hſchana par teem nomirruſcheem, eefahſoht no Liturgijes ta puſtula Jeſtaba, irr weenumehr ſaweenota ar Liturgiju, ta innas wiſnobotat waijadſiga dakka. Swehts Jirillus no Jeſalemes fakta: Itt leels labbums buhſ tabm dwehſelehm, par kurrahm tohp luhgſchana turreta tai iſā, kad us Deewa galda irr taſ ſwehts un breesſigs uppuris. (Spreb. par noſl. 5 nod. 9.)

Sw. Waſſilis taſ Keelais waſſaraſſwehtu luhgſchānās fakta, taſ Kungs ſchēhligi peenemm no mums luhgſchānas, ta luhgſchānas un uppurus par teem, taſ ellē apzeeſnati, ar to zerribu, ta tee dabbu meeru, peedohſchānu un ſwabba dibu.

No diwpaſmita lohſekla.

Saut. Kaſ taſ irr nahſama muhſcha dſihwofchana?

Atb. Ta dſihwofchana, taſ buhſ pehſ mirromu uſmohdiſchānas un pehſ ta Kristus paſtara ſohda.

Saut. Rabda buhſ ſchi dſihwofchana?

Atb. Preeſch teem, taſ tizz eefch Deewu, Winnu mihto un labbu darra, til ſwehtiga, ta mehs taggad ſcho ſwehtigu dſihwofchānu arri ſawā prahtā ſanemt newarram.

Wehl taſ ne irr atſpīhdejis, taſ mehs buhſim. (Saba. 3, 2.)

Es paſiſtu weenu zilwetu eefch Kristu, fakta Apuſtuls Pahwils, taſ irr parauts eefch to paradihſi, un irr dſirdejis neisſattamus wahrdus, turreus runſahſt zilwetam ne irr wakka. (2 Kor. 12, 2, 4.)

Saut. No turrenes jelſees tahda ſwehtiga dſihwofchana?

Atb. No ta, ta tee Deewu redſchs gaiſmā un gohdiſā, un Winnu ſaweenoſſees. Taggad mehs redſam, ta zaur peegeli eefch mihklas (tā miglā,) bet tad waigā waigam. Taggad es to atſiſtu pa gabbaſeem, bet tad es to atſiſchu, ittin tā es eſmu atſiſts. (1 Kor. 13, 12.)

Tad tee taiſni ſpīhdehs, tā ta ſaule, ſawā Tehwa alſtibā. (Matt. 13, 43.)

Deews irr wiſs eefch wiſſeem. (1 Kor. 15, 28.)

Saut. Woi meeſa arri dallibu nems pee muhſchigas lablſchānas taſ dwehſeles?

Atb. Winna arridſan taps pagohdinata ar Deewa gaiſmu, ittin tā Jeſus Kristus meeſa bija apſtairōta Labbora ſalnā. Sehts tohp eefch negohdibas, un tohp uſmohdiſahſts eefch gohdiſas. (1 Kor. 15, 43.)

Un fà fà meh's effam neffufchi to gihmi ta, ka no pihfchleem (tas irr Ahdams), fà meh's arridsan neffim to gihmi ta, tas no debbes (tas irr muhsu Kung Jesus Kristus). (1 Kor. 15, 45.)

Saut. Woi ta fwehtiga dshwofchana preefch wiffseem buh weenada?

Atb. Ne. Buh's daschadas fwehtigas dshwofchanas fahrtas pehz ta meh'ra, fà katrs schè zihniées tizzibà, miblestibà u labbàs darbàs.

Zits spohschums irr tai faulei, un zits spohschums irr tai meh'nesi un zits spohschums tah swaigsnehm: jo weena swaigsne irr spohschafa, n fà ohtra. Tapat arridsan buhs ta augfchamzelschanahs to mirzonu. (Kor. 15, 41, 42.)

Saut. Bet tas notiks ar teem netizzigeem un bes deewigeem?

Atb. Tee taps nodohti tai muhschigai nahwei, jeb zittafalkoht, muhschigahm uggunim, muhschigahm mohtahm lib ar wellu.

Kas ne tappe atrasts tai dshwibas grahmata rafstih's, tas tappe eemests uggunigà fankf. (Sahr p rahd. 20, 15.)

Schi irr ta ohtra nahwe. (14 per.)

Eita nobst no mannim juhs nolahdeti muhschig uguni, kas irr fatafih's tam wellam, un wiann engefeem. (Matt. 25, 41.)

Un tee ee=ees muhschigàs mohtàs, bet tee taifne eefch muhschigu dshwofchannu. (46 per.)

Tas tew irr labbati, fà tu weenazzis Deewa walftibà ee=eij, ne fà tew divi azzis irr, un to tohpi elles uguni eemests, fur wiannu tahrs no mirf, un tas ugguns ne isdseest. (Mark. 9, 47.)

Saut. Kapehz tee grehziineeki til bahrgi tils fohditi?

Atb. Ne tapehz, fà Deews gribbetu wiannu bohja=eeschannu bet tee paschi pasuhd, tadeht, fà tee to miblestibu fahsch pateefibas naw peenehmufchi, fà tee taptu fwehtittu. (2 Tess. 2, 10.)

Saut. Rahdu labbumu warr atneft tahs dohmas no mirfchanas, augfchamzelschanas, no pastaras deenas, no muhschigafwehtigas dshwofchanas un muhschigahm mohtahm?

Atb. Tahdas dohmas palihds mums fargatees no grehiteem un atraiftees no tahm semmes leetahm, us kurrahm muhschigahm prahts neffahs, tahs eepreezina muhs, tad mums semmes lab

ami subd, pastubbina fargahf sawu dwehfeli un meesu schfihstufschwoht preefch Deewa un preefch muhschibas, un us tahdu ihfi mantohf to muhschigu pestifchannu.

Za kfristiga karkiffa ohtra dalka.

No zerribas.

Kristigas zerribas isftaidrofchana, wiannas pamats un eemantfchana.

Saut. Kas tas irr ta kfristiga zerriba?

Atb. Kristiga zerriba irr firdsapmeerinafchana eefch Deewa zaur stipru tizzibu, fà Winfch bes mitteschanas par muhschigahm gahda un dahwinahs mums to apfohlitu fwehtigu dshwofchannu.

Saut. Us fo tad gruntejahs ta kfristiga zerriba?

Atb. Muhsu Kungs Jesus Kristus irr muhsu zerriba, jeb muhsu zerribas grunte. (1 Tim, 1, 1.)

Zerreer pilnigi us to schehlafstibu, kas jums taps tnefta, tad Jesus Kristus taps redsams. (1 Peh. 1, 13.)

Saut. Ra irr eemantofama ta pestidama zerriba?

Atb. Ta irr eemantofama: pirmà fahrtà, zaur luhgfchannu, ohtra fahrtà, zaur pateesu mahzibu no fwehtigas dshwofchanas zaur pateesu schahs mahzibas peepildifchannu.

No luhgfchanas.

Saut. Woi irr Deewa wahrdds leeziiba no ta, fà zaur luhgfchannu irr eemantofama pestidama zerriba?

Atb. Pats Jesus Kristus ar luhgfchannu faweenofa zerribu us wehlejamas leetas dabbuht: fo juhs lugfeet no ta fahschewa Mannà wahrda, fo es gribbu darriht, fà fahschew's Tehws tohp gohdahs eefch ta Dehla. (Sahr. 14, 13.)

Saut. Kas tas irr luhgfchana?

Atb. Ta irr prahta un firds zillafchana us Deewu, fo weks rahda zaur deewabihigeem wahrdeem us Deewu.

Saut. No buhs kfristigam zilwefam darriht, tad tas prahta firdi zilla us Deewu?

Atb. Pirmà fahrtà, tam buhs Winnu gohdahf par Winna muhschigahm pilnbahm; ohtra fahrtà, Winnam pateift par

Winnu labdarrifchanahm; treschâ fahrtâ, Winnu luhgt par fawahm wajadfibahm. Tapedz arri ta luhgſchana irr trejada gohdafchana, pateifchana, luhgſchana.

Faut. Woi warr Deewu luhgt bes wahrdeem?

Atb. Warr gan. Ar prahtu un firidi. To preeſch-fihm warr rehſeht pee Moſſus preeſch eefſchanas zaur Sarkam juhru. (2 Moſſ. gr. 14, 15.)

Faut. Woi tabdai luhgſchanai ne irr tabda fawada na faufſchana?

Atb. To noſauz par garra, woi prahta un firids luhgſcham ar weenu wahrdu ſakfoht, par eefſchigu luhgſchanu: ta tur prettim ta luhgſchana, ſas ar wahrdeem tohp iſteikta ar tabdahm zittahm deewabihjafchanas ſihmebm parahdita, te ſaukta muttes luhgſchana, woi ahriſta luhgſchana.

Faut. Woi warr buht ahriſta Deewa luhgſchana k eefſchigas?

Atb. Warr gan, tad ſas luhgſchanas wahrduſ iſteiz b apdohma un ne no firids.

Faut. Woi tabſ ahriſtas Deewa luhgſchanaſ ween i deefgan preeſch ſchehlaſtibas eemantofchanaſ?

Atb. Winnas neween naw deefgan preeſch ſchehlaſtib eemantofchanaſ, bet tur prettim ahriſta luhgſchana ween b eefſchigas Deewu aptaitina.

Pats Deews ſawu bahrdſibu prett tabdu luhgſchanu iſrahde ſchee ſaudis pee Mannim kacht turras ar ſaw muſti un Manni gohda ar ſawahm luhpahm; b wiſnu firids irr tabku no Mannim nohft; bet wolti ta Manni zeeni (Matt. 15, 8. 9).

Faut. Woi nau deefgan tabſ eefſchigas luhgſchanas we bes tabſ ahriſtas?

Atb. Ta jautah irr tiſpatt, ta tad waizatu: woi tad j wetam ne peeteet dwehſele ween bes meefas? Wolti jaut par to, tad Deewam irr patizis zilweſu raddoht, winna dahminah dwehſeli un meefu: tapatt arri wolti jautah, w nau deefgan tabſ eefſchigas luhgſchanas ween bes tabſ ahriſta. Tad mums irr dwehſele un meefa, tad mums arri buhs go dinahſt Deewu muſſu meefa un muſſu garra, ta Deewam peederr, ta ta arri pehz dabbas, no tabſ firid pilnibas ta mutte runna. Muſſu Kungs Jeſus Kriſtu bij wiſſ-augſtaks garra, bet arri Wiſſſch Samu garrigu luh ſchanu iſrahdija til lab zaur wahrdeem, ta arri zaur deew bijgahm meefas lohjiſchanahm, ta ta brihſcham azis debbeſ pajeldams, un brihſcham jeffos mejdamees un us waiz

ee ſemmes kriſtdams. (1 Kor. 6, 20. Matt. 12, 34. Joh. 7, 1. Luht. 22, 41. Matt. 26, 29.)

No ta Kunga luhgſchanas.

Faut. Woi naw tabdas luhgſchanas, ſas warretu buht ar luhgſchanu preeſch wiſſeem kriſtigeem kaudim un par preeſchrahtu wiſſahm luhgſchanahm?

Atb. Tabda irr ta Kunga luhgſchana.

Faut. Sas tas irr ta Kunga luhgſchana?

Atb. Ta Kunga luhgſchana irr ta, kurrat muſſu Kungs Jeſus Kriſtus Apuſtulus irr mahjijis un kurreu tee wiſſeem kriſtigeem kaudim irr eedewuſchi.

Faut. Ra winna irr laſſama?

Atb. Muſſu Tehws debbeſis!

Swehtis lai tohp Taws wahrds;

Lai nahſ Tawa walſtiba;

Taws prahts lai noteel ta debbeſis, ta arriſan

ſemmes wirſu.

Muſſu deeniſchku maiſi dohd mums ſchode'en;

Un pametti mums muſſu paradus, ta arri

mehs pamettam ſaweem paradneeteem;

Un ne eeweddi muhs eefſch kahrдинаſchanaſ.

Bet atpeſti muhs no ta tauna. So Dew peederr

ta walſtiba, un tas ſpehſ muhschigi. Amen.

(Matt. 6, 9—13.)

Faut. Ra warr to Kunga luhgſchanu eedallih, ta to leh-

ſchi warretu iſpraſt?

Atb. Geſſch peefauſſchanaſ, ſeptinahm luhgſchanahm un

lawas wahrdeem.

No peefauſſchanaſ.

Faut. Ra mehſ drihſtam Deewu par Tehwu ſauht?

Atb. Pehz tizibas eefſch Jeſu Kriſtu un pehz tabſ ſcheh- aſtibas tabſ peedſimſchanaſ no jauna eefſch tabſ kriſtibas.

Zeel Wiſſſu usnehme, teem Wiſſſch dewe wakkas

ar Deewa behrneem tapt, teem, ſas tizz us Winna

wahrdu, — ſas ne no affinim, nei no meefu grib-

ſchanaſ, nei pehz tabda wiſſra prahta, bet ſas no

Deewa dſimmuſchi. (Jahn. 1, 12. 13.)

Faut. Woi aiſween jaſalka: muſſu Tehws, laut arri

ſas weens luhgtu?

Atb. Itt teeſcham.

Saut. Rapeh; tā?
Atb. Peh; kristigas brahligas mihlestibas Deewu buhs pe
 fault un no Winna labbumus luhgt til labb preeksch fe
 pascha, tā arri preeksch wisseem.

Saut. Rapeh; eeksch peefaultschanas ja-fakfa: muhsu Tehn
 debbesis?

Atb. Tapeh; tā luhgschamu eefahfoht mums buhs wisse
 nihzigas semmes leetas atstah, un fawu prahu un firdi ze
 us debbesigahm, muhschigahm un deewischigahm leetahm.

No pirmas luhgschanas.

Saut. Woi Deewa wahrds naw swehts?

Atb. Pateek tas irr swehts pats eeksch fewis.

Swehts irr Winna wahrds. (Luhf. 1, 49.)

Saut. Rā tad tas wehl warr swehtihis tapt?

Atb. Tas warr eeksch zilwekem tapt swehtihis, tas irr
 Winna muhschiga swehtiba eeksch teem warr rahditees.

Saut. Rā tad?

Atb. Pirmā fahrtā, kad mehs, dohmās un firdi Deem
 wahrdu turedami, tā dshwojam, tā to Winna swehtums pa
 gehr, un zaur tahdu dshwofchanu Deewu pagohdinajam; ohtrā
 kad arri zitti, us muhsu labbu dshwofchanu stattidamees, Deem
 pagohdina.

Tā patt lai juhsu gaischiba spihd kauschu preekschā
 tā tee eerauga juhsu labbus darbus un gohda juhs
 Tehwu, kas debbesis irr. (Matt. 5, 16.)

No ohtras luhgschanas.

Saut. Par tahdu Deewa walfstibu eeksch ohtras kung
 luhgschanas tohp rumahis?

Atb. Par schelastibas walfstibu, kas irr, pehz Apustuf
 wahrdeem, tairniba, un meers, un preeks eeksch
Swehta Garra. (Reem. 14, 17.)

Saut. Woi tad schi walfstiba wehl naw atnabuf?

Atb. Preeksch dascheem tā wehl ne irr pilnā spehtā atnab
 kufe, bet preeksch dascheem arri pawissam naw nabuf, j
 wehl tas grehts walda winnu mirstamā meefā, tā
 pallausigus mestees eeksch winna eekahroschanahm
 (Reem. 6, 12.)

Saut. Rā schi walfstiba atnab?

Atb. Sleppeni un eekschigi.

Tā Deewa walfstiba ne nah ar ahriгу nomanni

chanu; jo redsi, tā Deewa walfstiba irr eeksch jums.
 (Luhf. 17, 20, 21.)

Saut. Woi newarr kristigs zilweks zaur to wahrdu tahs
 Deewa walfstibas wehl to luhgt?

Atb. Winsch warr luhgt gohdibas walfstibu, tas irr, pil-
 ngu swehtigu dshwofchanu to tizzigu kauschu.

Es gribbu atrahfihis tapt, un ar Kristu buht.
 (Biblip. 1, 23.)

No treschas luhgschanas.

Saut. Rā faprotama tā luhgschana: Taws prahis
 ai noteek?

Atb. Zaur to mums buhs Deewu luhgt, tā lai wisk, to mehs
 arram, un kas mums noteek, notiktu ne tā, tā mehs grib-
 am, bet tā Deewam patihf.

Saut. Rapeh; to buhs luhgt?

Atb. Tapeh; tā mehs beechi muhsu wehleschanās missa-
 cees, bet Deews bes misseschanas dauds wairaf, ne tā mehs
 aschi, wissadu labbumu mums wehte un allaschin irr gattaws
 dahwinah, tad tiffai muhsu pahrgalwiba un prettiurescha-
 nās to ne aisleeds.

Tam, kas irr spehzigis parleeku wairaf darriht
 ah r wissu, to mehs luhdsam, jeb dohmajam, pehz
 a spehta, kas eeksch mums darbojas, Tam lai irr
 ohds eeksch tahs draudses. (Gwef. 3, 20, 21.)

Saut. Rapeh; mehs luhdsam, tā Deewa prahis wirs sem-
 nes taptu peepildihis tā patt, tā debbesis?

Atb. Tapeh; tā debbesis tee swehti engelē un swehti zilweht
 it wiffi arween un eeksch wiffahm leetahm Deewa prahu peepilda.

No zetturtas luhgschanas.

Saut. Kas tas irr tā deenischta maife?

Atb. Schi irr tā nohtigi wajadfiga maife preeksch tam, tā
 mehs warretum sewi usturreht, woi dshwoht.

Saut. Ar tahdahm dohmahm mums buhs Deewu luhgt
 ar deenischtu maifi?

Atb. Pehz tahs muhsu kunga Jesus Kristus pamahzicha-
 as, mums nebuhs wairaf luhgt, tā deenischtu maifi ween, kas
 irr, to wiss-wajadfigatu pahrtischchanu un arribsan preeksch dsh-
 woofchanas to wiss-wajadfigatu apgehru un dshwoht; bet tas
 ahri par to irr, un kas derr ne til dauds preeksch wajadfibas,
 it preeksch lustes, to buhs Deewa prahtam noboht, un, kad
 as taps dohts, par to buhs Deewam pateift, bet tad tas ne
 aps dohts, pehz tā ne buhs suhdihtees.

Saut. Raveh; irr pamehlehts to deenischku maifi luh tiffai schodeen, tas irr preefsch schahs deenas?

Atb. Taveh; ta meh's par to nah'tamu laifu pah'reetu subditumees, bet par to us Deewu zerretum.

Taveh; nesuh'daitees peh; ta nah'tofcha riht jo ta riht-deena patti preefsch fewim suhdisee. Tas irr gan, ta itweenai deenai sawas pascha behdas irr. (Matt. 6, 24.)

Juhfu Tehws, kas debbesis, sinna, ta jums wiffa schahs leetas wajjaga. (Matt. 6, 32.)

Saut. Woi newarr wehl to luhgt ar to wahrdu ta deenischkas maises?

Atb. Kad nu zilwekam irr meesa un dwehsele, un ta dwehseles dabba daubf irr augtata, ne ta meesa; tad gawarr un wajjaga arri preefsch dwehseles luhgt to deenischku maifi, bes turras eefschigs zilwels badda mirft. Luf. R. no Jerusalem. Par noslehp. pamahzischanu. 4, 15. R. reistitiz. apleez. gram. 2ra dafka jaut. 19.

Saut. Kahda irr ta dwehseles deenischka maise?

Atb. See Deewa wahrdi un Kristus Meesa un Affins.

Zilwels nedsihwo no maises ween, bet no ikkat wahrda, kas no Deewa muttes iseet. (Matt. 4, 4.)

Manna Meesa irr ta ihstena barriba, un Man Affins irr tas ihstens dsehreens. (Sahn. 6, 5. 5.)

No peektas luhgshanas.

Saut. Kas irr saprohtams ta Kunga luhgshana ar tee wahrdeem: muhsu paradi?

Atb. Muhsu grehti.

Saut. Kapeh; grehti tohp fautti par paradeem?

Atb. Kad nu meh's wiffas leetas no Deewa effam dabba juhfi, tad arridsan wiffas leetas mums buhs Deewam attonodoht, tas irr, wiffas leetas Winna prahtam un baufliba padoht, un tad meh's to nebarram, tad arri preefsch Winna taifnas teefas par paradneekem paleekam.

Saut. Bet kas irr muhsu paradneeki?

Atb. Muhsu paradneeki irr tee kaudis, kas mums na atbewuschi to, kas winneem peh; Deewa bauflibas bij jaatdohprohti, kas mums irr parahdijufchi ne mihlestibu, bet eenaidibuwu.

Saut. Kad nu Deews irr taifnis sohgis, 'a tad meh's warram gaidiht sawu paradu peedohshanu?

Atb. Meh's sawu paradu peedohshanu warram gaidihzaur Jesus Kristus nopelneem.

So weens Deews irr un weens Widdutajs stary Deewu un zilwekem, tas zilwels Kristus Jesus, tas fewi paschu irr bewis par atpirkshanas malfu preefsch wisseem. (1 Tim. 2, 5. 6.)

Saut. Kas buhs, tad meh's Deewu luhdsam muhsu grehtus mums pameft, bet paschi jitteem tohs nepamettam?

Atb. Tad arri meh's paschi peedohshanu nedabbufim.

Kad juhs zilwekem winnu noseegumus peedohdat, d jums juhfu debbesu Tehws arridsan peedohs, et ja juhs zilwekem winnu noseegumus ne peedohdat, tad jums juhfu debbesu Tehws juhfu noseegumus arridsan ne peedohs. (Matt. 6, 14. 15.)

Saut. Raveh; Deews mums ne peedohd, tad meh's jitteem peedohdam?

Atb. Taveh; ta meh's zaur to fauni rahdamees, un arri Deewa laipnibu un firde-schelastibu no fewis atstumam.

Saut. Ar kahdu tad firde-prahtu teem luhdsejem buhs mittiht sohhs Kunga luhgshanas wahrdu: ta arri meh's amettam saweem parahdneekem?

Atb. Teem, kas Deewu luhds, ne buhs pawiffam ne kahdu laibu un dusmibu turreht, bet buhs ar wisseem meerâ un mihlestiba dshwoht.

Kad tu sawu dahwanu us altari uppure un eehdajees turpatt, ta tawam brahtam, kas irr prett wi: tad atstahj tur preefsch altara sawu dahwanu ar noeit, faderrees papreefsch ar sawu brahli un d nah; un uppure sawu dahwanu. (Matt. 5, 23, 24.)

Saut. Bet to buhs darriht, kad es newarru tuhdat atrast kam irr prett mannim kas, jeb tad winsch negribb meeru berreht?

Atb. Tad irr deesgan ar winnu firbi faderrehtees Wiffu-Setaja Deewa preefscha.

Ja tas warr buht no juhfu pusses, turrait meeru wisseem zilwekem. (Reem. 12, 18.)

No festas luhgshanas.

Saut. Kas ja-saproht ta Kunga luhgshana ar to wahrdu: hrdinashana?

Atb. Tahdi notiftumi, stary turreem zilwels lehti warr wu tizzibu pasaudeht, jeb leela grehta eekrist.

Saut. No turrenes zekahs tahdas kahrdinashanas?

Atb. No muhsu meefas, no pasauls, jeb no jitteem faun, un no wella.

Saut. Ko mehs luhdsam schinnis Deewa luhgschan wahrds: un ne eew eddi muhs eetsch lahrdina schana. Utb. Pirmā lahrtā to, ta Deews nefautu mums lahr nateem tapt; ohtrā lahrtā to, tā Winsch, ja mums waija zaur lahrdina schanu pahrbauditeem un schibsiiteem tapt, ne dohtu muhs lahrdina schanai pawissam un ne laistu mu grehtā trift.

No septitos luhgschanas.

Saut. Ko mehs luhdsam schinnis Deewa luhgschan wahrds: atpestiti muhs no ta fauna?

Utb. Mehs luhdsam Deewu, isglabht muhs no wissa faunuma, lahds mums warr notift tai pasaulē, kura pehz pirma grehta wissa guft faunumā 1 Joh. 5, 19, ihpafcht no ta grehta faunuma, un no wiltigahm eemuffin schanahm un padohmeem ta fauna garra, wella.

No flawas wahrdeem.

Saut. Kadeht pee ta Kunga luhgschanas irr peelitti flawas wahrdi?

Utb. Pirmā lahrtā, tadeht, ta lai mehs, no debbes-Tehtwa schelastibas luhgdami, tai paschā laika Winnam peellahji gohdu dohdam; ohtrā lahrtā, tadeht, ta tahs dohmas no Winn muhschigas walfstibas, spehta un gohda muhs jo deenas wairat stiprinatu tai zerribā, ta Winsch mums dahwina to, mehs luhdsam, jo tas Winnā warrā stahw un Winnā go dam peederr.

Saut. Ko apshme tas wahrds: Amen?

Utb. Tas wahrds irr tik dauds, tā pateest, jeb: tam bu tā notift.

Saut. Kadeht schis wahrds irr peelitts pee flawa wahrdeem?

Utb. Tadeht tā zaur to tohp nosihmehts, ta luhgschana to atnesta ar tizzibu un bes wissas prahta schaubischanahs, tā Apustuls Zeh tabs mahja. (Mod. 1, 6.)

Mahziba par teem swehtigeem

Saut. Kas wehl ja-peelee pee luhgschanas, ta warre stiprinatees zerribā tahs pestifchanas un swehtibas?

Utb. Sawa pascha zihnischanahs deht panahschanas to swehtibas.

Bats Kungs par to fakta: to juhs Manni fauzat: ungs, Kungs, un nedarrat, to Es jums fakfu? (Matt. 6, 46.)

Ne iffatrs, kas us Manni fakta: Kungs! Kungs! bbesu walfstibā ee-ees, bet kas Mannam Tehwam bbesis pa prahtam darra. (Matt. 7, 21.)

Saut. Rahda mahziba warr muhs waddiht schinnis schana?

Utb. Muhsu Kunga Jesus Kristus mahziba, kas ar ihseem lahrdeem irr isteikta Winnā perschās no teem swehtigeem.

Saut. Zit irr tahdu perschu?

Utb. Schahs dewinas:

1. Swehtigi irr tee, kas garrā nabbagi, jo ta bbesu-walfstiba winneem peederr.
2. Swehtigi irr tee, kam behdas irr, jo teem buhs preezinateem tapt.
3. Swehtigi irr tee lehnprahrtigi, jo tee to sem i eemantohs.
4. Swehtigi irr tee, kas issalkusch un kam flahpft hz taifnibas, jo teem buhs pepilditeem tapt.
5. Swehtigi irr tee firde-schelligi, jo teem buhs schelastibas dabbuht.
6. Swehti irr tee firde-schiffstti, jo teem buhs eewu redseht.
7. Swehtigi irr tee, kas meeru turr, jo tee taps eewa behrni fautti.
8. Swehtigi irr tee, kas taifnibas deht tohp ee hdedi, jo ta debbesu-walfstiba winneem peederr.
9. Swehtigi juhs buhseet, ja zilweki juhs Man s pehz lammahs un apbehdinads un wissu faunu jums runnahs mellodami. Esseet lihgfmi un ohfchi, jo juhfu alga irr leela debbesis. (Matt. 3-12.)

Saut. Kas wehrā ja-nemm no wissahm schahm perschahm, winnas warretu rittigi saprast?

Utb. Tas Kungs schinnis perschās preefschā likte to mahzu, tā mehs warretu to swehtibu eemantohht, tā par to angeliūmā fazzihst: Winsch atdarrija Sawu mutti mahzija. Bet tā lehnprahrtigs un firde-pasemmigs, Winsch sawu mahzibu preefschā likte ne pawehledams, bet swehtigus sauldams tohs, kurri labpraht to peenems un peepildihz. pehz iffatrā perschā par swehtigeem wehrā janemm, pirmā lahrtā, tā mahziba, jeb bauflis, ohtrā lahrtā, swehtigu nosauf- ana, jeb algas apsohlschana.

No pirma swehtibas baufla.

Saut. Kahds irr tas pirmais Kunga bauflis preekschibas eemantoschanas?

Atb. Kas gribb swehtigi kucht, teem wajaga garrā nabbageem buht.

Saut. Kas tas irr, garrā nabbageem buht?

Atb. Tas irr garrā pahrleezinatam buht, ta mums ne nepederr, bet ta tas ween mums irr, to Deews dohd, un mehš arri ne to labbu bes Deewa palihga un Winna schestibas padarriht ne warram, un tadeht mums buhs few pasā par ne to turreht, un wiffās leetās pee Deewa frds-schela bas steigtees. Iht faktoh, pehz iskaidroschanas ta swe Seltamuttes, garriga nabbadsiba irr pasemba.

Saut. Woi warr tee baggati arri buht garrā nabbagi?

Atb. Warr gan, kad tee tiffai apdohmahs, ta redsa baggatika irr nihyiga un nepastahwiga, un ta ta mums warr pilbiht truhkumu to garrigu labbumu.

Ko tas zilwekam palihds, kad wffu pasauli manto, un tam to mehr winna dwehsele suhd? To zilweks warr doht par sawas dwehseles atpifchanu? (Matt. 16, 26.)

Saut. Woi ta laiziga nabbadsiba ne warr derreht preeksch pilnibas tahs garrigas nabbadsibas?

Atb. Warr gan, kad tiffai kristigs zilwets to labbā prā usnemem Deewa deht.

No ta Pats Jesus us baggatu fazzija: ja tu gribbi pilnig buht, tad noej, pahrdohd, kas tew peede un dohd teem nabbageem; tad tew buhs man debbests, un tad nahz, staiga man paktak. (Mat. 19, 21.)

Saut. Ko tas Kungs apfohla teem garrā nabbageem?

Atb. Debbes-walftibu.

Saut. Kā tad teem ta debbesu walftiba peederr?

Atb. Schinnī dshwofchanā ta teem peederr tiffai gā fabdamahs zaur tizzibu un zerribu, bet naktamā dshwofchanā pilnigi zaur to, ta tee baudihs to muhschigu swehtibu.

No ohtra swehtibas baufla.

Saut. Kahds irr tas ohtrais Kunga bauflis preekschibas eemantoschanas?

Atb. Kas gribb swehtigi tapt, teem behdas ja-zeesch.

Saut. Kas schinnī baufli faprostams ar to wahrdu behdas?

Atb. Nostumfchana un frds fatreekschana un arri rau-

ana par to, ka mehš ne pilnigi un neezigi tam Kungam hojam, jeb arri Winna dusmibu ar saweem grehteem pelnam. Ta deewischiga nostumfchana padarra atgreeschanu no grehteem us swehtibu, kas ne weenam w schehl, bet ta nostumfchana tahs pasfaules parra nahwi. (Kor. 7, 10.)

Saut. Ko tas Kungs apfohla ihpafchi teem, kas behdās irr?

Atb. Ka tee eepreezinati taps.

Saut. Kahda eepreezinafchana schē faprostama?

Atb. Eepreezinafchana tahs Deewa schelastibas, kas pahw grehtu peedohfchanā un frds meerā.

Saut. Kapehz schi apfohlifchana saweenota ar to baufli behdahm?

Atb. Tapehz, ta lai mehš par grehteem nostumdami nefamistum.

No trescha swehtibas baufla.

Saut. Kahds irr tas treschais ta Kunga bauflis preekschibas eemantoschanas?

Atb. Kas grib swehtigi kucht, teem wajaga lehnprahtim buht.

Saut. Kas tas irr lehnprahtiba?

Atb. Garra lehniba, kas irr saweenota ar gudru farganohs, ta mehš ne weenu ne kaitinatum un paschi ne istohs.

Saut. Kahdus sawadus darbus pagehr no mums ta triega lehnprahtiba?

Atb. Kā ne buhs turneht ne ween prett Deewu, bet iri prett zilwekeem, kad kas noteek ne pehz muhsu gribbeschahs, ne buhs dusmibai padohstes un leelitees.

Saut. Kā faprostama schi apfohlifchana?

Atb. Preeksch Kristus passaf-gahjejem schi irr weena eekschluddinafchana, kas wahrdu pee wahrda tappe pepildita: pastahwigi un lehnprahtigi kristigi zilweti ne ween netifte eldeti no paganu bahrdibas, bet tee paschi eemantoja pasauli, ir kurrū papreeksch tee pagani walidija.

Bet tahlatu schi apfohlifchana nosihme, ta wiffi kristigi zilfi lohpā un illatrs fewischti pehz Dahwida wahrdeem, dabhs eemantoschanu eeksch tahs semmes to dshwu, kur hmo un nemirft, tas irr, wiani dabhuhs muhschigu dshwo-anu. (Dahw. dseef. 25, 13.)

No zettorta swehtibas baufla.

Saut. Kahds irr tas zettortais Kunga bauflis preekschibas eemantoschanas?

Atb. Kas gribb swehtigi kluht, teem waijaga pehz taifnib isfaltuscheem un isflahpuscheem buht.

Saut. Kas sche saprohtams ar to wahrdu tahs taifniba

Atb. Kaut gan ar scho wahrdu irr saprohtams itta labs darbs, pehz kurrea kristigam zilwekam ja-kahro, ka p barrisbas un dsehreena, bet itt ihpafchi sche irr saprohtama taifniba, no kurreas Daniela preefsch = fluddinaschanâ irr schijts: ta muhschiga taifniba atkak taps atmefta, irr, ta preefsch Deewa noseedfiga zilweta taifnoschana schehlastibu un tizzibu eefsch Jesu Kristu. (Dan. 9, 24.)

No schahs taifnibas Apustuls Bahwils fakka: ta Deew schehlastiba zaur to tizzibu eefsch Kristu us w feem un pee wisseem teem, kas tizz; jo tur nekah starpipa newaid; jo wiffi irr grehkojuschi, un te ta teifschana truhft preefsch Deewa, un tohp ta noti bes nopelna no winna schehlastibas zaur atpirschanu, kas zaur Kristu Jesu notifuse, Deews papreefsch irr nolizzis par salih dsinaschan zaur to tizzibu eefsch Winna affini, ta Las Sar taifnibu parahditu zaur pameschanu to papreet darritu grehku. (Reem. 3, 22—25.)

Saut. Kas irr tee isfaltuschi un isflahpuschi pehz taifniba

Atb. Tee, kas mihledami labbu darriht, few paschus taifneem ne turr, un kas us saweem labbeem darbeem ne kaujahs, bet few paschus par grehziineekeem un Deewa preefsch wainigeem atshft; un arri tee, kas itt ka pehz garrigas bas un dsehreena irr isfaltuschi un isflahpuschi pehz tahs sch lastibas = taifnoschanas eefsch Jesus Kristus, ilgodamees tahs un ar tizzibu to no Deewa luhgdami.

Saut. Ko Deews apfohla teem isfaltuscheem un isflahscheem pehz taifnibas?

Atb. Ka tee taps peepilditi.

Saut. Ko apfihme sche ta peepildischana?

Atb. Ka meefas ehdeens un dsehreens baddu un flar emde un meefu spehzina; ta arridsan ta garra pee-ehdinafsch eefschigti apmeerina to apschelotu grehziineeku, un dohd spe labbu darriht, kurrea dahwina ta taifnodama Deewa schehlasti Bet kad nu ta dwehsele irr raddita preefsch haudischanas to schigu labbumu, tad arri winnas pilniga peepildischana b muhschiga dsihwofschana, itt ka tas dseefnu dseedatais fal es tapfchu pee-ehdinahs usmohs d amees pehz Ta gihmi. (Dahw. dj. 17, 15.)

No peekta swehtibas baufla.

Saut. Kahds irr tas peektais Kunga bauflis preefsch hehtibas eemantoschanas?

Atb. Kas gribb swehtigi kluht, teem waijaga firbs-scheblsem buht.

Saut. Ka buhs scho baufli peepildih?

Atb. Zaur firbs-scheblastibas darbeem, kas teel darriti woi peefsch meefas, woi arri preefsch dwehseles. So ka swehtais eltamutte fakka: daschada irr ta firbs-scheblastiba un plats e schis bauflis. (15. runna no Matt. Ewan.)

Saut. Kahdi irr tee firbs-scheblastibas darbi, kas preefsch eefas darrami?

- Atb. 1. Isfaltuschu pa=ehdinah.
- 2. Isflahpuschu dsirdinah.
- 3. Apgehrbt kailu, jeb kam naw waijadfiga un pee-flahjiga apgehrba.
- 4. Apmekleht to, kas irr zeetuma.
- 5. Slimneeku apraudsiht, to aptohpt un tam palih-dseht, ka tas weffals tohp, jeb ka tas, ka kristigs zilweks, us mirschanu fataisahs.
- 6. Sweschineeku usnemt mahja un tam doht duffu.
- 7. Nabbadfibâ nomirruschus aprakt.

Saut. Kahdi irr tee firbs-scheblastibas darbi, kas preefsch hehtibas darrami?

- Atb. 1. Zaur pamahzischanu to grehziineeku atgreest no winna maldischanas-jekka. (Zehl. 5, 20.)
- 2. Pamahziht pateefsbai un labbam, kas to nesinna.
- 3. Pee kaita doht labbu padohmu sawam tuwakam kaunâ deenâ jeb breebmâs, kurreas winsch pats ne-nomanna.
- 4. Luhgt Deewu par winnu.
- 5. Noflummufchu eepreezinah.
- 6. Neatmaksahf par kaunu, to mums zitti irr darrituschi.
- 7. No firbs peedoht aplaitinaschanas.

Saut. Woi tam haufkam par firbs-scheblastibu naw pretti, d wainigu pehz taifnibas strahpe?

Atb. Ne mas, kad ween to darra pehz liffuma un ar labbu nu, tas irr, ka winnu labbotu, jeb ka tee newainigee taptu sfargati no winna noseegumeem.

Saut. Ko tas Kungs apfohla teem firbs-schebligeem?

Atb. Ka tee schehlastibas dab buhs.

Saut. Kahda schehlastiba sche saprohtama?

Atb. Atpestifchana no muhschigas pasuddinafchanas par grehkeem tai Deewa fohda deenā.

No festa swehtibas baufta.

Saut. Rahds irr tas festais Kunga bauflis preefsch eamantofchanas tahs swehtibas?

Atb. Kas grib swehtigi kkuht, teem waijaga firde-schichtem buht.

Saut. Woi naw ta firde-schichtiba tas pats, kas iweenteefta?

Atb. Weenteefta jeb gohdigs prahts, pehz kurras zilwe ta leetulis ne rahda labbas firde-eegribbeschanas, tad tas wiam nam firde naw, bet labbas firde-eegribbeschanas labbas wahrde parahda, — tahda weenteefta irr tikkai ta semmata firde-schichtibas kahrtā. To ihstenu firde-schichtibu panahf zilwe pastahwigi un bes mitteschanas nomohda buhdams pahf se paschu, wiffas netaisnas wehleschanas un dohmas un itkat kahrtibu pehz semmes leetahm atmesdams un allaschin fahfirde ar tizzibu un mihlestibu peeminnedams Deewu un Kungu Jesu Kristu.

Saut. Ko tas Kungs apfohla teem firde-schichtem?

Atb. Ka tee Deewu redsehs.

Saut. Ka schi apfohlifchana faprotama?

Atb. Deewa wahrde zilweta firde peelihdina tai azzei wafatta, ka teem pilnigeem kristigeem zilwekem irr appaifmota prahta-azzis. (Ewes. 1, 18.) Til patt ka flaidra azs wagaifmu redseht, ta arridsan schichta firde warr Deewu redseht. Kad nu Deewa waiga stattifchana irr muhschigas swehtibas awots, tad ta apfohlifchana, ka tee Deewu redsehs, irr apfohlifchana tahs wifs-augstakas muhschigas swehtibas.

No septita swehtibas baufta.

Saut. Rahds irr tas septitais Kunga bauflis preefsch eamantofchanas tahs swehtibas?

Atb. Kas grib swehtigi kkuht, teem waijaga meeru turreht ar preeku panest lammaschanas, waijafchanas, behdas un tri paschu nahwi Kristus wahrda un tahs ihstenas pareifas zjibas deht.

Atb. Mums ar wiffem zilwekem mihlestiba jadifhwo, ar brahkeem, un ja-fargahs, ta zaur mums nezeltahs tahda kildas: bet tad kildas jau irr zehlschahs, tad mums, zil we redameem, tahs ja-beids, kaut arri zaur to muhsu teefas sust. Kad tas tikkai likkumam naw pretti, un kad tas ne-weena ne stahde; kad arri zitti fawā starpā eenaidā dshwo, tad mums buhs tohs fameerinahf zil mehš spehjam, bet tad mehš to

arram padarriht, tad mums par to Deews ja-luhds, ka tee meerinatohs.

Saut. Ko tas Kungs apfohla teem, kas meeru turr?

Atb. Ka tee Deewa behrni taps fautti.

Saut. Ko schi apfohlifchana nofihme?

Atb. Nofihme to fameerinataju darbu augftibu, ka arridsan augstu algu, kas teem irr fataifita. Kad nu tee ar fawu zhnifchanas darbu passaf darra tam Weenpeedfimmuscham Deewa Deelam, kas irr nahzis us semmi salihdinaht to grehgu zilweku ar Deewa taifnibu; tad teem arri tas swehtis Deewa behrnu wahrds tohp apfohlits un bes ne kahdas prahta haubifchanas tohp apfohlita arri muhschiga swehtiba, kas teem hz scha wahrda peellahjabs.

No astota swehtibas baufta.

Saut. Rahds irr tas astotais Kunga bauflis preefsch eamantofchans tahs swehtibas?

Atb. Kas grib swehtigi kkuht, teem waijaga gattaweem aht taifnibas deht wajaschānu zeeft, un no tahs ne attahptees.

Saut. Rahdus tikkumus schis bauflis pagehr?

Atb. Taifnibas-mihkofchānu, pastahwibu un stipurumu labds tikkums, drohfschu prahtu un pazeefchānu, tad kas behdas woi breefmās kriht tadeht, ka ne gribb atstahtees no pateschās n labbeem tikkumeem.

Saut. Ko tas Kungs apfohla teem, kas taifnibas deht tohp eenihdett?

Atb. Debbes walftibu, itt ka atlihdsināschānu par to, tee pasaude waijafchānas zeesdāmi, tapatt ka schi walftiba ar apfohlita teem garrā nabbageem, ka wianu truhkumi un abbadfiba taptu atmatfati.

No dewita swehtibas baufta.

Saut. Rahds irr tas dewitais ta Kunga bauflis preefsch eamantofchānas tahs swehtibas?

Atb. Kas grib swehtigi kkuht, teem waijaga gattaweem aht ar preeku panest lammaschānas, waijafchānas, behdas un tri paschu nahwi Kristus wahrda un tahs ihstenas pareifas zjibas deht.

Saut. Ka fawama ta zhnifchāna, to schis bauflis pagehr?

Atb. Mohzektu zhnifchāna.

Saut. Ko tas Kungs apfohla par mohzektu zhnifchānu?

Atb. Leelu algu debbestis, tas irr, fawadu un augstu wehtibu.

Kristiga katkissa trescha dalla.

No mihbestibas.

No taks faites stary tizzibu un mihlestibu.

Saut. Kas zekahs eefsch weena kristiga zilweka no ihteno tizzibas?

Atb. Mihlestiba un labbi mihlestibas-darbi.

So Apustuls Pawils fakka: eefsch Kristus Jesus, ned apgraisifchana ko spehji, ned s preefsch-abda, bet t tizziba, kas zaur to mihlestibu irr spehzigä. (Galat. 5, 6.)

Saut. Woi kristigam zilwekam naw deegan tizzibas we bes mihlestibas un labbeem darbeem?

Atb. Naw wis. So tizziba bes mihlestibas un labbeem darbeem irr nespehzigä un nomirrusi, un tapehji ne warr mul schigä dshwodanä eewest.

Kas to brahline mihl, tas paleef nahwê. (1 Joh. 3, 14.)

Ko tas palihbs, manni brahli, ja kas fakka, t winnam tizziba irr, bet darbu winnam naw: wa warr ta tizziba winnu is glahbt? So itt ta ta meef bes ta garra irr nomirrusi, tapatt arridsan ta tizziba bes darbeem irr nomirrusi. (Jeh. 2, 14. 26.)

Saut: Bet woi newarr to pestifchani eemantoh zaur mihlestibu un labbeem darbeem ween bes tizzibas?

Atb. Tas ne warr buht, ta zilwels, kas ne tizz eefsch Deewu, teescham Winnu mihkotu. Tur klast famaitahs zilwels newarr pateef labbus darbus darriht, ja winsch nedabb to garrigu spehku jeb Deewa schelastibu zaur tizzibu eefsch Jesu Kristu.

Bes tizzibas newarr Deewam patitt: jo kas pe Deewa nabl, tam buhs tizzieht, ta Winsch irr, un atmakfatajhs buhs teem, kas winnu melle. (Ebc. 11, 6.)

Zeef irr no bauflibas darbeem, tee irr appaff labsteem, jo irr rakstihst: itweens irr nolabdeht, kas ne paleef eefsch wiffa, kas irr rakstihst tai bauflibas grammatä, ta winsch to darra. (Gal. 3, 10.)

Mehs zaur to tizzibu garrä gaidam to zerrib taks taifnibas. (Gal. 5, 5.)

No schelastibas juhs effat pestiti tappuschä zaur to tizzibu, un tas ne no jum: ta irr Deewa dab wana. Ne zaur darbeem, ta ne weenam ne buh leeltees. (Ewef. 2, 8. 9.)

Saut. Ko buhs dohmaht no tabdas mihlestibas, kurrä abbi darbi truhst?

Atb. Tabda mihlestiba ne irr pateefa. So pateefa mihlestiba Maschin rahdahs eefsch labbeem darbeem.

Jesus Kristus fakka: kam manni baufti irr, un kas buhs turr, tas manni mihko, ja kas manni mihle, tas mannu wahrdu turrehs. Joh. 14, 21. 23. Apustuls Pawils raksta: Schi irr ta Deewa mihlestiba, ta meh s winna bauftus turram. (1 Joh. 5, 3.) Lai neh s ne mihlejam ar wahdeem un mehli, bet ar darbeem un pateefibu. (3, 18.)

No Deewa bauflibas un bauksteem.

Saut. Zaur ko meh s warram isschirt tohs labbus darbus teem fauneem?

Atb. Zaur to eefschigü Deewa bauftu, jeb sinnamas firds, pleezinafchani, un zaur to ahrigu Deewa bauflibu, jeb Deewa bauksteem.

Saut. Woi runna fw. raksti par to eefschigü bauflibu?

Atb. Apustuls Pawils fakka no teem paganeem: Tee afchi parahda, taks bauflibas darbu effam eerakstittu winnu firds, zaur to, ta winnu sinnama firds sinneem leezibu dohd, un taks dohmas jeb sawä arpä apfuhdsahs, jeb arridsan aishildinajahs. (Reem. 2, 15.)

Saut. Sa eefsch zilwekem irr ta eefschigü baufliba, preefsch un tad wehl irr dohta ta ahriga?

Atb. Winna irr dohta tadeht, ta tee faudis ne bija paufigi eefschigai bauflibai, un, dshwodami peh s meefas un eefsch grehteem, ne gribbeja klaufiht wairs garrigas bauflibas balf, tapehji arri wajadseja winneem to atgahdinahst ahrigi un teem bauksteem.

Par ko tad irr ta baufliba? Ta to pahrkahpchanu deht irr peelitta. (Gal. 3, 19.)

Saut. Kad un us lahdu wihji irr dohta zilwekem ta ahriga Deewa baufliba?

Atb. Kad tee no Ahbraama zehluschees Ebreeri brihnischgä wihje bija atfwabbinati no Egiptes wehrgofchanas, tad ägä us to apshlitu semmi tufnesi Deew s teem wirs ta talna binai sawu klastbuhfchani rahbija ugguni un padebbesti un ewe teem to bauflibu zaur Mohsu — Israëta waddonu.

Saut. Kadbi irr tee wiffaugstaki un preefsch wisseem dohti hih s bauflibas baufti?

Atb. Schee desmit, tas bija rakstīti us diweem atminā galdineem.

1) Es esmu tas Kungs tavs Deews, tew ne buh zittus Deewus turreht preefch mannīs.

2) Tew ne buhs sewim ne kahdu isgreetu tehl neds kahdu lihdsibu darriht (no ta), kas augfchā debbesti irr, neds (no ta), kas appafschā wirs semme irr, neds (no ta), kas uhdeni appafsch tajs semme irr. Tew ne buhs preefch winneem semmē mestees neds winneem kalpoht.

3) Tew ne buhs ta Kunga tawa Deewa wahrdb welki walfahht.

4) Peeminni tajs swehtas deenas, ka tu to sweht fefchās deenas buhs tew strahdaht, un wiffus tawu darbus darriht, bet ta septita deena irr ta Kung tawa Deewa duffefchānas deena.

5) Gohda tawu tehwu un tawu mahti, ka te labbi kahjajs un ka tu ilgi dsihwo wirs semmes.

6) Tew ne buhs nokaut.

7) Tew ne buhs laulibu pahrkahpt.

8) Tew ne buhs sagt.

9) Tew ne buhs nepateesu leezibu doht pret tawu tuwaku.

10) Tew ne buhs eefahroht tawa tuwaka feewu, tew ne buhs eefahroht tawa tuwaka nammu, neds wianna tihrumu, neds wianna kalpu, neds wianna kalponi neds wianna wehrsi, neds wianna ehsele, neds wiffu wianna lohpus, neds wiffu, kas tawam tuwaka peederr. (2 Mohs. 20, 2—17.)

Saut. Ja schee/haufsti bija dohti teem Israeta laudim wol tad wajaga mums arri pehz teem darriht?

Atb. Wajaga gan. Tapehz, ka wianni itt teefcham irr t patte haufstiba, kas pehz Apustuka Bahwila wahrdeem ir wiffu zilwefu firdis eerastita, ka wiffi pehz tajs darriht.

Saut. Woi Jesus Kristus mahzija darriht pehz teem de mit haufsteem?

Atb. Winsch pawehleja tohs haufstus turreht preefch eeman tofchānas tajs muhschigas dsihwofchānas, un mahzija tohs fapraft un peepildihht pilnigati, ne ka lihdsi Wianna laifu tohs bija fapraftuschī. (Matt. 19, 17 un 5. nod.)

Wo haufstu isdallifchānas us diweem afmina galdineem.

Saut. Wo tas nosihme, ka tee desmit haufsti bija isdalliti us diweem afmina galdineem?

Atb. Tas nosihme, ka eefch teem diwejada mihlestiba irr eeflehgta, prohti mihlestiba pret Deewu un mihlestiba pret tuwateem, un tapehz irr pawehleti diwejadi peenahltumi.

Saut. Woi naw to fazzijis par to Jesus Kristus?

Atb. Us to jautafchānu: kurfch tas tas augstakais haufstis haufstiba? Winsch atbildeja: tew buhs Deewu tawu Kungu mihkoht no wiffas tawas firds, un no wiffas tawas dwehseles un no wiffa tawa rahhta. Schis irr tas pirmais un augstakais haufstis. Bet tas ohtrais tam lihds: tew buhs tawu tuwaku mihkoht, ka sewi paschu. Schinnis diwejds haufstis karrajahs wiffa haufstiba un tee praweeschi. (Matt. 22, 36—40.)

Saut. Woi wiffi zilwefi irr muhsu tuwaki?

Atb. Wiffi. Tapehz, ka wiffi irr weena Deewa raddijumi un wiffi irr zehluschees no weena zilwefa. Bet muhsu tizzijas beedri irr diwlahrt tuwi mums, ka behrni weena debbes Lehwa pehz tizzibas eefch Jesu Kristu.

Saut. Bet tapehz naw wehl haufsta no mihlestibas pret tew paschu?

Atb. Tapehz, ka arri bes haufsta, pehz dabbas, ne weens eb kad sawu paschu meesu irr eenihdejis, bet tas no barro un glabba. (Ewes, 5, 29.)

Saut. Ka mums buhs mihleht Deewu, sawu tuwaku un tew paschu?

Atb. Sew paschu buhs mihleht tif ween deht Deewa, un wakeniht arri deht tuwaka, tuwatus buhs mihleht deht Deewa, bet Deewu buhs mihleht Wianna Pascha deht, un mihleht wairaf par wiffahm leetahm. Ta mihlestiba pret tew paschu wairatneff uppuri tai mihlestibai pret tuwateem; un ta mihlestiba pret tew paschu un tuwateem ja-atneff par uppuri tai mihlestibai pret Deewu.

Ne weenam irr leelaka mihlestiba ne ka fchi, ad kas sawu dsihwibu nodohd preefch saweem raungeem. (Zahn. 15, 13.)

Kas sawu tehwu un mahti wairaf mihle, ne ka wanni, fakta Jesus Kristus, tas mannīs ne irr wehrts, ar kas sawu dehtu un meitu wairaf mihle, ne ka wanni, tas mannīs ne irr wehrts. (Matt. 10, 37.)

Saut. Ja wissa baußliba irr eeflehgta diwōs baußfōs, ka peh; tad winni teel isdalliti us desmit?

Atb. Rā flaidraki taptu isstahstitti muhsu peenahktumi prett Deewu un prett tuwatu.

Saut. Kurrōs baußfōs irr pawehleti tee peenahktumi prett Deewu?

Atb. Pirmōs tschetrōs.

Saut. Rahdi irr tee peenahktumi?

Atb. Pirmā baußli irr pawehlehts to ihstenu Deewu at flht un gohdaht.

Dhtrā no nepateefas Deewa zeenischanas fargatees.

Treshā Deewa-gohdaschanu ne pahrtahpt arridsan ar wahrdū. **Zetturtā** turreht kahrtu eefsch Deewagohdaschanas laita un darbeem.

Saut. Kurrōs baußfōs irr pawehleti tee peenahktumi prett tuwateem?

Atb. Pehdejōs feschōs.

Saut. Rahdi irr tee peenahktumi?

Atb. Peetā baußli irr pawehlehts mihleht un gohdaht toh tuwatus, kas mums jo tuwaki irr, no muhsu wezzateem fahthō.

Sestā ne fshahdeht tuwatu dshwibai.

Septitā ne fshahdeht winnu tikkumu fshihstibai.

Astotā ne fshahdeht winnu ihpashumam.

Dewitā ne fshahdeht winneem ar muhsu wallodu.

Desmitā ne wehleht winneem fshahi.

Saut. Woi eefsch teem desmit baußteem ne irr eeflehgt arri tee peenahktumi prett few pascheem?

Atb. Schee peenahktumi irr eeflehgti eefsch teem baußteem tur atrohnahs peenahktumi prett tuwateem, tapeh; ka tuwaki buhs mihleht tapatt, ka fewi paschu.

No ta pirma baußta.

Saut. Ko nosihme tee wahrdi: Es efmu tas Kung taws Deews?

Atb. Ar scheem wahrdeem Deews zilwekeem itt ka fewi paschu buhtu rahdijis un us tahdu wihs pawehl Kungu Deewu atflht.

Saut. Rahdi fawadi peenahktumi zekahs no tahs pawehlschanas Deewu atflht?

Atb. 1) Waijaga mahzitees Deewa sinnaſchanai, ka to wiff-augstakai gudribai.

2) Waijaga tikkufchi klauffht tahs pamahzifchanas no Deewu un no Winna darbeem basnitā un deewabihjigas runnas no mahjās.

3) Waijaga lauffht woi klauffht tahs grahmatas, kas mahza Deewa atflhschanai, un pirmā kahrtā tohs fwehtus Ralstus, ohtrā kahrtā, to fwehtu tehru ralstus.

Saut. Kas irr pawehlehts tanis wahrdōs: tew ne buhs gittus deewus turreht preefsch mannis?

Atb. Irr pawehlehts greeftes un peefertes pee ta weeniga ihstena Deewa, tas irr til patt, ka deewabihjigi Winnu zeenih.

Saut. Rahdi peenahktumi peederr pee tahs eefschigas Deewa-zeenischanas?

Atb. 1) Tizzeht eefsch Deewu.

2) Staigaht Deewa preefschā, prohti, weenumehr Deewu prahtā turreht, un wissu apdohmigi darriht, tapeh; ka Deews reds ne ween muhsu darbus, bet arri muhsu paslehtas dohmas.

3) Deewu bihtees, jeb winnu augstā gohdā turreht, tas irr, Debbesu Tehwa dufmibu turreht par wiff-leelatu nelaimi preefsch fewis, un tapeh; gahdaht, ka mehš Winnu ne apfaitinatum.

4) Us Deewu pakautees.

5) Deewu mihleht.

6) Deewam padohstees, tas irr, arween waijaga gattawam buht darriht to, to Winsch pawehl, un neturneht, tad Winsch nebarra mums to, to mehš gribbam.

7) Peeluhgt Deewu, ka to wissu augstaku.

8) Slaweht Deewu, ka to wissu pilnigo.

9) Pateitt Deewa, ka Radditajam, Apgahdatajam un Pestitajam.

10) Peefault Deewu, ka wiff-labbu, wiff-spehzigu paschigu pee ikktra labba darba.

Saut. Rahdi peenahktumi peederr pee tahs ahrigas Deewa-zeenischanas?

Atb. 1) Deewu apleezinaht, tas irr, atflht, ka Winsch irr muhsu Deews, un neaisleegt Winnu, laut arri Winna apleezinaschanas deht waijadsetu zeest un mirt.

2) Dallibu nemt pee draudses Deewakalposchanas, kas no Deewa irr eezelta un no Pareistizigigas draudses eestahdita.

Saut. Ka mehš flaidraki warretum saprast un turreht to pirmu baußli, tad wehl waijaga sinnaht: kahdi grehti warr buht prett to baußli?

Atb. 1) Besdeewiba, tad kaubis, kurreus Dahwidš peh; aifsnibas fauz par gefkeem, gribbedami isglahbtees no tahm Deewa sohda-breesmahn, fakka fawā firdi: Deewa newaid. (14, 1.)

2) Dauds-deewiba, kad ta weeniga ihstena Deewa weetā dauf isdohmatus deewus turr.

3) Netiziba, kad atšidami, kā Deems irr, zilweti netij
Winnā apgabdaschanai un atlahtai mahzibai.

4) Wiltiga mahziba, kad laudis pee tizzibas mahzibas pee
jauz tahdas mahzibas, kas tai Deewiškigai patekšbai pretti

5) Scheļšchana, prohti pahrgalwiga atahpšchanahs no tahs
Deewa-zeenishchanas weenabibas un no tahs pareisttizziga
beedreemas Deewa draudses.

6) Atahpšchana no Deewa, kad atfaktahs no ihstenas tizz
bas, jeb no zilwekem bihdamees, jeb laizigu labbumu deht.

7) Isfamishchana, kad pa wissam ne jerre no Deewa
schehlastibu un pestishchanu dabbuht.

8) Burwiba, kad, atmesdami to tizzibu eefsch Deewa spehtu
tizz pasleppeneem, un jo wairat kauneem spehteem to raddit
leetu, un ihpachi to kaunu garru, un jihschahs ar winnu pa
lihgu strahdaht.

9) Blehnu tizziba, kad tizz kahdai praftai leetai, itt ka ta
buhtu kahds deewiškigs spehts, un us to pakaujahs Deewa
weetā, jeb no tahs bihstahs, tā kā: tizz wezzai grabma
tai un dohma, tā pehz tahs ween warr pestishchanu dabbuht
bet ne pehz tahs jaunās, lai gan tai jaunajā irr ta pati
mahziba un ta patte Deewa kalposchana.

10) Kuchriba preefsch mahzibas no Deewabihjashchanas
preefsch luhšchanas un preefsch Basnizas Deewa kalposchanas

11) Mihšofschana kahda raddijuma wairat ne tā Deewa.

12) Zilwekem patišschana, kad to ween grihb darriht, ka
kaudim patišht, un zaur to ne darra, kas Deewam patišht.

13) Pakaufschanahs us zilwekem, kad tas pakaujahs un
sewi paschu jeb zittu zilweku prahtu un spehtu, bet ne u
Deewa schehlastibu un palihgu.

Faut. Kapehz wajaga dohmaht, ka ta patišschana zilwe
kem un ta pakaufschanahs us teem irr pretti tam pirmā
bauftam?

Atb. Tapehz, ka tas zilweks, tam mehs grihbam pati
un us kurreu mehs pakaujamees Deewu aismirdami, irr preef
mums itt ka weens zits deews, ihstena Deewa weetā.

Faut. Kā fakka tee swehti raksti no zilweku patišschanas

Atb. Apustuls Pahwils fakka: ja es zilwekem patišhtu
kad es ne buhtu Kristus kalps. (Galat. 1, 10.)

Faut. Ko fakka tee swehti raksti no pakaufschanahs un
zilwekem?

Atb. Tā fakka tas Kung: Kolahdehts irr ta
zilweks kas us zilwekem pakaujahs, un meesu e
zekt par sawu elkoni, un ka sirds no ta Kung
atlahpj. (Jerm. 17, 5.)

Faut. Kas zilwekam jadarra prett sewi paschu, ka winšch
abbakt warretu peepildihst sawus peenahlumus prett Deewu?

Atb. Tam buhs sewi paschu aisleegt.

Kas manim grihb pakkaht nahst, fakka Jesus Kristus,
as lai pats aisleedsahs. (Mark. 8, 34.)

Faut. Ko tas nošime sew paschu aisleegt?

Atb. Waflius tas Leelais schohs wahrds tā isflaidro:
ats aisleedsahs tas, kas irr nowilzis to wezzu zil
weku ar winna darbeem, kas zaur tahm eekadro

chanahm tahs apalloschanas tohp samaitahst. (Gwes.
22.) Atfakka arri wisseem pakauls kahrumeem,

as deewabihjigu apnemšchanohs warr aistaweht.

Ta pilniga aisleegschana pastaht eefsch ta, tā arri
aschu dšihwibu ne buhs kahrigi mihšoht, un buhs
ee sew noprast, tā mehs ne palaištumees us sew

ascheem. (2 Kor. 1, 9. Atb. 8.)

Faut. Kahda eepreezinashchana zilwekam warr buht, kad
winšch pats aisleedsahs un atfakka daudseem dabbigeem preekem?

Atb. Deewa schehlastibas eepreezinashchan, kurreu paschas
nohtas ne warr atnemt:

Jo tā, tā Kristus zeefchanas pee mums wairojahs,
apatt arridsan muhsu eepreezinashchana zaur Kristu
pirojahs. (2 Kor. 1, 5.)

Faut. Kad nu pirmāis bauflis pawehl weenigu Deewu ar
ughtu bihjaschanu zeeniht, woi tad schim bauftam ne buhs

retti Engetu un swehtu zilweku zeenishchana?

Atb. Pareisa winnu zeenishchana pilnigi saderr ar scho
auflis, tapehz ta mehs eefsch teem zeenijam Deewa schehlastibu,
as eefsch winneem miht un strahda, un zaur teem palihgu luh

scham no Deewa.

No ta ohtra baufla.

Faut. Kas tas irr isgreetst tehls, par to teek runnahst
ohtrā bauflis?

Atb. Schinnī bauflis irr isflaidrohts, ka isgreetst tehls
eb elks irr redsama lihdsiba kaut-kahda raddijuma, kas debest,

woi wirs semmes, woi uhdeni dšihwo, tam klannahs un kalpo
stena Deewa weetā.

Faut. Pehz tam, ko alsleeds ohtrāis bauflis?

Atb. Aisleeds klannitees preefsch elkeem, tā isdohmateem
weelkeem, jeb tā wiltigu deewu lihdsibahm.

Faut. Woi naw zaur to aisleegts turreht kaut kahdas
wehtas bildes?

Atb. Ne maj ne. Tas flaidri irr redsams no ta, ka tas

pats Moſus, zaur to Deews irr dewis to bauſli. kaſ eltu aisleedſ, tanni paſchâ laikâ dabbujiſ no Deewa pawehleſchana derribas telti, jeb tai neſſamâ Deewa nammâ litt ſwehta kerubim bildes no ſelta, un turklaht tai paſchâ eekſchigâ telti daktâ, us to kaudis Deewu luhgdami greeſahſ.

Saut. Kapeh; ſchi preeſchſihme irr wehrâ leekama preeſchſi pareſitizzigâ kriſtigâ Draudſes?

Atb. Winna parahda, kâ eekſch pareſitizzigâ Draudſes ſwehtas bildes tohp pareſi walkatas.

Saut. Kaſ taſ irr ta ſwehta bilde?

Atb. Geſch pareſitizzigâ Draudſes ar ſcho wahrdu tohp fauktas ſwehtas nogihmeſchanaſ Deewa, kaſ meeſâ parahdiee muhſu Kunga Jeſuſ Kriſtuſ, Winna wiſſu ſwehtataſ Mahta un Winna ſwehtu.

Saut. Woi ne buhſ pretti ohtram bauſtam ſwehtas bilde walkaht?

Atb. Taſ buhtu gan pretti, bet tit ween tad, ja kaſ ſwehtas bildes buhtu par deeweem turrejiſ. Bet ſchim bauſtam maſ naw pretti zeeniht taſ bildes, kâ ſwehtas nogihmeſchanaſ un taſ walkaht preeſchſi deenabihiigâſ peeminneſchanaſ Deewu darbu un Winna ſwehtu; jo us tahdu wiſſi ſwehtas bilde irr itt kâ grahmataſ, kaſ ne ar bohſtabeem, bet ar gihmee un leetahm rakſtitâſ. (Skatt. Gregor. Lel. gram. 9, 1. Ser. Diſt.)

Saut. Ar kahdahm domahm mums buhſ klanniteeſ preeſchſi ſwehtahm bildehm?

Atb. Kad mehſ ſtattameeſ us ſwehtam bildehm, tad mums buhſ ar prahtu ſtattiteeſ us Deewu un us teem ſwehteeſ kaſ us winnahm irr nogihmeti.

Saut. Kâ tohp fauktas taſ grehtſ prett to ohtru bauſli?

Atb. Elka-deewu kalpoſchana.

Saut. Woi naw wehl kahdu zittu grehtu prett ohtru bauſli?

Atb. Beſ taſ rupjaſ elka-deewa kalpoſchanaſ irr grehtu wehl ſmalta, pee ka peederr:

- 1) Mantâſ kahriba.
- 2) Kalpoſchana tam wehderam jeb gahrdu ehdeenu miſchſchana, neſahtiba un peedſerſchana.
- 3) Lepniba, pee ka peederr arri leeliſchanaſ.

Saut. Kapeh; mantâſ kahriba elka-deewu kalpoſchanaſ peelihiſinajama?

Atb. Apuſtuſ Pawuluſ fakta, ka negauſiba irr elka-deewa kalpoſchana. (Kolof. 3, 5.) Jo mantâſ kahriba jilweſ wairait mantai kalpo, ne ka Deewam.

Saut. Ja ohtrais bauſliſ aisleedſ mantâſ kahriba, to tad taſ zaur to paſchu mahza?

Atb. Mantâſ ne kahroht un ſchehligam buht.

Saut. Kapeh; kalpoſchana tam wehderam elka-deewu kalpoſchanaſ peelihiſinajama?

Atb. Tapeh; ka tee, kaſ wehderam kalpo, meeſaſ-kahriba peildſchanaſ turr par wiſſu augſtatu leetn, un tadeht kâ peh; puſtuka wahrdeem, wiſſu Deeweſ irr taſ wehderſ, jeb zittadi faktoht: wehderſ irr wiſſu elſ. (Wihlip. 3, 19.)

Saut. Ja ohtrais bauſliſ aisleedſ kalpoſchanaſ tam wehderam, to tad taſ zaur to mahza?

Atb. Mahza muhſ ſahtigeem buht un gaweht.

Saut. Kapeh; ka lepniba un leeliſchana elka-deewu kalpoſchanaſ peelihiſinajama?

Atb. Tapeh; ka taſ lepnaiſ augſtati pah; wiſſu zeeni muſ ſpehtuſ un ſawu gohdu, un us tahdu wiſſi tee irr winna elſi; bet taſ leelitajſ grihb, lai irr zitti ſcho elku gohda. Tahdſ gars ka lepna un leelitaja arri redſamâ wiſſe rah; jehſ pee ka Bahbeleſ Rehniſa Nehutad-nezara, kaſ pats ſe; un ſelta elku uſzehlis un tam klanniteeſ pawehlejiſ. (Daniel 3.)

Saut. Woi naw wehl tahda netiktuma, kaſ tohp peelihiſ mahtſ tai elka-deewu kalpoſchanaſ?

Atb. Tahdſ netiktumſ irr leetuliſa, tad kaſ ahriſigâſ deewaſ kalpoſchanaſ darbuſ, prohti, gaweſchanaſ un zeetu Baſniſaſ kalpoſchanaſ peepildſchanaſ, darra tadeht ween, lai jilweſi wiſſu gohda, bet nedohma par eekſchihgu ſawâſ ſerſſ labboſchanaſ. (Matt. 6, 5-7.)

Saut. Ja ohtrais bauſliſ aisleedſ lepnibu, leeliſchanaſ un leetuliſu, to tad taſ zaur to mahza?

Atb. Paſemmoteeſ un labbuſ darbuſ darriht ſleppeniba.

No ta treſcha Bauſta.

Saut. Kâ tohp taſ Deewa wahrſſ welti walkahtſ?

Atb. Taſ welti tohp walkahtſ, jeb neleetigi minnehtſ, tad taſ minnehtſ weltigâſ un neleetigâſ runnâſ, un itt ihpaſchſi neleetigi tohp walkahtſ, tad tohp minnehtſ ar wiltibu un beſ deewabihiſchanaſ.

Saut. Kahdi grehtſ irr aisleegti treſchâ bauſli?

Atb. 1) Deewa ſaimoſchana jeb aplami wahrdi prett Deewu.

2) Kurneſchana prett Deewu, jeb ſubſſibaſ prett Deewa apuſtdaſchanaſ.

3) Swehtu leetn apſmeeſchana, kad ſwehtas leetas walka preeſchſi joſteem jeb apſmeekla.

4) Neusmanniba pee luhgſchanaſ.
5) Wiltiga ſwebroſchana, tad ar ſwehreſtibu to apleezina
kaſ naw bijs.

6) Swehreſtibas pahrtahpſchana, tad nepeepilda to ſwehreſtibu
kaſ irr pehz taiſnibas un pehz liſtumeem.

7) Pahrtahpſchana to ſohlſchana, kaſ Deewam irr ſohlitas
8) Deewoſchana, jeb neapdohmiga ſwehreſchana eelſch ee
raſtahm runnahm.

Saut. Woi naw ſwehtōs rakſtōs ihpaſchas aiſleegſchana
deewotees eelſch runnahm?

Atb. Peſtitais fakta: es jums fakku, ka jums pawip
ſam ne buhs ſwehreht, bet juſſu wahrds lai irr
gan, gan! Ne, ne! kaſ pahri par to irr, kaſ irr n
ſauna. (Matt. 5, 34, 37.)

Saut. Woi naw aiſleegta zaur to iffatra ſwehreſchana eelſch
walſts leetahm?

Atb. Apuſtuls Pahwils fakta: zilweti ſwehre pe
kahda leelaka, ne ta winni, un ta ſwehreſchana pa
darra wiſſai kahſchanaſ gallu ſtarp winneem un
irr par apſtiprinaſchana. Tad nu Deews gribbedam
teem apoſohlſchanaſ mantineeteem ſawu ne pah
wehrſchamu padohmu jo ſtaidraſi parahdiht, ſwe
redams widdū nahze. (Ebr. 6, 16, 17.)

No ta warr redjeht, ka ja Patſ Deews par nepahrwehr
ſchamu apſtiprinaſchana bruhtjeja ſwehreſtibu, tad jo waira
mums irr brihw un waijaga eelſch augſtahm noſtigahm lee
tahm, pehz waldſchanaſ pawehleſchanaſ, bruhtjeht deewoſchamu
un ſwehreſtibu, ar augſtu zeeniſchana un ar ſtipru apnem
ſchana to ne mas ne pahrtahpt.

No ta zettortas bauſta.

Saut. Kapehz irr pawehlehts to ſeptitu, bet ne zittu kahdu
deenu Deewam ſwehtih?

Atb. Kapehz, ka Deews pa ſeſchahm deenahm to paſaul
raddija, bet ſeptitā Winſch duſſeja no teem raddiſchanaſ
darbeem.

Saut. Woi teel ſwinnetā duſſeſchanaſ deena (jeb ſeſtdeena)
eelſch kriſtigas draudſes?

Atb. Neteel ſwinnetā ka pilni ſwehtki, tomehr tai paſaule
raddiſchanaſ un pirmaſ bijuſchaj ſwehtiſchanaſ par peemian
winna tohp ſchirta no zittahm deeahm zaur to, ka winnā teel
atlaifta gaweſchana.

Saut. Kā tad kaſ zettortais bauſtis teel peepildihts eelſch
kriſtigas draudſes?

Atb. Tapatt teel ſwehtita ta ſeptita pehz iffurrahm ſe
chahm deenahm, tiſſai ne ta pehdiga no ſeptimahm deenahm,
duſſeſchanaſ deena, bet katras neddeſas pirma deena, jeb
wehtdeena.

Saut. No kurra laika tohp ſwehtita ta ſwehtdeena?

Atb. No paſcha Kriſtus augſchamzſchanaſ laika.

Saut. Woi ſwehtōs rakſtōs irr peeminnehts par ſwehtde
eſ ſwehtiſchanaſ?

Atb. Apuſtuku darbu grahmata tohp peeminnehts, kā mah
li, prohti kriſtigi kaudis ſapulzinajuſchees pir mā neddeſas
enā, jeb ſwehtdeenā, deht taſs maiſes lauſſchanaſ, kaſ irr,
ht taſs ſwehta waktarina noſlehpuma padarriſchanaſ. (Ap.
eb. gr. 20, 7.) Tai Apuſtuka un Preezas-Mahzitaja Jahna
rahdiſchanaſ grahmata arri teel peeminnetā ta Kunga
ena, jeb ſwehtdeena. (Parahd. 1, 10.)

Saut. Woi appaſch ta wahrda ſeptita, jeb duſſeſchanaſ
na newaijaga wehl to ſapraſt?

Atb. Kā wezſas derribas Draudſe ar to wahrdu, duſſe
chanaſ deena bija ſaprohtamas arri zittas deenas, kaſ eeſtah
eſ preelſch ſwehtiſchanaſ jeb gaweſchanaſ, prohti: leeldeenas
eſhtki, ſchlihtſchanaſ deena, tapatt arri kriſtigā Draudſe
jaga ſwehtih bez ſwehtdeenas arri zittus ſwehtus un ga
uſ, kaſ irr eeſtahdiit par gohdu Deewam un tai Wiſſu
htakai Deewadſemdetajai, un zitteem ſwehteem.

Saut. Kahdi irr tee augſtakee ſwehtki?

Atb. Tee ſwehtki, kaſ irr eezelti par peeminneſchanaſ to wiſſu
ſtatu notiffumu, kaſ peeder pee taſs muhs peſtibamaſ Deewa
la zilweta tapſchanaſ un pee Deewibas parahdiſchanaſ: un
teem kaſ irr eezelti par gohdu tai Wiſſuſwehtakai Deewadſemde
i, zaur to pehz Deewa prahta, Deewa Dehla zilweta tapſchanaſ
ehpums bija notizzis. Tahdi ſwehtki pehz to notiffumu taſs
irr ſchee:

Tahs Wiſſuſwehtakas Deewadſemdetajas peedſimſchanaſ deena.
Deena winnas eeweſchanaſ Deewa nammā, preelſch
ehtiſchanaſ Deewam.

Marias paſluddinaſchanaſ deena, kaſ irr ta deena, tad
elis paſluddinaja tai Wiſſuſwehtakai Gumprawai, ka no
naſ Deewa Dehls meſu peenkemſ.

Kriſtus peedſimſchanaſ deena.

Ta Kunga kriſtiſchanaſ deena un arri taſs wiſſuſwehta
Erijadibas parahdiſchana.

Deena ta Kunga fatiſchanaſ jeb prettiemſchanaſ no
meana Deewa nammā.

Ta Kunga apſtaidroſchanaſ deena.

8) Deena ta Kunga ee-eeschanas Jerusalem.

9) Leeldeena (Pasha) Kristus augschamzelschanas swehtti, to swehttu swehtti, to muhschigu swehttu muhschigas swehtibas ee-fahnum.

10) La Kunga debbes brauffchanas deena.

11) Waffaras swehtti, par peeminneschanu Sw. Garra no nahfchanas, un arri tai wiiff-swehtai Trijadibai par gohdu.

11) Pazelschanas deena ta Kunga Krusta, kas no tabs Keh-nineenes Elenas tappe atrasts.

13) Wissuswehtakas Deewadsemdetajas aismigfchanas deena

Saut. Kahds irr tas wissu-augstakais gawens?

Atb. Tas leelais gawens jeb swehtais fchetre-desmits deen-laits.

Saut. Kapehz tas tohp faukts par fchetre-desmits deen-laitu?

Atb. Tapehz, ta tas pastahw fchetre-desmits deenas, be Kristus zeeschanas neddekas.

Saut. Kapehz irr nospreests, ta tas leelais gawens pastahwetu fchetre-desmit deenas?

Atb. Pehz Pascha Jesus Kristus preefschihmes, Kas gawejis fchetre-desmit deenas. (Statt. Matt. 4, 2.)

Saut. Kapehz irr pawehlehts gaweht treschdeena un peefdeena

Atb. Treschdeena, par peeminneschanu muhsig Kunga Jesus Kristus nodobfchanas us zeeschanahm, bet peefdeena par peeminneschanu Winna zeeschanas un nahwes.

Saut. Kadeht irr eezelti Kristus peedsimfchanas, Maria aismigfchanas, un swehtu Apustuku gaweni?

Atb. De pirnee divi tadeht, ta zaur fahnbas zihuischan preefsch swehtteem pagohdinatu paschus, pehz tam nahfdam Kristus peedsimfchanas, un Wissu swehtakas Deewadsemdetajas aismigfchanas swehttus, bet tas pehdigais irr eezelts tur la arri pehz Apustuku preefschihmes, turri gaweja, taifdam Ewangeliumu fluddinabt. (Ap. darb. 13, 3.)

Saut. Ka swehtas deenas jayawadda pehz haufstibas?

Atb. Pirna fahrtā, newajaga schinnis deenas strahda jeb laizigus un pasaules darbus darriht; ohtra fahrtā waija tohs swehti pawaddiht, tas irr swehtus un garrigus darbus darriht Deewam par gohdu.

Saut. Kadeht irr aisteegts strahdabt swehttu deenas?

Atb. Ka bes ne kahdas lawefchanas tohs warretu hreht preefsch swehtteem un Deewam patihkameem darbeem.

Saut. Ko tad ihpachi peellajabs darriht tannis swehttu deenas?

Atb. 1) Cet basniza preefsch beedreemas Deewa-fahfchanas, un pamahjifchanas no Deewa-wahrdeem.

2) Arri mahjas Deewu luhgt un lassht jeb ruunnabt par tab-dahm leetahm, kas irr waijadfigas preefsch dwehseles pestifchanas.

3) Uppureht Deewam no sawas mantas tabdu dattu un to bruhfcht preefsch basnizas waijadfahm un winnas kalpeem, un preefsch labba darrifchanas teem, kam truhst, apmetleht flim-nekus un zeetumnekus, un darriht zittus kristigas miblestibas darbus.

Saut. Woi newajaga tabdus darbus darriht arri darbu deenas?

Atb. Labbi gan, kas warr tohs darriht. Bet to tee dshwes darbi aistawe, tam jel swehttu deenas ar tabdeem darbeem buhs swehtibt. Bet luhgfchanas turreht — itt teefcham waijaga it-deenas rihta un waffara, preefsch un pehz asaida un waffari-nahm, un zit ween tas spehjamis, iffatru darbu eefahtoht un beidsiht.

Saut. Ko buhs dohmabt par teem, kas swehttos pakauj sew negohdigas spehles un stattifchanas, pasauligas sines un nefahstibu pee ehschanas un dserfchanas?

Atb. Tahdi kaudis tohti grehto prett to swehttu swehtibu. So tad tohs nenoseedfigus un preefsch laizigas dshwes derrigus — darbus ne peellahjabs darriht swehtas deenas, tad jo wairak ne peellahjabs darriht tohs nederrigus meefigus un noseedfigus darbus.

Saut. Ja zettortais haufstis pawehl fefchas deenas strahdabt, woi tad winsch nepasuddina tohs, kas ne to ne gribb strahdabt?

Atb. Bes ne kahdas schaubifchanas tas pasuddina tohs, kas darba deenas negribb darriht tabdus darbus, kahdi teem peellahjabs pehz winnu dshwes fahrtas, bet laifu kawe flintuma un lustes.

No ta peekta haufsta.

Saut. Kahdus sawadus peenahnumus pawehl tas peektas haufstis prett teem wezzateem, kad leet tohs gohdabt?

Atb. 1) Zeenigi ar winneem dshwoht.

2) Winnus passlauffht.

3) Gelfch wezzuma un flimmibas tohs usturreht un lohpt.

4) Pehz winnu mirfchanas, ta arri winnu dshwofchanas laika par winnu dwehsetu pestifchanu Deewu luhgt, un ustizjigi peepildiht winnu nowehleschanas, kas Deewa un waldfchanas stfumeem naw pretti. (2 Matt. 12, 43. 44. Jerem. 35, 18. 19.)

Saut. Zit gruhti grehto tas, kas ne gohda sawus wezzatus?

Atb. Zeet pehz dabbas irr weegli mihtoht un gohdaht wezzatus, kas mums dshwibu dewuschi, tik grubts grehts wiinnu ne gohdaht. Tapehz Mohsus baufliba par faunu wahrdu pretehwu jeb mahti bija nospreesta nahwes strahpe. (Dhtr. Mohs gr. 21, 17.)

Saut. Kadeht ihpafchi pee ta baufta no wezzatu gohdaschanas irr peelitta apsohlschana labklahjigas un ilgās dshwoschanas?

Atb. Tadeht ka ar redsamu algu jo wairaf pastubbinat peepildiht tahdu baufla, us kurra gruntejahs wiffa, titlab faimeš, ka arri walfts dshwes tahra.

Saut. Us tahdu wihti tohp peepildita fchi apsohlschana

Atb. Lo wezzu laitu Patriarku jeb Wezz-tehwu preekschines mes rahda, ka Deews wezzatu swehtischana fawadu speht dohd. (1 Mohs. gr. 27.) Ta tehwa swehtischana ftir rina to behrnu nammus. (Sihraf. 3, 9.) Deews, pehz fawa wiffugudra un taisna padohma ihpafchi farga dshwibu un peeschfirt labklahschanu wirs semmes teem, kas wezzatus gohda; bet ka pilnigi atmakfaktu to pilnigu labbu itkumu Winfa dahwina to muhschigu un swehtigu dshwoschanu deb bešs tehwu-semme.

Saut. Kapehz kannis bauftos, kas pawehl mihlestitur pretehwu wateem, wiffpirmat teel peeminnehts par wezzateem?

Atb. Tapehz, ka wezzati pehz dabbas irr pahr wiffseem pe mums tuwat.

Saut. Woi kas wehl naw prohtams eesfch peekta baufta ar to wahrdu wezzati?

Atb. Ier prohtami wiffi tee, kas us kaut tahdu wihti irr preeksch mums wezzatu weetneeki.

Saut. Kas tad irr preeksch mums wezzatu weetneeki?

Atb. 1) Keisers un tehwu semme, tapehz ka Keisera walfts irr weena leela faine, kur Keisers irr Tehws, un tee appafsch neeki Keisera un Tehwusenmes behrni.

2) Garrigi ganni un Mahzitaji tapehz ka wiinni zaur mahzibu un noslepumeem dsemde muhs us garrigu dshwoschanu un eesfch tahs audsina.

3) Tee kas par mums wezzati pehz auguma.

4) Labdarritaji.

5) Wiffabi wirfneeki.

Saut. Ka swehti raksti runna par Keisera gohdaschanu?

Atb. Ikkatrs lai irr paklausigs tai pakauliga waldischanai, jo neweena waldischana irr, bes ween no Deewa, un kur weena waldischana, tur ta no

Deewa irr eezelta. Tad nu, kas tai waldischanai pretti turrahs, kas Deewa likkumam pretti turrahs. (Reem. 13, 1, 2.)

Tapehz wajjaga, ka paklausigi mettamees, ne ween tahs fohdibas deht, bet arridsan tahs apsinaschanas deht. (5.)

Mans dehts, bihstees to Kungu, un to Tehniu, un ne jauzees starp teem dumpjadarritajeem. (Salaf. w. 24, 21.)

Dohdeet Keiseram, kas Keiseram peederr, un Deewam, kas Deewam peederr. (Matt. 22, 21.)

Bihsteetes Deewu, gohdajeetto Tehniu. (1 Peh. 17.)

Saut. Bit leelai wajjaga buht tai mihlestitai prett Keiseru un tehwu-semmi?

Atb. Bit leelai, ka mehs labpraht gribbetum fawu dshwibu dohd. (Zahn. 15, 13.)

Saut. Ka runna swehti raksti par Garrigu Gannu un Mahzitaju gohdaschanu?

Atb. Paklausait juhsu wadditajeem un effeet piinneem padewigi: jo tee irr nomohda pahr juhsu wehfelehm, ka tahdi, kurzeem buhs atbildschanu doht, ka tee to darra ar preeku, un ne ar nepuchschanu, jo tas jums ne buhtu labbi. (Ebr. 13, 17.)

Saut. Woi irr swehtos rakstos fawada pawehleschana gohdaht tohs, kas wezzati pehz auguma, tapatt ka wezzatus?

Atb. Apustuls Bahwils Timotium raksta: Weenu wezzaju nelamma, bet pamahzi to ka tehwu, tohs jauzatus ka brahkus, tahs wezzatas seewas ka mahtes. (1 Tim. 5, 1 un 2.)

Preeksch firmas galwas tew buhs uszeltees un ta wezza waigu gohdaht, un preeksch tawa Deewa ihtees. (3 Mohs. gr. 19, 23.)

Saut. No ka warr redseht, ka labdarritajus tapatt buhs gohdaht ka wezzatus?

Atb. No Pascha Jesus Kristus preekschilmes, kas bija paklausigs Sahsepam, lai gan Sahseps ne bija Winna weests tehws, bet titkai audsinatajs. (Luhf. 2, 51.)

Saut. Rahdi wehl irr wirfneeki, kurus pehz wezzateem wajjaga gohdaht gandrihs tapatt ka wezzatus?

Atb. Tee, kas wezzatu weetā gabda par muhsu audsinaschanu, prohti, wirfneeki eesfch sfoblahm un wadditaji: tee kas parga muhs no nemeera un fajukschanas eesfch beedribas, prohti, walfts wirfneeki: tee, kas aisstahw muhs no apbehdinaschanahm

zaur littumu spehtu, tas irr, teefneschi: tee, tam Keisers uesti
walfli apfargabt un aistahweht no eenaidneekeem, tas irr
kaxxa wirfneefi: tee fungi preefsch teem, tas winneem kalp
un pahr turreem winni walda.

Saut. Ra Swehti raksti runna par peenahfumeem pra
daschadeem wirfneefi?

Atb. Tad nu malfait wiffieem to parradu: me
lus, tam mesli peederr, muitu, tam muita peederr
bihjaschanu, tam bihjaschana peederr: gohdu, ta
gohds peederr. (Reem. 13, 7.)

Saut. Ko Swehti Raksti runna par fullaimu un deenes
neefu padewibu teem Kungeem?

Atb. Zuhz kalpi pallausait teem Kungeem eef
tahs meefas, arbihjaschanu un drebbeschanu, eef
juhfu firds weenteesibas, itt ta Kristum, ne ta
podami preefsch azzim, itt ta gribbedami zilweke
patikt, bet ta Kristus kalpi, darridami to Deem
prahthu no wiffas dwehfeles. (Ewes. 6, 5. 6.)

Zuhz kalpi, effect pallausigi teem Kungeem eef
wiffas bihjaschanas, ne ween teem labbeem un le
neem, bet arridsan teem bahrgeem. (1 Peh. 2, 18)

Saut. Ja tee Swehti Raksti nospreefch behrneem peena
hummus prett wezzateem, woi tad tee nespreefch arri wezzate
peenahfummus prett behrneem?

Atb. Tee nospreefch gan arri peenahfummus, tas japeepil
wezzateem prett behrneem.

Zuhz tehwi, netirrinajeet sawus behrnus, b
usaudsinajeet tohs eefsch pahrmahzifchanas u
pamahzifchanas ta Kunga. (Ews. 6, 4.)

Saat. Ra swehti raksti runna par to Gannu peenahfumu
prett garrigu gannamu yultu?

Atb. Gannajt to Deewa gannamu yultu, tas i
juhfu starpa, un usraugait ne peespeesti, bet
labbu prahthu, ne negohdigu pekru deht, bet no fird
dibbina: Meds ta waldidami pahr ta Kunga dakt
bet preefsch-sihmes buhdami tam gannamam pr
tam. (1 Peh. 5, 2.)

Saut. Ra runna tee swehti Raksti par wirfneefu un wa
dineefu peenahfumeem?

Atb. Zuhz Kungi, tas irr pareisi un pehz teefa
to darrait teem falpeem, sinnadami, ta jums ar
dsan Kungs irr debbefis. (Kolof. 4, 1.)

Saut. Ko buhs darriht, ja gadditohs, ta wezzaki jeb wi
neefi pagehretu kaut to, tas tizzibai jeb Deewa bauksteem prett

Atb. Tad buhs winneem atildeht, ta Apustuli Zuhdu
irfneefu atildejufchi: teefajeet juhs, arrigtas preefsch
Deewa irr taifns, jums wairaf klaufiht, ne ta
Deewam? Un tizzibas un Deewa bauflibu deht wajjaga
abbprahit wiffu pazeeft, lai buhtu, tas buhdams. (Ap. darb.
r. 4, 19.)

Saut. Ar tahdu wahrdu warr nosaut to labbu tiffumu,
peeftais bauflis no mums pagehr?

Atb. Paklauffchana.

Do ta festa baufla.

Saut: Ko aisleeds festais bauflis?

Atb. Nosaut, jeb turwafam dshwibu us kaut tahdu wiffi
tneem.

Saut. Woi iffatra dshwibas atnefchana irr notaufchana,
tas littumeem pretti?

Atb. Naw noseedfiga ta notaufchana, kad atneem dshwibu
ehz littuma, prohti:

1) Kad weenu faunadarritaju ar nahwi fohda pehz taifnibas.

2) Kad eenaidneefu notauj kaxxa par Keiseru un tehwa semmi.

Saut. Ko buhs dohmaht par netihfchu notaufchana, kad
notauj neaufchi un bes nodohma?

Atb. Kas netihfcham ohiru notauj, arri to ne warr par
noseedfigu turreht, ja winsch nebija wajjadfigu apdohmu

ehmis prett negaiditu nelaimi, un tahdam tikpatt wajjaga
awu sinnamu firdi schthstihst pehz Wajniyas littumeem.

Saut. Kad notaufchana irr bauflibai pretti?

Atb. Bes tahs tihfchas fleptawibas, tas noteef zaur jeb
tahdu eerohzi, bauflibai pretti darra:

1) Kad weens fohgis tahdu appafsch teefas effofchu noteefa,
werra nenoseedfiba winnam irr sinnama.

2) Kad tas paslehpj jeb atfwabbina tahdu fleptawu, un
zaur to lauj winnam jaunas fleptawibas darriht.

3) Kad tas waretu sawu turwafu no nahwes isglahbt, bet
ne glahbi, prohti, kad baggatais tauj ubbagam badda nomirt.

4) Kad tas ar gruhtibahm, tas pahri pahr spehtu, un ar
reefmigahm strahpehm sawus appafschneetus nomahz, un zaur
winnu dshwibu pahfina.

5) Kad tas zaur nesahfibu un zitteem fauneem darbeem
awu paschu dshwibu pahfina.

Saut. Ra buhs dohmaht par to, kad tahds few pascham
allu darra?

Atb. Tas irr ta wiff-noseedfiga fleptawiba. So kad zittu
mums lihdfigu zilweku notauj irr dabbai pretti, kad jo wairaf

dabbai irr pretti fewi paschu nokaut. Mufsu dshwiba mu
ne peederr, fã ihpaschums, bet Deewam, kas to irr dewis.

Faut. Rã wajjaga dohmaht par diwi zilweku kauschano
fawã starpã preefchã tabda strihda ischirfchanas?

Atb. Ja nu strihda ischirfchana peederr waldischana
bet tahds zilweks, kas ar ohtru tautes eet, tishcham eet
tahdu darbu, fur redsama nahwe winnam un winna pret
neekam; tad eefchã tahdas kauschanahs irr trihs breefmig
pahrfahpchanas: dumpis prett waldischana, sleptawiba un fã
galla darrifchana.

Faut: Wes ween meefigas sleptawibas, woi naw wehl ga
rigas sleptawibas?

Atb. Tahda garriga sleptawiba irr apgrehziņaschana, tã
kas sawu tuwaku netizibã jeb besdeewibã eewitt, un zaur
winna dwehselei garrigu nahwi padarra.

Pestitais fakta: Kas weenu no scheem wiff=mas
keem apgrehziņa, kas eefsch mannim tizz, tam buh
labbati, fã tam weens dsirnu=akmins pee kat
taptu peefahrts, un apflizinahts jubrã, wiff=dsi
fakã weetã. (Matt. 18, 6.)

Faut. Woi naw wehl tahdas smalkas sleptawibas?

Atb. Tahdam grehtam peelihdsinajami wiffi darbi un wahr
kas irr mihlestibai pretti, kas netaisni tuwaka labklahschan
un meerigai dshwofchanai kaisch, un beidsot eefschigis eenai
prett winnu, jebchu tas arri naw redjams.

Itkãtris, kas sawu brãhli eenihd, kas irr sleptaw
(1 Joh. 3, 15.)

Faut. Kad irr aisleegts tuwaka dshwibai faiti darrih, tã
tad zaur to teef pawehlehts?

Atb. Teef pawehlehts, zit eespehjam, tuwaka dshwibu
labklahschanu taupiht.

Faut. Kahdi peenahumi no ta jekahs?

- Atb. 1) Nabhageem palihdseht.
2) Slimmeem kalpoht.
3) Nostummufschus eepreeziņaht.
4) Teem nelainigeem dshwofchanu atweeglinahht.
5) Ar wiffseem dshwoht lehni, mihligi un ar pamahzifchan
us labbu.
6) Saberrecht meeru ar teem, kas prett mums turr eenaid
7) Apbehdinafchanas peedoht un eenaidneekem labbu darril

No ta septita baufla.

Faut. No aisleeds septitais bauflis?

Atb. Laulibas pahrfahpchanu.

Faut. Kahdi grehti teef aisleegti ar to wahrdu laulibas
pahrfahpchanu?

Atb. Apustuls Pahwils padohmu dohd fristigeem laudim
ri ne minneht par scham neschifstibahm. (Statt. Gwes.

3.) Itkai nobtes deht preefchã fargafchanas no scheem
ehkeem, wajjaga tahdus no teem nokauti. Tahdi irr:

1) Mauziba, jeb neschifstiba meefiga mihlestiba starp tab
em laudim, kas naw salaulati.

2) Laulibas pahrfahpchanu, tad laulati draugi prett littu
em laulatu draugu mihlestibu zitteem rahda.

4) Affins grehts, tad ar tahdu faiti, kas irr lihdsiga laulatu
augu faitel, faweenojahs tuwi raddi.

Faut. Rã Pestitais mahza dohmaht par laulibas pahrfahp
chanu?

Atb. Wiffsch fazzija: ittãtris, kas seemu usstatahs,
eefahrodamees, kas jau laulibu pahrfahpis ar
innas fawã firdi. (Matt. 5, 28.)

Faut. No wajjaga wehrã nemt, fã mehš ne eefristum
sch scho smaltu, eefschigu laulibas pahrfahpchanu?

Atb. Wajjaga fargatees no wiffa, kas warr firdi neschif
is jufchanas mohdinahht, prohti: no negohdigahm singehm,
uzofchanahm, bestaunigeem wahrdeem, no neleerigahm speh
m un smeekleem, no bestaunigahm stattifchanahm, no lass
anas tahdu grahmatu, fur tohp aprãfstita neschifstiba mih
lestiba. Wajjaga gahdaht, pehz Ewangeliuma, arri neschifstitees
to, kas apgrehziņa.

Bet ja tawa ajs tewi apgrehziņa, israuj to, un
itt to no fewim; jo tas irr tewi labbati, fã weens
taweem lohzeekem pasuhd, ne fã wiffa tawa
eefa tohp eemefta ellã. (Matt. 5, 29.)

Faut. Reggi itt teefscham wajjaga israut to azzì, kas ap
grehziņa?

Atb. Wajjaga israut to ne wis ar rohtu, bet ar gribbe
anu. Kas zeeti apnehmees neschifstitees us to, kas lahrdina,
jau irr israhwis fewim to azzì, kas apgrehziņa.

Faut. Kad tohp aisleegts laulibas pahrfahpchanas grehts,
di tad labbi tiftumi zaur to tohp pawehleti?

Atb. Zaur to tohp pawehlehti laulateem draugeem mihle
stiba un ustiziba, bet teem, kas warr to panest, pilniga
schifstiba un gaddiba.

Faut. Rã swehti Rãfsti runna par wihra un fewas pee
stumeem?

Atb. Juhš wihri, mihkojeet fewas fewas, fã fã

arridsan Kristus to draudsi irr mihlejis, pats fe par to irr nodeweēs. (Gewes. 5, 25.)

Fuhš seewas padohdeetes saweem pascheem we reem, tā tam Kungam. So tas wihrs irr tahs f was galwa, tā arridsan Kristus irr tahs draud galwa, un tas Pats irr tahs meefas Pestita (22, 28.)

Jaut. Kā tee swehti Kalfi stubbina muhs fargatees manzibas, un gaddigi dšihwoht?

Atb. Tee pawehl muhsu meefas schtibu fargabt, tā tā tahs irr Kristus lohzeeki un swehta Garra nam un tā tur prettim tas mauzineeks pee paschas saw meefas grehto, tas irr, to samaita, padarra flimmigu arri eewaino dwehseles spehtus, prohti, eebildeschanas un minneschanas-spehtus, (1 Kor. 6, 15. 18, 19.)

No ta astota bauſta.

Jaut. Ko aisleeds astotais bauſlis?

Atb. Sagt jeb us kaut lahdu wihs few patureht to, zitteem peederr.

Jaut. Rahdi ihpachi grehti teef aisleegti schinni bauſ

Atb. Tee wiſſu leelatee irr schee:

1) Lauptſchana, jeb sweschu leetu atnemschana azjimred ar warru.

2) Sagschana, jeb sweschu leetu nemschana pasleppen.

3) Peetrahpschana, jeb sweschu leetu nemschana ar w prohti: kad wiltigu nauđu dohd par riftigu, flittu prezzi labbu, zaur wiltigu hwarru, jeb mehru, ne dohd pilnigi tas irr pahrdohs, paslehp sawu mantu, lai ne buhtu par jamakfa, ne darra pahz norunnahm, jeb nowehleschahm: paslehpj to, kas wainigs pee sadſibas, un zaur to ataem behdinaham atlihdſinaschana.

4) Swehtu leetu sadſiba, jeb patureeschana preeſch fa ta, tas Deewam eeswehtihz, un Basnijai peederr.

5) Garriga swehtu leetu sadſiba, kad zitti dohd un laupa swehtu animatu ne pehz nopelna, bet mantas fahr behf.

6) Negohdigu pekru fahriba, kad nemm algu no appa neekteem, jeb semm teefas buhdameem, un mantas-fahribas tohs netaisnigus pa-augstina, wainigus taisno, newain ſpaiba.

7) Nopelnitas maises ehschana, kad dabbu lohni par amu jeb maksu par darbu, bet ammatu un darbu ne peepilda, us tahdu wihs sohj tiklabb to maksu un lohni, tā arri to

mu, to darbu daridams warretu atnest beedribai, jeb tam, teefch tā waijadsehta ftrahdaht. Arri tad no nabbagu-dah-nahm dšihwo tee, tas warretu ar rohku darbeem fewim us-rru pelniht.

8) Auglu plehschana, kad, itt tā pehz tahdas taisnibas, bet teescham to taisnibu un zilwetu mihlestibu pahrfahpdami, win par labbu bruhke sweschu mantu un darbu, woi paschas wafu nelaimes, prohti: tad aisdewej tohs parradneekus ap-htina ar pagaideem, kad waldineeki apgruhtina sawus ap-ſchneetus ar leelahm dohschannahm, woi darbeem, kad badda tā pahreeku dahgi maifi pahrdohd.

Jaut. Kad schee grehti teef aisleegti, fahdi tad labbi tik-ant zaur to teef pawehleri?

Atb. 1) Mantas-nehahriba.

2) Ustizjiba.

3) Taisniba.

4) Schehlastiba prett nabbageem.

Jaut. Woi teescham prett astotu bauſli grehto tas, tas schehligs preeſch nabbageem?

Atb. Teescham tā, ja wiannam irr' ar to teem palihdſeht. wihs, tas mums irr, wihsnotaf Deewam peederr, un pilniba ef dohta mums no Deewa apgahdashanas preeſch palihdſibas em nabbageem, un tapehz ja mehš negribbam weenu dastu muhsu pilnibas winneem doht, tad zaur to mehš sohgam, woi paslehpjam wiann ihpachumu un Deewa dahwanu.

Jaut. Woi naw wehl tahds augstas tikkums, pretti teem ehkeem, furrus astotais bauſlis aisleeds?

Atb. Tahds tikkums, to Ewangeliumš leef mums preeſ-ſchā, ne wis tā peenahummu preeſch wiſſeem, bet itt tā pa-ſchmu teem, tas deewabihjashanā gribb zihnitees, irr pilniga estahriba, jeb atfahpschanohs no wiſſa sawa ihpachuma.

Sa tu gribbi pilnigs buht, tad no-ej pahrdohd, as tew peederr, un dohd teem nabbageem; tad few muhs manta debhesis, un tad nahz, ſtaiga mau atfak. (Matt. 19, 21.)

No ta dewita bauſta.

Jaut. Ko aisleeds tas dewitais bauſlis?

Atb. Wiltigu leezibu prett tuwafu un arri wiſſadus elus.

Jaut. Kas tohy aisleegts ar to wahrdu wiltiga leeziba?

Atb. 1) Wiltiga leeziba preeſch teefas, kad teefas preeſchā rett to wiltigi leezina, usdohd, jeb fuhds.

2) Wiltiga leeziba bes teefas, kad par to faunu runna ais mugguras, jeh arri to netaisni waiga lamna.

Faut. Bet woi irr brihw pahrmest zitteem, kad winneer teescham irr tahdi noseegumi?

Atb. Ewangeliums netauj mums sohdiht arri par padar riteem grehkeem un tuwaku noseegumeem, ja mehs zaur sa wadu ammatu ne effam aijinati us to, ta winnus sohditum.

Ne sohdaht, ta juhs ne tohpat sohdihti. (Matt. 7, 1.)

Faut. Woi naw patauti tahdi meli, ar kurreem mehs n dohmajam saweem tuwakeem laiteht?

Atb. Naw wis patauti, tapeh; ta tee ne saderr ar mihs lestibu un zeenishanu prett tuwaku, un naw wehrtigi nekahdu zilweta, un wis-wairak ta kristiga zilweta, ta tahda, kas irr raddihts preesch schainibas un mihlestibas.

Tadeht nolleezeet tohs melus, un runnajeet to pateesibu, ikweens ar sawu tuwaku, jo mehs effam lohjekki sawa starp. (Ewes. 4, 25.)

Faut. Kas mums ja-darra, lai warretum labbaki isfarga tees no grehkeem prett to dewitu bauflis?

Atb. Waijaga melus sawaldiht.

Kas to dsihwibu gribb mihleht, un labbas deenas redseht, tas lai sawu mehli kluffina no fauna, un sawas luhpas, ta tahs wiltibu ne runna. (1 Beht. 3, 10.)

Kas schkeetahs juhsu starp Deewam kalpojoh, un nesawalda sawu mehli, bet sawu sirdi peewiff tapascha Deewa-kalposchana irr neleetiga. (Seht. 1, 26.)

No ta desmita baufla.

Faut. Ko aisleeds tas desmitais bauflis?

Atb. Gelahroht to, kas tuwaku mihlestibai pretti, un kas aisween no eekahroschanahm zekahs, dohmaht to, kas schai mihlestibai pretti.

Faut. Tapeh; irr aisleegti ne ween fauni darbi, bet arri faunas eekahroschanas un dohmaschanas?

Atb. Pirmâ kahrtâ tapeh; ta kad eesch dwehleses irr faunas eekahroschanas un dohmaschanahs, tad winna jau naw schkibsta Deewa preeschâ un naw Winna zeeniga, ta Salamans falka: ta fauna dohmas irr tam Kungam weena negantiba. (Gal. fak. w. 15, 26.) Un tapeh; waijaga sewi schkibstih arri no schahm eeschigahm neschkibstibahm, ta Apustuls mahza: lai mehs paschi schkibstamees no wisfas apgahnischanas tahs meefas un ta garra, to fwehtichanu pabeigdami eesch Deewa bihjaschanas. (2 Kor. 7, 1.)

Dhtrâ kahrtâ tapeh; ta preesch isfargaschanas no grehziem darbeem, waijaga noslahpeht grehzigas eekahroschanas un dmaschanas, no kurrahm, itt ta no sehklam, zekahs grehzigirbi, ta irr faggihts: jo no tahs firbs nahf faunas dohmas, fleptawibas, laulibas-pahrtschschana, maubas, jahdsibas, nepateefas leezibas, saimoschanas. (Matt. 15, 19.)

Ikweens tohp kahrdinahs, kad tas no paspas eegibbeschanas tohp flubbinahs un labnahs. Peh; to, kad ta eekahroschana irr eenehmues, tad ta dsemde to grehtu: un kad tas grehts pabeigts, tad tas dsemde to nahwi. (Seht. 1, 14, 15.)

Faut. Kad tohp aisleegts kahroht kaut to, kas tuwakam saderr, kahda tad kahriba zaur to teef aisleegta?

Atb. Staudiba.

Faut. Kas teef aisleegts tannis wahrdds: tew ne buhs kahroht tawa tuwaka seewu?

Atb. Teef aisleegtas kahrigas dohmas un eekahroschanas, eeschigiga laulibas-pahrtschschana.

Faut. Kas teef aisleegts tannis wahrdds: tew ne buhs kahroht tawa tuwaka nammu, neds winna tihrumu, ds winna kalpu, neds winna kaponi, neds winna hrsti, neds winna ehsele, neds wiffus winna loh; neds wiffu kas tawam tuwakam peederr?

Atb. Tohp aisleegtas mantas un gohda kahrigas dohmas eekahroschanas.

Faut. Kahdus peenahkumus mums usleef tas desmitais flis lihds ar schahm aisleegschanahm?

Atb. 1) Pawehl fargahf firbschkibstibu.

2) Ar sawu litteni meerigam buht.

Faut. Kas wis-wairak irr waijadfigs preesch firbs schkibchanas?

Atb. Pastahwiga un firfniga peesautschana muhsu Kungas Kristus wahrda.

Galla wahredi.

**Walfaschana tahs mahzibas no tizzibas un deema-
bihjaschanas.**

Saut. Ka buhs walfacht to mahzibu no tizzibas un deema-
bihjaschanas?

Atb. Wajjaga itt teescham peepildiht to, kas irr atsiht
bihdamees breefsmigas sohdbibas par nepeepildischanu.

Sa juhs to sinnat, labbi jums, ja juhs to darra
(Sabn. 13, 17.)

Bet tas kalps, kas to prahtu fama Kunga irr si-
natis, un nesataisijees, neds darrijs pehz wiina
prahta, tas taps kults ar dauds sitteeneem. (Luhf. 12, 47)

Saut. Ko buhs darriht, tad mehs manam eefsch, fem
grehtu?

Atb. Ne til ween bes tabdas kameschanas buhs grehtus n-
schehloht un zeeti apnemtees us preefschu no grehta fargatee-
bet arri gahdaht, jil tas spehjams, aislihdstnabt to padarri-
apgrehzibu jeb taiti ar labbeem darbeem, kas tabm pretti i-

Sa darrija tas muitineeks Zateus, tad sazzija us to Kunga
redsi Kungs, to pussi no mannas baggatibas
teem nabbageem dohmnu, un ja es kam to nowihli-
to es tschetrkahrtigi atdohmnu. (Luhf. 19, 8.)

Saut. Kahds apdohms irr wajjadstigs tabda reise, tad mu-
leelabs, ta mehs effam peepildijusch jeb tabdu baufli?

Atb. Wajjaga samu frdi lohziht pehz Jesus Kristus mah-
deem: tad juhs wissu effat darrijusch, kas jum
irr pawehlehts, tad sakkait: mehs effam neleefsch
kalpi, jo kas mums peenahzeks darriht, to me-
effam darrijusch. (Luhf. 17, 10.)

Rahditais.

efahstums ta Pareisitizziga Kattissa.

irmahstam mahziba

o Deewischigas atklahschanas

o swehtas muttes mahzibas un swehteem Kattsteem

o swehteem Kattsteem fewischi.

o Kattissa falitschana

Kristiga Kattissa pirma dalla, no tizzibas.

o tizzibas Simbuka tohpâ un no wiina eefahstuma

o Tizzibas Simbuka lohzeeteem

o pirma lohzeffa

o ohtra lohzeffa

o trefcha lohzeffa

o zettorta lohzeffa

o peekta lohzeffa

o festa lohzeffa

o septiita lohzeffa

o astota lohzeffa

o dewiita lohzeffa

o desmita lohzeffa

o Kristibas

o mirres-schwaidischanas

o Deewa-meelasta jeb swehta walfara ehdeena

o grehtu-suhdseschanas

o Preefteribas

o Laulibas

o Eljes-schwaidischanas

o weenpadesmita lohzeffa

o dimpadesmita lohzeffa

Kristiga Kattissa ohtra dalla, no zerribas.

o ristigas zerribas isflaidroschana, wiinnas pamats un
mantoschana

o ta Kunga luhgschanas

o peefaukschanas

o pirmas luhgschanas

o ohtras luhgschanas

2ap.

3.

4.

6.

9.

15.

15.

17.

18.

27.

29.

36.

40.

41.

42.

44.

46.

55.

56.

59.

60.

65.

67.

67.

68.

68.

71.

73.

75.

75.

76.

76.

No tresčas luhgšanas	77
No zettortas luhgšanas	77
No peektas luhgšanas	78
No sestās luhgšanas	79
No septītas luhgšanas	80
No flāvas wahrdeem	80
Mahziba par teem svehtigeem	80
No pirma svehtības baušta	82
No ohtra svehtības baušta	82
No tresča svehtības baušta	83
No zettorta svehtības baušta	83
No peekta svehtības baušta	85
No sekta svehtības baušta	86
No septīta svehtības baušta	86
No astota svehtības baušta	87
No dewīta svehtības baušta	87

Kristīga Kattīša tresča dalla, no mihlestības.

No tahs saites starp tizzibu un mihlestību	88
No Deewa baušlības un baušteem	89
No baušku izdallīšanas us diweem atmina galdineem	91
No ta pirma baušta	92
No ta ohtra baušta	95
No ta tresča baušta	97
No ta zettorta baušta	98
No ta peekta baušta	101
No ta sekta baušta	105
No ta septīta baušta	106
No ta astota baušta	108
No ta dewīta baušta	109
No ta desmīta baušta	110
Galla wahrdi. Wallašchana tahs mahzības no tizzības un deewa-bihjašanas	112